

Regeringens proposition 2010/11:125



Nedskräpning

Prop.
2010/11:125

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 31 mars 2011

Fredrik Reinfeldt

Andreas Carlgren
(Miljödepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

En ny straffbestämmelse om *nedskräpningsföreseelse* föreslås bli införd i miljöbalken. Med bestämmelsen straffsanktioneras nedskräpning som är mindre allvarlig men som ändå inte kan betraktas som ringa. Förslaget innebär inte någon ändring av det straffbara området för olika former av nedskräpning. Däremot innebär förslaget att den lindrigare varianten av nedskräpning inte längre ska omfattas av den nuvarande straffbestämmelsen om nedskräpning utan i stället kommer att utgöra en självständig straffbestämmelse med enbart penningböter i straffskalan.

För genomförande av nya EU-regler på avfallsområdet föreslås ändringar i miljöbalkens definitioner av ”avfall” och ”hantering av avfall” samt att regeringens bemyndigande att meddela föreskrifter om kommunernas informationsskyldighet utökas till att också kunna avse all information som finns i avfallsplanerna. Vidare föreslås ändringar i reglerna om vad en dom som ger tillstånd till avfallshantering ska innehålla.

För genomförande av nya EU-regler om utrustning avsedd för spridning av bekämpningsmedel föreslås ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på utrustning som är avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i miljöbalken.....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	13
4	Bakgrund och gällande rätt.....	14
4.1	Nedskräpning.....	14
4.2	Avfall.....	15
5	Nedskräpning.....	16
6	Avfall.....	23
6.1	Definitionen av avfall.....	23
6.2	Definitionen av hantering av avfall.....	26
6.3	Skyldighet för kommunerna att informera.....	28
6.4	Tillståndsdomars innehåll.....	29
7	Utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer.....	33
8	Följdändringar.....	35
9	Ikraftträdande.....	35
10	Konsekvenser.....	36
11	Författningskommentar.....	38
Bilaga 1	Nedskräpningspromemorians förslag.....	44
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna för nedskräpningspromemorian.....	45
Bilaga 3	Avfallspromemorians förslag.....	46
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna för avfallspromemorian.....	113
Bilaga 5	Regeringskansliets förslag.....	115
Bilaga 6	Lagrådsremissens lagförslag.....	117
Bilaga 7	Lagrådets yttrande.....	125
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 mars 2011.....	128
	Rättsdatablad.....	129

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.

2 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 22 kap. 25 a § ska betecknas 22 kap. 25 c §,

dels att 14 kap. 1 och 8 §§, 15 kap. 1, 3 och 9 §§, 19 kap. 5 §, 21 kap. 1 a §, 22 kap. 25 b och 25 c §§, 24 kap. 14 § samt 29 kap. 6 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas två nya paragrafer, 22 kap. 25 a § och 29 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

1 §¹

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer.

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer. *I kapitlet finns också bestämmelser om utrustning för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer.*

8 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *föreskrifter om*

1. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,

2. att det krävs tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,

3. särskilda villkor för hantering, införsel och utförsel av en kemisk

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. *föreskrifter om* hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,

2. *föreskrifter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt om krav på tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,*

3. *föreskrifter om särskilda villkor som behövs från hälso- eller*

¹ Senaste lydelse 2008:240.

² Senaste lydelse 2008:240.

produkt, bioteknisk organism eller vara, *om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

4. förbud mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, *om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

5. undantag från kravet på godkännande i 4 §, *om det finns särskilda skäl,*

6. krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,

7. införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet, *om det behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön, och*

8. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, *om det behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.*

miljöskyddssynpunkt för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,

4. *föreskrifter om förbud som är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt* mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,

5. *föreskrifter om sådana* undantag från kravet på godkännande i 4 § *som det finns särskilda skäl för,*

6. *föreskrifter om* krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,

7. *föreskrifter om* införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet *som* behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön,

8. *föreskrifter som* behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen *om* hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, *och*

9. *föreskrifter som* behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen *om att på marknaden släppa ut, tillhandahålla eller ta i drift utrustning som är avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer.*

Föreskrifter om varor enligt första stycket 1, 2, 3, 4 eller 8 får meddelas endast i fråga om varor som på grund av sitt innehåll av en kemisk produkt eller på grund av att de har behandlats med en kemisk produkt kan befaras medföra skada på människor eller miljön eller andra intressen som skyddas genom denna balk.

Regeringen får överlåta åt en kommun att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 7.

15 kap.

1 §

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en

Med avfall avses varje föremål eller ämne som innehavaren gör

avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Regeringen meddelar föreskrifter om avfallskategorier enligt första stycket.

sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Ett ämne eller föremål ska anses vara en biprodukt i stället för avfall, om ämnet eller föremålet

1. har uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet,

2. kan användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som är normal i industriell praxis, och

3. kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är hälso- och miljömässigt godtagbart och som inte strider mot lag eller annan författning.

Ett ämne eller föremål som blivit avfall upphör att vara avfall, om det har hanterats på ett sätt som innebär återvinning och uppfyller krav i fråga om fortsatt användning enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 eller 28 §.

3 §

Med hantering av avfall avses *en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall.*

Med hantering av avfall avses

1. insamling, transport, återvinning, bortskaffande eller annan fysisk befattning med avfall, eller

2. åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare.

9 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hanteringen av avfall. Regeringen får överlåta åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna infor-

³ Senaste lydelse 2007:163.

19 kap.

5 §

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder ska *tillämpas* bestämmelserna

1. i 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,
2. i 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,
2 a. i 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,

3. i 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,

4. i 22 kap. 6 § om talerätt,
5. i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

6. i 22 kap. 12 § om sakkunniga,
7. i 3 kap. 4 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om undersökning på platsen,

8. i 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

9. i 22 kap. 26 § om särskild dom,
10. i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

11. i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

12. i 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som rör *deponering* eller *förbränning* av avfall ska också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a *respektive* 25 b § om en tillståndsdoms innehåll *tillämpas*.

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder ska *styrelsen eller nämnden tillämpa* bestämmelserna

3. i 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,

4. i 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,

5. i 22 kap. 6 § om talerätt,
6. i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

7. i 22 kap. 12 § om sakkunniga,
8. i 3 kap. 4 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om undersökning på platsen,

9. i 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

10. i 22 kap. 26 § om särskild dom,
11. i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

12. i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

13. i 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som rör *lagring*, *återvinning* eller *bortskaffande* av avfall *gäller* också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a–25 c §§ om en tillståndsdoms innehåll.

1 a §

Ansökningsmål är mål

1. om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som avses i 9 kap. 6 § som inte *skall* prövas av en länsstyrelse eller en kommun enligt vad som föreskrivits med stöd av 9 kap. 8 §,

2. om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § som inte *skall* prövas av en länsstyrelse,

3. om godkännande enligt 11 kap. 16 § av ett utfört ändrings- eller lagningsarbete eller av åtgärder som strider mot meddelade bestämmelser om innehållande och tappning av vatten, om arbetet eller åtgärderna inte avser en markavvattning som *skall* prövas av en länsstyrelse,

4. om tillstånd enligt 11 kap. till utrivning av en vattenanläggning eller tillståndsprövning enligt 11 kap. 22 §,

5. om förlängning enligt 24 kap. 2 § andra stycket av genomförandetiden eller den tid inom vilken verksamheten *skall* ha satts igång,

6. om återkallelse eller förbud mot fortsatt verksamhet enligt 24 kap. 3 §,

7. om omprövning enligt 24 kap. 5–9 §§ samt enligt 7 kap. 13–15 §§ lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, och

8. enligt 7 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Gäller ett ansökningsmål uteslutande en viss eller vissa sakägare och kan målet avgöras med bindande verkan endast mot dessa, får *miljödostolen*, om sökanden medger det, förordna att målet *skall* behandlas enligt vad som enligt 7 kap. lagen (1998:812) med vissa bestämmelser om vattenverksamhet gäller för stämningssmål.

1. om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som avses i 9 kap. 6 § som inte *ska* prövas av en länsstyrelse eller en kommun enligt vad som föreskrivits med stöd av 9 kap. 8 §,

2. om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § som inte *ska* prövas av en länsstyrelse,

3. om godkännande enligt 11 kap. 16 § av ett utfört ändrings- eller lagningsarbete eller av åtgärder som strider mot meddelade bestämmelser om innehållande och tappning av vatten, om arbetet eller åtgärderna inte avser en markavvattning som *ska* prövas av en länsstyrelse,

4. om tillstånd enligt 11 kap. till utrivning av en vattenanläggning eller tillståndsprövning enligt 11 kap. 22 §,

5. om förlängning enligt 24 kap. 2 § andra stycket av genomförandetiden eller den tid inom vilken verksamheten *ska* ha satts igång,

6. om återkallelse eller förbud mot fortsatt verksamhet enligt 24 kap. 3 §,

7. om omprövning enligt 24 kap. 5–9 §§ samt enligt 7 kap. 13–15 §§ lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, och

8. enligt 7 kap. 1 § lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Gäller ett ansökningsmål uteslutande en viss eller vissa sakägare och kan målet avgöras med bindande verkan endast mot dessa, får *mark- och miljödostolen*, om sökanden medger det, förordna att målet *ska* behandlas enligt vad som enligt 7 kap. lagen med vissa bestämmelser om vattenverksamhet gäller för stämningssmål.

22 kap.**25 a §**

En dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskafta avfall ska dessutom alltid innehålla

1. en förteckning över de kategorier av avfall och den totala mängd avfall som får lagras, återvinnas respektive bortskaftas,

2. uppgift om den metod för att lagra, återvinna eller bortskafta avfall som ska tillämpas, och

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för att övervaka och kontrollera att de skyldigheter som gäller för verksamheten uppfylls.

25 b §⁴

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgifter om förbränningsanläggningens totala kapacitet för förbränning av avfall,

2. en förteckning över de avfalls-kategorier och de avfallsmängder som får förbrännas,

3. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

4. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

5. villkor om längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden.

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

2. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

3. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

4. villkor om *den* längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden, *och*

⁴ Senaste lydelse 2003:518.

5. i fråga om tillstånd som omfattar energiåtervinning, villkor om att energiåtervinningen ska ske med hög energieffektivitet.

25 a §

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgift om vilken av deponiklasserna farligt avfall, icke-farligt avfall eller inert avfall som tillståndet avser,

2. en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd avfall som får deponeras,

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

4. de villkor som, enligt vad som kan förutses vid tillståndets beviljande, behövs i fråga om avslutning av deponin,

5. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten,

6. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

25 c §⁵

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

1. uppgift om vilken av deponiklasserna farligt avfall, icke-farligt avfall eller inert avfall som tillståndet avser,

2. en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd avfall som får deponeras,

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

4. de villkor som, enligt vad som kan förutses när tillståndet ges, behövs i fråga om avslutning av deponin, och

5. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten,

6. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

24 kap.

14 §

Framställan som avses i 13 § *skall* vara skriftlig och ges in till *miljödömsstolen* i tre exemplar. Ett exemplar *skall* delges tillståndshavaren.

Anspråket prövas före eller efter utgången av den tid som gäller för framställan. Beträffande förfarandet gäller vad som stadgas om förfarandet i stämningssmål i 7 kap. 8–12 §§ lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vatten-

Framställan som avses i 13 § *ska* vara skriftlig och ges in till *mark- och miljödömsstolen* i tre exemplar. Ett exemplar *ska* delges tillståndshavaren.

Anspråket prövas före eller efter utgången av den tid som gäller för framställan. Beträffande förfarandet gäller vad som stadgas om förfarandet i stämningssmål i 7 kap. 8–12 §§ lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vatten-

⁵ Senaste lydelse av tidigare 22 kap. 25 a § 2002:175.

verksamhet. Dessutom tillämpas 22 kap. 23 § samt 28 § andra och tredje stycket. verksamhet. Dessutom tillämpas 22 kap. 23 § samt 28 § andra och tredje styckena. Prop. 2010/11:125

29 kap.

6 §⁶

För bristfällig miljöinformation döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. i fråga om kemiska produkter eller biotekniska organismer bryter mot bestämmelserna om produktinformation i 14 kap. genom att

a) felaktigt klassificera eller låta bli att klassificera en produkt enligt vad som krävs i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap.,

b) låta bli att märka en produkt eller att lämna annan produktinformation enligt vad som krävs i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap.,

c) låta bli att med en lämplig symbol eller beteckning för fara eller risk eller med annan tydlig varningstext märka en produkt eller på annat sätt lämna produktinformation, om märkningen eller informationen behövs till skydd för människors hälsa eller miljön, eller

d) lämna oriktig eller bristfällig produktinformation,

2. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 av den 28 januari 2003 om export och import av farliga kemikalier genom att

2. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier⁷ genom att

a) låta bli att märka en produkt med en farosymbol, en farobeteckning, en riskfras eller ett varningsmärke enligt vad som krävs i förordningens artikel 16.1,

b) låta bli att lämna säkerhetsdatablad enligt vad som krävs i förordningens artikel 16.3, eller

c) lämna oriktig uppgift i märkningen eller säkerhetsdatabladet,

3. i fråga om tvätt- eller rengöringsmedel bryter mot förordning (EG) nr 648/2004 genom att låta bli att märka förpackningar enligt vad som krävs i förordningens artikel 11,

4. i fråga om produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser bryter mot förordning (EG) nr 842/2006 genom att låta bli att märka produkter och utrustning enligt vad som krävs i förordningens artikel 7, eller

4. i fråga om produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser bryter mot förordning (EG) nr 842/2006 genom att låta bli att märka produkter och utrustning enligt vad som krävs i förordningens artikel 7,

5. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i förordning (EG) nr 1907/2006 genom att

⁶ Senaste lydelse 2010:742.

⁷ EUT L 204, 31.7.2008, s. 1 (Celex 32008R0689).

a) låta bli att förse mottagaren av ett ämne eller en blandning med ett säkerhetsdatablad enligt kraven i artikel 31,

b) lämna oriktig eller bristfällig uppgift i säkerhetsdatabladet, eller

c) låta bli att tillhandahålla en mottagare eller konsument information om namn på ett ämne som ingår i en vara enligt kraven i artikel 33, eller

6. i fråga om kemiska produkter och explosiva föremål bryter mot en bestämmelse i förordning (EG) nr 1272/2008 genom att

a) felaktigt klassificera eller låta bli att klassificera ett ämne, en blandning eller ett explosivt föremål enligt vad som krävs i artiklarna 4.1, 4.2, 4.3 eller 4.8, eller

b) felaktigt märka eller låta bli att märka ett ämne, en blandning eller ett explosivt föremål enligt vad som krävs i artiklarna 4.4, 4.7 eller 4.8.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf, om underlåtenheten eller den oriktiga eller bristfälliga informationen varit sådan att den inte kunnat försvåra bedömningen av risken för skada på människors hälsa eller i miljön. Ansvar ska inte heller dömas ut enligt denna paragraf om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 9 § första stycket 9.

7 a §

Den som begår en gärning som avses i 7 § döms för nedskräpningsförseelse till penningböter, om nedskräpningen är att anse som mindre allvarlig.

11 §⁸

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 5 § 1 eller 7, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 5 § 1 eller 7 a, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Till ansvar enligt detta kapitel döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar enligt detta kapitel för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljö sanktionsavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

⁸ Senaste lydelse 2008:240.

3 Ärendet och dess beredning

Nedskräpning

Miljödepartementet har tagit fram en promemoria med förslag till ändring avseende straffbestämmelsen om nedskräpning i 29 kap. miljöbalken (nedskräpningspromemorian). Promemorians förslag, som återges i *bilaga 1*, har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgängliga i Miljödepartementet (M2010/4195/R).

EU:s nya avfallsdirektiv

Med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3, Celex 32008L0098) har Miljödepartementet tagit fram en departementspromemoria – Nya avfallsregler, Ds 2009:37 (avfallspromemorian) som bl.a. behandlar ändringar i miljöbalken. Avfallspromemorians förslag, som återges i *bilaga 3*, har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren och en sammanställning av svaren finns tillgängliga i Miljödepartementet (dnr M2009/1551/R). I detta lagstiftningsärende behandlas de delar av avfallspromemorians förslag som är nödvändiga att införa på lagnivå för att uppfylla kraven i direktiv 2008/98/EG.

Utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer

Med anledning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/127/EG av den 21 oktober 2009 om ändring av direktiv 2006/42/EG vad gäller maskiner för applicering av bekämpningsmedel (EUT L 310, 25.11.2009, s. 29, Celex 32009L0127) har Arbetsmiljöverket tagit fram förslag till ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om maskiner. Det förslaget har remitterats av Arbetsmiljöverket och beredningen har visat att en ändring i 14 kap. miljöbalken behövs. Ett förslag till utformningen av 14 kap. 1 och 8 §§ miljöbalken har tagits fram i Regeringskansliet och beretts med Arbetsmiljöverket, Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket. Förslaget återges i *bilaga 5*. En sammanställning av myndigheternas synpunkter finns tillgänglig i Miljödepartementet (dnr M2011/892/R).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 17 februari 2011 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som återges i *bilaga 6*. Lagrådets yttrande återges i *bilaga 7*.

Lagrådet har i fråga om nedskräpning framfört att den föreslagna gärningsbeskrivningen ger intrycket att frågan om en nedskräpningsförelse har begåtts ska prövas med hänsyn främst till omfattningen av det

område som berörs och därför föreslagit en annan utformning av bestämmelsen. Regeringen har följt Lagrådets förslag i denna del.

Regeringen har också följt Lagrådets förslag i fråga om att det är uttrycket ”hantering av avfall” som definieras i 15 kap. 3 § miljöbalken. Definitionen har dock utformats på ett annat sätt. Skälen för det redovisas i avsnitt 6.2.

Regeringen har i övrigt följt Lagrådets förslag till ändringar (se avsnitt 6.4 och 8 samt författningskommentaren).

Efter Lagrådets granskning har det uppmärksammats att det i 21 kap. 1 a § och 24 kap. 14 § miljöbalken finns hänvisningar till miljödomstol som förbisettes i ett tidigare lagstiftningsärende. Eftersom miljödomstolarna den 2 maj 2011 byter namn till mark- och miljödomstolar innehåller propositionen förslag till följdändringar i dessa bestämmelser. Ändringarna är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Bakgrund och gällande rätt

4.1 Nedskräpning

Det är enligt 15 kap. 30 § miljöbalken förbjudet att skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. En straffbestämmelse som innebär att den som med uppsåt eller av oaktsamhet skräpar ned på sådana platser kan dömas för nedskräpning till böter eller fängelse i högst ett år finns i 29 kap. 7 § miljöbalken.

Nedskräpning upplevs i dag som ett ökande samhällsproblem. Detta är allvarligt inte minst eftersom nedskräpning har visat sig ha en tendens till att skapa en negativ spiral. En miljö där det finns skräp leder till mera nedskräpning eftersom det uppfattas som godtagbart att slänga skräp där. Det finns få studier som visar om skräpmängden i samhället faktiskt ökar men en metod för mätning av skräpfrekvens har tagits fram av Stiftelsen Håll Sverige Rent i samarbete med Statistiska Centralbyrån. Med denna metod mäts skräpmängden på trottoarer i de mest centrala delarna av en kommuns centralort. Det är svårt att ännu dra några säkra slutsatser om tendenserna när det gäller de mätbara mängderna skräp. Mätningarna har endast under ett par år genomförts i några av landets kommuner. Attitydundersökningar har dock visat att en stor del av befolkningen anser att nedskräpningen har ökat på senare år. Enligt regeringens uppfattning är nedskräpning ett angeläget samhällsproblem.

Mot denna bakgrund är det viktigt att skapa förutsättningar för ett effektivt genomslag av miljöbalkens nedskräpningsförbud. Nedskräpning kan utgöras av gärningar av varierande straffvärde och däribland mindre allvarliga överträdelse som snarare har karaktären av ett allmänt hänsynslöst uppträdande än av ett handlande som på ett mera allvarligt sätt utgör ett hot mot hälsa och miljön. För att underlätta en i högre grad differentierad straffvärdesbedömning bör lindrigare överträdelse skiljas ut från nedskräpning av normalgraden och placeras i en egen straffbestämmelse med enbart penningböter i straffskalan. En sådan ändring av miljöbalkens straffbestämmelser kan bidra till att förbättra effektiviteten i

bekämpningen av nedskräpning och skapa förutsättningar för ett enklare sätt att lagföra den som skräpar ner.

En effektiv sanktion mot nedskräpning utgör en tydlig markering från samhällets sida om nedskräpningsförbudets betydelse. Arbete mot nedskräpning måste ske på olika sätt och det är självklart viktigt att också exempelvis arbeta med attityder och att på olika sätt skicka signaler om att det inte är acceptabelt att skräpa ner. Mot bakgrund av detta har regeringen gett Naturvårdsverket i uppdrag att göra en satsning på minskad nedskräpning under en treårsperiod (regleringsbrevet för Naturvårdsverket för år 2011). Uppdraget ska redovisas till regeringen den 15 april 2011, 2012 och 2013.

4.2 Avfall

Den nu gällande övergripande EU-regleringen om avfall finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (nya ramdirektivet). Direktivet ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall (EUT L 114, 27.4.2006, s. 9, Celex 32006L0012). För att förenkla unionslagstiftningen upphävdes rådets direktiv 91/689/EEG om farligt avfall (EGT L 377, 31.12.1991, s. 20, Celex 31991L0689) och rådets direktiv 75/439/EEG av den 16 juni 1975 om omhändertagande av spilloljor (EGT L 194, 25.7.1975, s. 23 (Celex 31975L0439)). Vissa bestämmelser i dessa direktiv fördes i stället in i det nya ramdirektivet. I direktivet finns definitioner av bl.a. ”avfall” och ”avfallshantering”. Där ställs bl.a. krav på åtgärder för att avfall ska tas om hand utan fara för människors hälsa och miljön. Vidare ställs det krav på tillstånd för viss hantering av avfall och upprättande av avfallsplaner.

Syftet med översynen och antagandet av det nya ramdirektivet har bl.a. varit att öka insatserna för att förebygga avfall och att ta hänsyn till produkters och materials hela livscykel, och inte enbart till avfallsfasen. Syftet har även varit att klargöra centrala definitioner, t.ex. definitionen av avfall. Ambitionen har även varit att minska miljöpåverkan vid hantering av avfall samt att uppmuntra återvinning och återanvändning.

I direktivet finns, utöver en ny definition av ”avfall”, indirekta förtydliganden av vad som avses med avfall – dels anges villkor som måste vara uppfyllda för att en restprodukt från en tillverkningsprocess ska kunna anses vara en biprodukt och inte avfall (artikel 5), dels anges villkor som ska ligga till grund för kommissionens arbete med att ta fram kriterier för att bedöma om avfall upphört att vara avfall (artikel 6). I direktivet finns även en ny definition av ”avfallshantering” (artikel 3.9), nya bestämmelser om tillståndsprövning (artikel 23) och nya bestämmelser om allmänhetens medverkan i utarbetandet av avfallsplaner och avfallsförebyggande program.

De huvudsakliga svenska bestämmelserna på området finns i 15 kap. miljöbalken och i avfallsförordningen (2001:1063). För att uppfylla de nya kraven föreslås ändringar i miljöbalken. Regeringen avser därutöver att med stöd av befintliga bemyndiganden i miljöbalken göra förordningsändringar för de ytterligare anpassningar som krävs för att genomföra det nya ramdirektivets krav.

5 Nedskräpning

Regeringens förslag: En särskild straffbestämmelse som avser mindre allvarlig nedskräpning införs. Brottet rubriceras *nedskräpningsförseelse*. För en sådan gärning döms till penningböter. Mindre allvarlig nedskräpning medför inte ansvar för brottet nedskräpning.

Nedskräpningspromemorians förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt förslaget. *Åklagarmyndigheten* har dock ansett att frågan behöver utredas ytterligare innan någon lagändring görs. *Åklagarmyndigheten* har framhållit att det inte finns något underlag om problemets utveckling och omfattning samt att det inte är självklart att nedskräpning lämpar sig för ordningsbot eftersom bedömningen av brottets svårhet kan rymma svåra avvägningar – det är inte okomplicerat att dra gränsen mellan nedskräpningsförseelse och nedskräpning. Myndigheten har också framhållit att det finns fall där skadeståndstalan kan bli aktuell och där ordningsbot då inte får föreläggas. *Sveriges advokatsamfund* har avstyrkt förslaget och anført att det inte finns några skäl att genomföra det samt att förslaget inte avhjälper de gränsdragningsproblem som finns mellan straffria och straffbelagda överträdelse utan även skapar nya gränsdragningsproblem. *Advokatsamfundet* har också framhållit att kollektiv nedskräpning inte kan innebära något avsteg från kravet att straffansvar ska bedömas individuellt såvida det inte är fråga om medgärningsmannaskap samt att det är klart att inte varje nedskräpning bör föranleda straff. *Svea hovrätt – Miljööverdomstolen* har tillstyrkt förslaget men ansett att det framstår som onödigt att skapa en ny paragraf för den mindre allvarliga nedskräpningen och att ett andra stycke i stället bör införas i 29 kap. 7 §. *Stockholms tingsrätt* har inte haft någon erinran mot förslaget men ifrågasatt om åtgärden är motiverad. Tingsrätten har även anført att gränsdragningen mellan nedskräpningsförseelse och ringa gärningar bör få en mer nyanserad motivering. Vidare har tingsrätten framhållit att straffbarhet för nedskräpning som bedöms utgöra en del av en kollektiv nedskräpning kan ifrågasättas och att det finns en risk för att förslaget utvidgar det straffbara området. *Göteborgs tingsrätt* har ställt sig positiv till förslaget men ifrågasatt om ringaundantaget i förhållande till 29 kap. 7 § inte borde kvarstå. Tingsrätten har vidare ansett att avsikten om vad nedskräpningsförseelse ska omfatta bör förtydligas så att det framgår att en straffbar gärning även omfattar områden som allmänheten har insyn till och att det möjligen bör utredas vidare om oäktsamma nedskräpningsförseelser bör vara straffbara. *Rikspolisstyrelsen* har framhållit förväntade effektivitetsvinster för polisen och övriga rättsväsendet samt att det är rimligt att nedskräpningsbrottet delas upp eftersom det kan vara av så olika karaktär. *Länsstyrelsen i Skåne län* har påpekat att nedskräpning inom skyddade områden i vissa fall måste bedömas allvarligare. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har framhållit att undantaget från straffansvar kan skapa oklarheter om när gärningen är straffbelagd och när den

inte är det. En nolltolerans till alla former av nedskräpning, även ringa, kan ha en pedagogisk effekt. *Stockholms universitet* har anfört att om en handling blir allvarligare därför att den ingår i ett kollektivt mönster så bör detta framgå av lagtexten. Effekter av den aktuella platsens beskaffenhet vid bedömningen av nedskräpningens svårighetsgrad bör i vart fall klargöras närmare i motiven. *Stockholms kommun* har anfört att den viktigaste åtgärden för att minska nedskräpningen är en attitydförändring på individnivå och vidare pekat på att begreppet ”kollektiv nedskräpning” inger viss tveksamhet från straffrättslig synpunkt eftersom samma gärning bedöms som straffbar eller inte beroende på var den begås. *Malmö kommun* har ansett att det straffbara området bör utvidgas till att omfatta även ringa brott. Kommunen har vidare anfört att förslaget är otydligt i hur en kollektiv nedskräpning ska påverka bedömningen av om nedskräpningen ska anses vara ringa eller inte. *Stiftelsen Håll Sverige Rent* har bl.a. anfört att genom att tydligt markera att det är fel att skräpa ned skapas ökade möjligheter att nå fram med attitydpåverkande kampanjer. Stiftelsen har även framhållit att det är viktigt att vid bedömningen alltid ta hänsyn till om det finns risk att en ringa nedskräpning kan leda till större problem.

Skälen för regeringens förslag

Nedskräpning

Under rubriken Bakgrund och gällande rätt har regeringen konstaterat att nedskräpningen i samhället måste ses som ett angeläget problem. *Åklagarmyndigheten* har ansett att man bör avvakta med förslaget i detta lagstiftningsärendet, bl.a. eftersom det inte finns något underlag om problemets utveckling. Enligt regeringens mening finns det dock tillräcklig erfarenhet av nedskräpningsproblematiken för att skapa effektivare möjligheter att straffrättsligt ingripa mot nedskräpning och föreslå åtgärder för förbättringar. Det finns därför inte, enligt regeringens uppfattning, något behov av att avvakta ytterligare utredning i detta ärende.

Straffvärde

När de skilda miljörelaterade straffbestämmelser som fanns i olika miljölagar och i brottsbalken samlades i miljöbalken var en av utgångspunkterna att straffbestämmelserna skulle effektiviseras och att straffen för överträdelse på miljöområdet skulle skärpas. För huvuddelen av brotten bestämdes att straffskalan skulle sträcka sig från böter till fängelse i två år. För ett sådant förhållandevis mindre allvarligt brott som nedskräpning bestämdes det högsta straffet till fängelse i ett år. Detta mot bakgrund av att nedskräpning innebär mindre risk för skada av de intressen som miljöbalken är avsedd att skydda (prop. 1997:98:45, Del 1, avsnitt 4.31).

Inför miljöbalkens tillkomst skedde således en generell höjning av straffskalorna för miljöbrottslighet och en höjning gjordes även avseende nedskräpningsbrottet. Ett förslag att skilja viss nedskräpning från annan och sänka straffskalan för dessa gärningar till att enbart omfatta penningböter innebär därför ett avsteg från den tidigare gjorda bedömningen av nedskräpningsbrottets straffvärde.

Vid bedömningen av vilket straff ett brott bör kunna leda till, är det viktigt att ta hänsyn till vilket intresse den aktuella straffbestämmelsen är avsedd att skydda och vilka risker för detta intresse som uppstår om en gärning begås. I förarbetena till miljöbalken underströks särskilt att miljölagstiftningen omfattar intressen av stort skyddsvärde och att bestämmelserna på miljöområdet till stor del avser att skydda våra grundläggande livsbetingelser. Det finns naturligtvis stora skillnader mellan de gärningar som omfattas av de olika straffbestämmelserna i miljöbalken i fråga om vilket skyddsvärde som kan hotas och vilka skador som kan tänkas uppstå om ett brott begås. Det säger sig självt att en gärning som exempelvis ett miljöbrott som riskerar att medföra att stora naturvärden skadas oåterkalleligen har ett långt mycket högre straffvärde än ett brott riktat mot något i miljön som är mindre skyddsvärt och där risken för skador på miljö och hälsa är liten.

Av rättspraxis framgår att nedskräpning inte behöver vara särskilt omfattande för att kunna leda till straff och att domstolarna i många fall funnit att straffvärdet för lindrigare fall av nedskräpning motsvarat penningböter. Exempelvis har tömning av en askkopp på en parkeringsplats ansetts vara straffbar nedskräpning och föranlett penningböter. Flera fall i praxis handlar om nedskräpning vid återvinningscentraler och liknande anläggningar. Att lämna en påse returpapper eller en s.k. kattlåda i plast utanför en återvinningsbehållare är två exempel på nedskräpning som föranlett penningböter vid prövning i hovrätt. Större mängder skräp som lämnats utanför en återvinningsstation har dock lett till dagsböter.

Det är viktigt att nedskräpning även fortsättningsvis är förenat med straffansvar och att straffskalan för nedskräpning av normalgraden innehåller såväl böter som fängelse. För nedskräpning av större omfattning och allvarligare karaktär föreslås inga lättnader i fråga om möjlig påföljd. När det gäller mindre allvarliga nedskräpningsförelseer är ett förnyat övervägande av straffvärdet dock motiverat. Det kan anses rimligt att nedskräpningsförelseer av den karaktär som det här är fråga om i påföljdshänseende närmar sig andra straffbara former av hänsynslöst uppträdande som exempelvis förgelseväckande beteende. Därför bör en justering av straffvärdet för lindrigare former av nedskräpning göras som innebär att enbart penningböter ska utgöra påföljd för mindre allvarlig nedskräpning. En sådan straffskala motsvarar nedskräpningsförelseers straffvärde.

Stockholms tingsrätt och *Sveriges Advokatsamfund* har ifrågasatt behovet av den föreslagna ändringen mot bakgrund av att det i dag inte finns något som hindrar att penningböter döms ut för lindrigare former av nedskräpning. Det är i och för sig riktigt att penningböter kan användas som påföljd när dagsböter ingår i straffskalan. Dagsböter utgör dock ett svårare straff än penningböter och vid den bedömning som nu görs av straffvärdet för mindre allvarlig nedskräpning är det lämpligt skilja denna form av nedskräpning från allvarligare gärningar och att straffskalan för den lindrigare nedskräpningen endast innehåller penningböter.

Genom att införa en straffbestämmelse med enbart penningböter i straffskalan för mindre allvarlig nedskräpning skapas också förutsättningar för införande av ordningsbot.

Penningböter bestäms till lägst 200 kronor och högst 4 000 kronor. Som gemensamt straff för flera brott får penningböter bestämmas till

högst 10 000 kronor. Penningbotens storlek bestäms enligt en bedömning utifrån de allmänna reglerna i 29 kap. brottsbalken om straffmätning. Om ett brott omfattas av riksåklagarens föreskrifter om ordningsbot anges i föreskrifterna vilket belopp ordningsboten bestämts till.

Mindre allvarlig nedskräpning

Den typ av nedskräpning som nu avses att enbart kunna leda till penningböter kan lämpligen kallas nedskräpningsförseelse. För att en sådan gärning ska anses föreligga ska nedskräpningen ha varit mindre allvarlig. Med detta avses i första hand att det ska vara fråga om nedskräpning av den karaktär som typiskt sett utgör störande moment på allmänna ytor i samhället och som i vardagligt tal normalt beskrivs som att man ”skräpar ner”. Platser som allmänheten har insyn till omfattas också. Främst är det fråga om visuella störningar men glasflaskor och annat skräp kan även utgöra fara för människors och djurs hälsa. Med anledning av *Lagrådets* synpunkter har den föreslagna straffbestämmelsen formulerats så att det tydligt framgår att en nedskräpningsförseelse avser nedskräpning som är att anse som mindre allvarlig.

Små mängder bortslängda snabbmatsförpackningar, glas- och plastflaskor, olika typer av dryckesförpackningar, engångsgrillar och andra engångsartiklar är exempel på nedskräpningsförseelser. Dessa typer av nedskräpning kan ofta ses som en del av en större kollektiv nedskräpning som förfular allmänna platser. En liten förseelse som tillsammans med många andra likadana små förseelser bidrar till en nedskräpning av en plats bör alltså kunna anses vara en nedskräpningsförseelse och föranleda penningböter.

Även andra mindre mängder ofarligt skräp bör hänföras till det lindrigare brottet. Att exempelvis lämna ett enstaka ofarligt föremål av liten storlek vid en återvinningsstation bedöms ha ett sådant straffvärde att gärningen utgör ett mindre allvarligt brott och är att betrakta som mindre allvarlig nedskräpning. Detta är också förenligt med nuvarande påföljdspraxis.

Flera remissinstanser har påpekat att det kan förkomma gränsdragningsproblem vid bedömningen av vad som utgör nedskräpning av normalgraden och nedskräpningsförseelse. För att det ska vara fråga om nedskräpningsförseelse (och inte nedskräpning av normalgraden) bör krävas att det är fråga om små mängder skräp. Om den nämnda typen av skräp placeras ut i större mängder eller någon skräpar ned i systematisk omfattning blir det fråga om nedskräpning av normalgraden. Andra typer av nedskräpning som utgörs av större föremål, stora skräpmängder eller annars är av större omfattning kan normalt inte anses utgöra nedskräpningsförseelse. En enstaka skrotbil som någon gjort sig av med eller skadliga föremål som slängts i en skärskilt skyddsvärd miljö är exempel på nedskräpning som inte är att anse som mindre allvarlig. Att slänga föremål som kan medföra skadliga utsläpp eller förorening av omgivningen kan i stället aktualisera tillämpningen av 29 kap. 1 § miljöbalken.

Åklagarmyndigheten har anfört att bedömningen av brottets svårighetsgrad innehåller flera svåra avvägningar och att det därför inte är självklart att brottet lämpar sig för lagföring genom ordningsbot. Enligt regeringens mening bör svårigheterna med bedömningen av nedskräpningsför-

seelse dock inte överdrivas jämfört med de bedömningar som behöver göras i förhållande till andra brott och det kan även konstateras att nedskräpning, enligt Åklagarmyndighetens bedömning, utgör ett brott som anses vara av enkel beskaffenhet och där förundersökningen normalt ska ledas av polismyndigheten (Åklagarmyndighetens föreskrifter och allmänna råd [ÅFS 2005:9] om ledning av förundersökning i brottmål). De avvägningar som behöver göras får ske med ledning av förarbetena men sedan också utifrån den praxis som kan förväntas växa fram. Även tidigare rättspraxis är användbar.

När det gäller frågan om skadeståndstalan i samband med nedskräpning framgår det efter en genomgång av praxis att sådan talan hittills förekommit i mindre än en femtedel av fallen sedan miljöbalkens tillkomst och att i de fall penningböter utgått för nedskräpningsgärningen skadestånd endast tycks ha varit aktuellt vid ett par tillfällen. Skadeståndsanspråk kan snarast förväntas i sådana fall där nedskräpningen inte varit av mindre allvarlig karaktär och förekomsten av sådana anspråk bedöms därmed inte vara sådan att den är ett hinder mot den nu föreslagna lagändringen. Enligt regeringens mening är det mycket angeläget att nedskräpning kan lagföras på ett effektivt sätt och genom användningen av ordningsbot skapas bättre förutsättningar för detta.

Förslaget innebär att nedskräpning som är att anse som mindre allvarlig inte längre faller under straffbestämmelsen i 29 kap. 7 §. *Svea hovrätt (Miljööverdomstolen)* har ansett att nedskräpningsförseelse borde kunna ingå som ett nytt andra stycke i den nuvarande straffbestämmelsen. Regeringen finner dock det lämpligt att placera nedskräpningsförseelse i en ny paragraf.

Göteborgs tingsrätt har anfört att det möjligen bör utredas om den nya nedskräpningsförseelsen endast bör omfatta uppsåtlig brottslighet. Avsikten med den nu föreslagna lagändringen är inte att åstadkomma någon förändring av det straffbara området. Frågan om ändrade subjektiva rekvisit i fråga om nedskräpningsbrotten kommer därför inte att övervägas inom ramen för detta lagstiftningsärende. Det kan dock ifrågasättas om en sådan ändring som tingsrätten överväger är lämplig ur effektivitets-hänseende. De gärningar som inte bör vara förenade med straffansvar eftersom de är att bedöma som försumbara får i stället, liksom tidigare, hanteras inom ramen för undantaget för ringa brott.

Ringa brott

Även i fråga om den nu föreslagna straffbestämmelsen bör ett undantag gälla för ringa gärningar. I förarbetena till miljöbalken anges att ringa-undantaget enbart är avsett att undanta bagatellartade förseelser från det straffbara området (prop. 1997/98:45, Del 2, s. 312) och att det i många fall skulle verka orimligt om varje regelöverträdelse, hur ringa den är, skulle leda till straffrättsligt ansvar. Vid bedömningen av om en överträdelse är att bedöma som ringa måste gärningen sättas i relation till det intresse som regeln omedelbart syftar till att skydda. En överträdelse kan anses ringa endast om avvikelsen från den norm som gäller varit obetydlig (a. prop., Del 1, s. 529 f.). Sedan den 1 januari 2007 kommer dessa överväganden till uttryck direkt i lagtexten (prop. 2005/06:182).

I samband med den lagändring som gjordes i naturvårdslagen år 1970 kommenterade Lagrådet frågan om under vilka förhållanden nedskräpning kunde anses ringa (prop. 1970:157 s. 113 f.). Lagrådet framhöll att man, i likhet med Rikspolisstyrelsen, ansåg att sådana bagatellartade handlingar som att kasta bort en enstaka bussbiljett eller cigarettfömp eller liknande i regel måste falla utanför det straffbara området. Samtidigt underströk man att nedskräpning ofta uppkommer som ett resultat av ett stort antal var för sig relativt oskyldiga nedskräpningar som tillsammans blir helt oacceptabla. Om en sådan kollektiv nedskräpning ska kunna motverkas måste då varje enskild nedskräpningshandling vara förbjuden och kunna straffas. I samband med förslaget till naturskyddslag år 1952 och bestämmelserna om nedskräpning konstaterade Lagrådet att en i och för sig oskyldig handling med hänsyn till omständigheterna ändå kan vara att anse som en nedskräpning som inte är ringa, exempelvis om den utgör ett led i en allvarlig kollektiv nedskräpning. Lagrådet menade vidare att vad som på en plats kan utgöra ringa nedskräpning på ett annat område får anses vara en gärning som inte alls kan bedömas som ringa.

Bl.a. *Sveriges Advokatsamfund* och *Stockholms kommun* har haft synpunkter på vilken betydelse det ska anses ha att en gärning är en del av en kollektiv nedskräpning. I praxis har hänsyn tagits till frågan om kollektiv nedskräpning vid bedömningen av om en gärning gått att bedöma som ringa eller inte. I en dom från Hovrätten för Västra Sverige (RH 1990:17) som rörde nedskräpning på havsytan fann hovrätten att en gärning inte var att bedöma som ringa eftersom den bidrog till att den kollektiva nedskräpningen ökade och även för att nedskräpningen utgjorde en fara för andra båtar. I en dom från Hovrätten för Övre Norrland (dom den 22 juni 2006 i mål B 205-06) hänvisade hovrätten till Lagrådets yttrande om kollektiv nedskräpning och tog hänsyn till att det var viktigt att, för att förhindra en mera omfattande nedskräpning, allmänheten respekterar bestämmelsen om nedskräpning och inte placerar sopor utanför återvinningsbehållare som är fulla. Hovrätten framhöll också att det var relativt vanligt förekommande att allmänheten lämnar avfall bredvid överfulla behållare eller utanför stängda avfallscentraler och fann slutligen att gärningen, som bestod i att ha lämnat en papperspåse med returpapper utanför en återvinningsbehållare, inte kunde bedömas som ringa.

Bedömningen av om en gärning är straffbar eller inte ska göras utifrån vars och ens ansvar. Frågan om en gärning ska bedömas som ringa och därmed straffri måste vidare göras utifrån gärningens förhållande till den aktuella straffbestämmelsens skyddssyfte. Att skräpa ned på en plats som är föremål för kollektiv nedskräpning innebär typiskt sett en större skada än om nedskräpningen sker på en avlägsen och undanskymd plats och medför att nedskräpningsbestämmelsens skyddssyfte motverkas i en högre grad än under andra förhållanden. Det kan också konstateras att den som skräpar ner på en plats som är välbesökt och som redan är föremål för nedskräpning får antas vara medveten om förhållandena på platsen.

Det förhållandet att en gärning är ett led i en allvarlig kollektiv nedskräpning är inte ensamt avgörande för om gärningen ska betraktas som ringa. Exempelvis omständigheten att ett område är särskilt skyddsvärt eftersom det innehåller höga naturvärden är en typ av område som, utan

att vara föremål för kollektiv nedskräpning, kan medföra att en gärning inte bedöms som ringa.

De överväganden som gjorts i samband med tidigare lagstiftningsärenden får fortfarande anses relevanta. Avsikten med förslaget i detta lagstiftningsärende är inte att utvidga det straffbara området. Ringa former av nedskräpningsföreseelser ska inte heller i fortsättningen vara förenade med straffansvar och någon oklarhet bedöms inte tillkomma, vilket *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har befarat. Det är inte lämpligt att, som *Malmö kommun* föreslagit, ta bort undantaget för ringa brott. All nedskräpning omfattas visserligen av förbudet i 15 kap. 30 § miljöbalken men varje överträdelse av förbudet är inte sådan att den har ett straffvärde som motiverar att ett straff döms ut även om överträdelsen är klandervärd. Den attitydförändring som behövs för att alla människor ska avstå från att skräpa ned kan för övrigt inte heller åstadkommas genom att sanktioner omfattar alla överträdelser. Ringa gärningar ska alltså fortfarande vara straffria.

Stockholms tingsrätt har anfört att gränsdragningen i förhållande till ringa gärningar behöver få en mer nyanserad motivering. De gränsdragningsfrågor som kan uppkomma är inte nya. Gränsdragningsproblematiken bör, enligt regeringens mening, inte heller överdrivas. I de flesta fall råder det inte några tvivel om en gärning ska betraktas som ringa eller inte. Ledning kan här också hämtas ur befintlig praxis.

På välbesökta platser kan således en nedskräpningsföreseelse leda till ansvar trots att föreseelsen om den ses isolerad och begången i en annan omgivning skulle kunna bedömas som ringa. Att skräpa ned på en plats som redan är nedskräpad är inte en omständighet som medför att en gärning ska betraktas som ringa. Exempel på vad som utgör sådana bagatellartade handlingar att de inte bör vara föremål för straffansvar kan, utöver vad som framhållits tidigare, vara att slänga ett enstaka glasspapper, ett äppelskrott eller något annat oansenligt ofarligt föremål. Enstaka föremål som kastas på väl synliga platser och som kan ses som en del av en allvarlig allmän nedskräpning är inte exempel på vad som är ringa gärningar. I praxis har även att kasta bort en enstaka ölburk eller ölflaska föranlett straffansvar.

Att ett föremål när det slängts bort riskerar att medföra skador för miljön och människors hälsa eller har lång nedbrytningstid är vidare omständigheter som talar mot att det skulle vara fråga om ringa brott även om det är fråga om små mängder.

Göteborgs tingsrätt har anfört att bedömningen av om ett brott är ringa eller inte ska göras genom en sammanvägd bedömning och alltså inte bara med avseende på om något är av begränsad omfattning. Tingsrätten har därför ifrågasatt förslaget att ta bort undantaget för ringa brott i förhållande till straffbestämmelsen i 29 kap. 7 §. Regeringen konstaterar att en gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen och att det har alltså bedömts inte vara rimligt att varje regelöverträdelse, hur ringa den än är, ska leda till straffrättsligt ansvar. En överträdelse som är helt obetydlig bör således inte heller i framtiden leda till ansvar. Bedömningen av vad som är ringa ska göras med utgångspunkt från vad som är det intresse som ska skyddas genom den aktuella straffbestämmelsen. När det gäller nedskräpning och nedskräpningsföreseelse

får de anses ha ett gemensamt skyddsintresse. De allvarligare fallen av överträdelse som utgörs av nedskräpning av normalgraden innebär att skyddsintresset på ett mera påtagligt sätt åsidosatts. Om en gärning är mindre allvarlig men ändå inte obetydlig i förhållande till detta intresse, blir det aktuellt att döma ut ansvar för nedskräpningsförseelse. En gärning som framstår som obetydlig med hänsyn till skyddsintresset ska vara fri från ansvar. Med anledning av att nedskräpningsbrottet nu gradindelas och lindrigare former av nedskräpning föreslås flyttas till den nya 29 kap. 7 a § finns det därför inte skäl för att undantaget för ringa brott ska omfatta 29 kap. 7 §. Hänvisningen till den bestämmelsen bör därför tas bort och en ny hänvisning till 7 a § införs i 29 kap. 11 §.

6 Avfall

6.1 Definitionen av avfall

Regeringens förslag: Avfall definieras som varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Ett ämne eller föremål anses vara en biprodukt i stället för avfall om det har uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet, om ämnet eller föremålet kan användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som i industriell praxis är normal, och om ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är hälso- och miljömässigt godtagbart och som inte strider mot lag eller annan författning.

Ett ämne eller föremål som blivit avfall upphör att vara avfall om det har hanterats på ett sätt som innebär återvinning och uppfyller krav i fråga om fortsatt användning enligt föreskrifter som meddelats av regeringen eller av den myndighet regeringen bestämmer.

Avfallspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Till skillnad från promemorians förslag innebär regeringens förslag att bestämmelser om biprodukter och om när avfall upphör att vara avfall förs in i definitionen av avfall.

Remissinstanserna: *Kemikalieinspektionen* har anfört att, då ordet ”substans” tagits bort från definitionen av avfall, behöver det i förarbetena klargöras vad som gäller för blandningar av ämnen.

Länsstyrelsen i Värmlands län, Naturvårdsverket, Banverket, Vägverket, Svenskt Näringsliv, Jernkontoret, Skogsindustrierna, Teknikföretagen, Svensk Handel, Kemisk-Tekniska Leverantörsförbundet, Plast- och Kemiföretagen, NCC Construction Sverige AB och Svenska Energiaskor AB har anfört att det nya ramdirektivets artiklar om biprodukter och när avfall upphör att vara avfall bör föras in i 15 kap. och kopplas till avfallsdefinitionen. De har vidare anfört att avfallsdefinitionen utgör avfallsstiftningens gräns mot Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1, Celex 32006R1907) och att medlemsstaternas möjlighet att ha olika

syn på avfallsdefinitionens tillämpningsområde i det närmaste har eliminerats. Även *Kemikalieinspektionen* har anfört att det med tanke på Reach är viktigt att ”biprodukt” och frågan om när avfall upphör att vara avfall tydliggörs och att det även är viktigt att avfallslagstiftningen får en enhetlig utformning i medlemsstaterna.

Skälen för regeringens förslag

I miljöbalkens nuvarande lydelse definieras avfall som varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. I det nya ramdirektivet definieras avfall som varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Det innebär att kopplingen till avfallskategorier inte längre finns kvar samt att ordet substans har utgått. Definitionen av avfall i 15 kap. miljöbalken bör ändras så att den överensstämmer med det nya direktivet. Att hänvisningen till avfallskategorier utgår har ingen betydelse eftersom de ifrågavarande kategorierna omfattar alla slags ämnen och substanser utan undantag. Att ordet substans tas bort bör inte innebära någon ändring i sak då alla substanser rimligen innehåller åtminstone ett ämne och därför ändå bör kunna omfattas av definitionen av avfall. Detsamma gäller blandningar av ämnen.

Liksom nuvarande definition innebär den föreslagna definitionen att det alltid är nödvändigt att pröva innehavarens syften eller skyldigheter i fråga om att förfoga över ämnet eller föremålet, det s.k. kvittblivningsintresset. Det kan skapa svårigheter framför allt när man vill avgöra om något blivit avfall eller upphört att vara avfall. Att ett ämne eller föremål ingår i den förteckning över avfall som kommissionen har beslutat (EGT L 226, 6.9.2000, s. 3, Celex 32000D0532) innebär inte att det under alla förhållanden är avfall, utan ska endast anses som avfall när definitionen är uppfylld. Om något är att betrakta som avfall eller inte har betydelse för om det är avfalls- eller kemikalierregelverket som i ett visst fall ska tillämpas.

Biprodukter

Direktivets bestämmelser om ”biprodukter” kan fylla en viktig funktion på så sätt att om ett ämne eller föremål uppfyller kriterierna för vad som kan betraktas som en ”biprodukt”, så blir det inte nödvändigt att pröva om innehavarens förfogande över ämnet eller föremålet är att ”göra sig av med” det i den meningen att ämnet eller föremålet måste hanteras som avfall.

Det har ofta diskuterats om en restprodukt som uppkommer vid tillverkningen av en annan produkt är avfall – och ska omfattas av avfallsregelverkets krav – eller ska anses som vilken råvara som helst för tillverkningen av ytterligare en annan produkt. ”Biprodukt” är den term som i det nya ramdirektivet används för att beteckna en restprodukt som inte anses vara avfall, förutsatt att vissa omständigheter föreligger i det enskilda fallet. Dessa omständigheter anges i artikel 5 och talar för att innehavarens förfogande över ämnet eller föremålet bör kunna anses som ett nyttiggörande och inte som kvittblivning, men det är också omständighe-

ter som talar för att det inte finns behov av att ämnet eller föremålet omfattas av avfallsregelverkets krav. Artikel 5 om biprodukter ger uttryck för presumtionen att en restprodukt är avfall (dvs. den omständigheten att ämnet eller föremålet har uppkommit i en tillverkningsprocess som inte syftar till att tillverka ämnet eller föremålet talar för att innehavaren behöver eller avser att "göra sig av med" restprodukten i meningen att bli kvitt den). I artikel 5.1 anges att "ett ämne eller ett föremål som uppkommer genom en produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera detta kan endast betraktas som biprodukt i stället för som avfall ... om följande villkor är uppfyllda: a) Det ska vara säkerställt att ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas. b) Ämnet eller föremålet ska kunna användas direkt utan någon annan bearbetning än normal industriell praxis. c) Ämnet eller föremålet ska produceras som en integrerad del i en produktionsprocess. d) Den fortsatta användningen ska vara laglig, dvs. ämnet eller föremålet ska uppfylla alla relevanta produkt-, miljö- och hälsoskydds krav för den specifika användningen och inte leda till allmänt negativa följder för miljön eller människors hälsa."

Enligt artikel 5.2 kan även EU-kommissionen, på grundval av de villkor som ställs upp i artikel 5.1, fastställa kriterier som ska vara uppfyllda för att specifika ämnen eller föremål ska anses vara biprodukter i stället för avfall. Regeringen har möjlighet att med stöd av befintliga bemyndiganden i 15 kap. miljöbalken meddela de föreskrifter om avfall eller hanteringen av avfall som kan behövas till följd av att sådana kriterier fastställs.

När avfall upphör att vara avfall

Det kan vara svårt att bedöma vid vilken tidpunkt eller under vilka omständigheter ett ämne eller ett föremål som vid en viss tidpunkt blivit avfall, och som har genomgått en återvinningshantering, upphör att vara avfall. Även i denna fråga är det nödvändigt att vid varje given tidpunkt pröva om den som vid den aktuella tidpunkten är innehavare av ämnet eller föremålet har för avsikt eller är skyldig att "göra sig av med" det i den mening som gör att ämnet eller föremålet är avfall. Direktivets regler om när avfall ska anses ha upphört att vara avfall kan – på liknande sätt som reglerna om biprodukter – underlätta bedömningen i de situationer då ett ämne eller föremål uppfyller bestämda kriterier för när ett ämne eller föremål som en gång konstaterats vara avfall ska anses ha upphört att vara avfall.

I det nya ramdirektivet anges vissa villkor utifrån vilka kriterier kan tas fram för att avgöra när avfall upphör att vara avfall (artikel 6). Villkoren är att a) ämnet eller föremålet ska användas allmänt för specifika ändamål, b) det ska finnas en marknad för eller efterfrågan på sådana ämnen eller föremål, samt c) att ämnet eller föremålet ska uppfylla de tekniska kraven för de specifika ändamålen och befintlig lagstiftning och normer för produkter. Villkoren i artikel 6.1 riktar sig främst till unionslagstiftaren som ska ta fram kriterier för vissa avfallsslag. Det pågår nu ett arbete inom kommissionen med att ta fram gemensamma kriterier för när vissa avfallsslag ska anses ha upphört att vara avfall. Kriterierna kommer sedan att utfärdas i förordningsform, och således få direkt tillämpning i svensk rätt.

För avfallsslag där kriterier inte har fastställts på unionsnivå finns det enligt artikel 6.4 en möjlighet för medlemsstaterna att, från fall till fall, besluta att ett visst avfall har upphört att vara avfall.

Den svenska lagtexten bör återspegla EU-reglerna om biprodukter och om när avfall upphör att vara avfall

Utformningen av det nya ramdirektivets bestämmelser om biprodukter och om när avfall upphör att vara avfall gör det inte tydligt om de är att anse som en del av direktivets definition av avfall, eller om de utgör beskrivningar av när ett visst ämne, föremål eller avfall inte längre träffas av de bestämmelser som gäller för avfall.

I skälen för direktivet (punkt 22) sägs att det inte bör råda någon oklarhet i fråga om de olika aspekterna vid definitionen av avfall och vederbörliga förfaranden bör vid behov tillämpas dels på biprodukter som inte är avfall, dels på avfall som upphör att vara avfall. Detta talar för att bestämmelserna är att betrakta som en del av det nya ramdirektivets definition av avfall.

Det är – som remissinstanserna har framfört – lämpligt att det nya ramdirektivets bestämmelser om biprodukter och om när avfall upphör att vara avfall kopplas till definitionen av avfall i 15 kap. miljöbalken.

6.2 Definitionen av hantering av avfall

Regeringens förslag: Hantering av avfall definieras som insamling, transport, återvinning, bortskaffande eller annan fysisk befattning med avfall, eller åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare.

Avfallspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Gästrikre Återvinnare* har tillstyrkt definitionen av hantera avfall. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har anfört att hantera avfall även bör innefatta ”lagra” avfall. *Gävle, Nacka, Sundsvalls och Vaxholms kommuner* har anfört att den utökade definitionen av hantering av avfall medför ett utökat tillsynsarbete för kommunerna. *Svenskt Näringsliv, Jernkontoret, Skogsindustrierna, Teknikföretagen, Svensk Handel, Kemisk-Tekniska Leverantörsförbundet, NCC Construction Sverige AB* och *Umeå kommun* har påpekat att det är oklart om passiv förvaring är en sådan fysisk befattning med avfall som är att anse som hantering. Flertalet av dem har även anfört att det är olämpligt om passiv förvaring anses vara hantering, och att redan osäkerheten kring vad som ingår i ”all fysisk befattning” gör denna hänvisning olämplig. *NCC Construction Sverige AB* har anfört att det av skälen till det nya direktivet (punkt 15) framgår att verksamhetsutövare som producerar avfall i sin verksamhet inte bör anses syssla med avfallshantering och omfattas av krav på tillstånd för lagring av avfallet i väntan på dess insamling och att det av definitionen hantera avfall inte framgår att tillfällig lagring i väntan på insamling inte är insamling.

Skälen för regeringens förslag: Med hantering av avfall avses enligt 15 kap. 3 § miljöbalken en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaflande av avfall. ”Hantering” är en sammanfattande benämning på alla de led i avfallshantering som regleras i balken (prop. 1997/98:45, Del 2, s. 821).

I det nya ramdirektivet definieras avfallshantering i artikel 3.9 som insamling, transport, återvinning och bortskaflande av avfall, inklusive kontroll av sådan verksamhet och efterbehandling av platser för bortskaflande av avfall, inklusive åtgärder som handlaren och mäklaren vidtar. Enligt det nya ramdirektivet definieras handlare och mäklare så att även de som köper, säljer och förmedlar avfall utan att komma i fysisk befattning med avfallet omfattas.

Uttrycket ”hantering av avfall” bör i 15 kap. miljöbalken definieras så att den omfattar all fysisk befattning med avfall. Även om fysisk befattning med avfall huvudsakligen utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaflande av avfall bör också annan fysisk befattning som t.ex. förvaring av avfall, även passiv sådan, omfattas. Uttrycket ”hantering av avfall” bör även omfatta åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall, men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaflas eller byter ägare eller innehavare. Med en sådan lydelse görs det tydligt att även åtgärder som någon vidtar i egenskap av avfallshandlare eller avfallsmäklare omfattas av bestämmelser om hantering av avfall i 15 kap. och i bestämmelser som meddelats med stöd av detta kapitel.

I enlighet med *Lagrådets* förslag är det uttrycket ”hantering av avfall” som definieras. Definitionen bör formuleras med ”insamling”, ”fysisk befattning” och motsvarande i konsekvens med det definierade ”hantering”. I fråga om åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall bör definitionen omfatta även åtgärder som syftar till att avfall byter ägare eller innehavare. Lagrådets förslag är i denna del avgränsat till åtgärder som medför att bytet av ägare eller innehavare faktiskt sker. En sådan snäv betydelse har inte varit avsedd och skulle försvåra möjligheterna att genomföra de krav i ramdirektivet som avser mäklare och handlare.

En följd av den nu föreslagna definitionen är att tillsynen enligt 26 kap. miljöbalken även kommer att omfatta avfallshandlare och avfallsmäklare, vilket krävs enligt det nya ramdirektivet (artikel 34.1). Den nu föreslagna definitionen påverkar däremot inte vilka hanteringar som kräver tillstånd. Tillståndsplikten är vare sig i den svenska nationella regleringen, eller i det nya ramdirektivet, kopplad till vilka åtgärder som ska anses utgöra hantering av avfall. Även om en viss åtgärd, t.ex. förvaring eller tillfällig lagring, är att anse som hantering av avfall behöver den inte vara tillståndspliktig. Bestämmelser om tillståndsplikt finns framförallt i 9 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Gävle, Nacka, Sundsvalls och Vaxholms kommuner har anfört att den ändrade definitionen av hantering av avfall medför ett ökat tillsynsarbete för kommunerna, eftersom även avfallsmäklare och avfallshandlare omfattas. Behovet av tillsyn blir dock i huvudsak beroende av omfattningen och utformningen av de regler som tas fram i fråga om skyldigheter för handlare och mäklare. Varken den utökade definitionen i sig eller fram-

tida regler som specifikt gäller handlare och mäklare kan dock innebära något annat än en marginell ökning av kommunernas tillsynsuppgift. Kommunerna har enligt gällande regelverk också möjlighet att finansiera sin tillsyn genom avgifter.

6.3 Skyldighet för kommunerna att informera

Regeringens förslag: Bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall kompletteras så att det framgår att informationen även kan avse alla uppgifter som finns i avfallsplanerna.

Avfallspromemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *El-kretsen* har anfört att de delar uppfattningen att kommunen är bäst skickad att informera kommuninvånarna om avfall.

Skälen för regeringens förslag: Av 15 kap. 8 och 11 §§ miljöbalken följer att kommunerna ansvarar för avfallsplaneringen och att det i varje kommun ska finnas en avfallsplan. Enligt nuvarande 15 kap. 9 § andra stycket miljöbalken får regeringen meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall. Enligt artikel 31 i det nya ramdirektivet ska relevanta berörda parter och myndigheter samt allmänheten beredas tillfälle att delta i utarbetandet av avfallsplaner och i program för förebyggande av avfall. De ska dessutom få tillgång till sådana planer och program när de har utarbetats genom att de läggs ut på en officiell webbplats. Bemyndigandet bör därför kompletteras så att det framgår att informationsskyldighet kan avse innehållet i avfallsplanerna, dvs. alla uppgifter som finns i avfallsplanerna och inte enbart de uppgifter som rör avfallshantering. Utöver hanteringen kan informationsskyldigheten således även avse t.ex. vilka åtgärder som kommunen vidtar för att minska avfallens mängd och farlighet. Bemyndigandet omfattar även en möjlighet att i föreskrifter reglera hur informationskyldigheten ska uppfyllas. När det gäller avfallsplaner har regeringen för avsikt att meddela föreskrifter om att informationsskyldigheten ska uppfyllas i enlighet med det nya ramdirektivets krav, dvs. genom publicering på kommunens webbplats.

Med stöd av bemyndigandet kan regeringen också meddela föreskrifter om skyldighet för kommunen att ge in kopior av sina avfallsplaner till länsstyrelsen.

6.4 Tillståndsdomars innehåll

Regeringens förslag: Ett tillstånd att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall ska innehålla en förteckning över de kategorier av avfall, och den totala mängd avfall, som får lagras, återvinnas respektive bortskaffas. Tillståndet ska även innehålla uppgift om den metod för att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall som ska tillämpas och de villkor som behövs i fråga om åtgärder för att övervaka och kontrollera att de skyldigheter som gäller för verksamheten uppfylls.

Ett sådant tillstånd till förbränning av avfall som omfattar energiåtervinning ska, utöver vad som krävs i dag, innehålla villkor om att energiåtervinningen ska ske med hög energieffektivitet.

Avfallspromemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Svea hovrätt (Miljööverdomstolen)* samt *länsstyrelserna i Södermanlands och Östergötlands län* har anfört att terminologin bör ses över ifråga om ”kategorier” av avfall, ”avfallsslag” respektive ”avfallstyper”. *Naturvårdsverket* har anfört att ”kategorier” av avfall i förslaget till 22 kap. 25 b § 2 bör ändras till ”typer” av avfall. *Återvinningsindustrierna, IL Recycling AB, Kretsloppsrådet, Stena Metall AB* och *NCC Construction i Sverige AB* har anfört att ”typer” av avfall i förslaget till 22 kap. 25 a § bör ändras till ”slag” av avfall. Som skäl anges att med ”typer” av avfall avses i avfallsförordningen avfallskoder ned på en sexsiffrig nivå och att tillstånd som är alltför detaljerade kan behöva omprövas med täta intervaller vilket är ogynnsamt ur ett regelförenklingperspektiv. Även *Länsstyrelsen i Örebro län* har påpekat att ett angivande av mängder och avfallsslag i detalj i tillståndsbeslut medför ett ökat antal ärenden då anläggningarna ofta måste omprövas. *Renova* har anfört att det är bra att införa krav på förteckning av ”typer” av avfall i stället för förteckning av ”kategorier” av avfall då det minskar risken för snäva och stelbenta tillstånd. *Umeå kommun* har anfört att det på ett friare sätt bör gå att genomföra det nya ramdirektivets krav såväl ifråga om att tillstånd ska innehålla en förteckning över typer av avfall som att det ska innehålla uppgift om den metod för återvinning eller bortskaffande som ska tillämpas. En risk med alltför detaljerade tillstånd är att en verksamhetsutövare fortsätter med samma metod i stället för att välja en ny bättre teknik.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har anfört att det, i enlighet med det nya ramdirektivet, bör framgå att kravet på energieffektivitet i den föreslagna 22 kap. 25 b § endast gäller för förbränningsanläggningar med energiåtervinning. Vidare efterfrågas en definition av vad som avses med ”hög energieffektivitet”. Även *länsstyrelserna i Kalmar och Skåne län, Avfall Sverige* och *Västra Mälardalens Kommunalförbund* har anfört att det bör preciseras vad som avses med att energiåtervinning ska ske med hög energieffektivitet. *Länsstyrelsen i Västerbottens län* har ifrågasatt om det finns en risk för att kravet på energieffektivitet medför en ökad deponering av avfall.

Naturvårdsverket har anfört att det är oklart om förslaget till 19 kap. 5 § även ska gälla i anmälningsärenden och hur det ska fungera då formkrav är svårörenliga med ett anmälningsförfarande.

Skälen för regeringens förslag

Det nya ramdirektivet för avfall innehåller bestämmelser om vilka uppgifter som ett tillstånd till behandling av avfall ska innehålla. Ett tillstånd ska bl.a. innehålla uppgift om de typer och mängder av avfall som får behandlas, föreskriven metod för varje typ av förfarande samt övervaknings- och kontrollförfaranden vid behov (artikel 23.1). Med behandling av avfall avses enligt det nya ramdirektivet återvinnings- och bortskaffningsförfaranden, däribland lagring före återvinning och bortskaffande (artikel 3 samt bilagorna I och II).

I 22 kap. miljöbalken finns bestämmelser om vad en dom som innebär tillstånd till en verksamhet ska innehålla (25 §). För tillstånd till deponering och förbränning av avfall finns ytterligare bestämmelser om vad en dom ska innehålla (25 a och 25 b §§).

För att genomföra det nya ramdirektivets krav bör det införas en ny bestämmelse i 22 kap. om vad en dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall ska innehålla. Enligt denna bestämmelse bör ställas samma krav på innehåll som ställs i det nya ramdirektivet, med undantag för de krav som redan framgår av den allmänna bestämmelsen om tillståndsdomar i 25 §.

Det nya ramdirektivet ställer vidare krav på att tillstånd som omfattar förbränning eller samförbränning med energiåtervinning ska innehålla villkor om att energiåtervinningen sker med hög energieffektivitet (artikel 23.4). Detta krav genomförs lämpligen genom att det i 25 b § införs krav på att en dom som omfattar tillstånd till att bedriva verksamhet med förbränning av avfall som omfattar energiåtervinning ska innehålla villkor om att energiåtervinningen ska ske med hög energieffektivitet. Formuleringen, som överensstämmer med *Lagrådets* förslag, innebär att ett sådant villkor endast krävs i fall där tillståndet omfattar energiåtervinning.

Vad avses i det nya ramdirektivet med ”typ” av avfall?

I det nya ramdirektivet definieras inte vad som i artikel 23.1 avses med ”typ” (i den engelska versionen ”types”) av avfall. Däremot hänvisas i artikel 7, angående förteckning över avfall, till förteckningen över avfall i kommissionens beslut 2000/532/EG av den 3 maj 2000 om ersättning av beslut 94/3/EG om en förteckning över avfall i enlighet med artikel 1 a i rådets direktiv 75/442/EEG om avfall, och rådets beslut 94/904/EG om upprättande av en förteckning över farligt avfall i enlighet med artikel 1.4 i rådets direktiv 91/689/EEG om farligt avfall (EGT L 226, 6.9.2000, s. 3, Celex 32000D0532). I inledningen till denna förteckning anges att de olika typerna (i den engelska versionen ”types”) av avfall i förteckningen betecknas med en sexsiffrig kod som svarar mot en fullständig definition av avfallet. Det skulle kunna tala för att ”typ” av avfall, även när termen används i det nu aktuella direktivet, ska förstås som en precisering av avfallet på den nivå som avses med den sexsiffriga avfallskoden. Vid en

genomgång av det nya ramdirektivet, och de termer och uttryck som används där, framstår det som oklart om ”typ” är avsett att uppfattas på detta sätt. Utöver i artikel 23 förekommer ”typ” av avfall även i artikel 35 angående registreringskyldighet. I den engelska versionen används här inte ”types”, i stället talas om ”nature of waste”. Utöver ”typ” av avfall används även ”kategori” av avfall. ”Kategori” förekommer bl.a. i artikel 11 som reglerar materialåtervinningsmål. I artikel 11.2b hänvisas till ”kategori” 170504 i avfallsförteckningen, dvs. den sexsiffriga avfallskoden. Samtidigt hänvisas i artikel 11.3 till de i artikel 11.2 angivna avfallskategorierna. I artikel 11.2 a räknas upp papper, metall, plast och glas, dvs. i artikel 11.3 avses inte den sexsiffriga koden, utan olika materialslag. Även i artikel 18, som reglerar förbud mot blandning av farligt avfall, förekommer uttrycket ”kategorier” av avfall. Det finns där ingen ledning vad som i det sammanhanget avses med ”kategorier”.

Sammantaget finns i det nya ramdirektivet ingen klar vägledning vad som avses med ”typer” respektive ”kategorier”. För ett korrekt genomförande av det nya ramdirektivet bör de respektive artiklarna tolkas mot bakgrund av direktivets syfte, dvs. att skydda miljön och människors hälsa genom att bl.a. förebygga eller minska de negativa följderna av hantering av avfall (artikel 1). Kravet i artikel 23.1 på att ett tillstånd ska innehålla uppgift om ”typer” av avfall bör kunna uppfattas som ett krav på lämplig grad av precisering av det avfall som avses att behandlas. Det avgörande bör vara att tillståndet i varje enskilt fall avgränsas på ett sådant sätt att relevanta villkor kan ställas till skydd för människors hälsa och miljön.

Genomförandet av direktivets krav

Det nya ramdirektivets krav på uppgifter om typer av avfall bör i den nya bestämmelsen om vad en dom ska innehålla uttryckas som ett krav på förteckning över kategorier av avfall. Termen ”typ” bör inte användas då det skulle kunna uppfattas som ett absolut krav på angivande av den sexsiffriga avfallskoden. Hur kategorierna lämpligen avgränsas bör i stället, utifrån den enskilda verksamheten, bestämmas av den tillståndsprövande myndigheten. Vilken typ av verksamhet det är frågan om samt karaktären av det avfall som behandlas bör ha betydelse för hur kategorierna avgränsas. För farligt avfall kan krävas en högre grad av precisering än för avfall som inte är farligt. Det avgörande är att kategorierna avgränsas så att det är möjligt att i varje enskilt fall bestämma vilka villkor som ska gälla för verksamheten.

I fråga om det nya ramdirektivets krav på angivande av föreskriven metod för varje typ av förfarande bör, på samma sätt som ifråga om kategorier av avfall, den tillståndsprövande myndigheten i det enskilda fallet kunna bestämma hur detaljerat en metod bör beskrivas i tillståndet.

Sammantaget bör en dom som ger tillstånd till lagring, återvinning och bortskaffande av avfall, innehålla en förteckning över de kategorier av avfall och den totala mängd avfall som får lagras, återvinnas respektive bortskaffas, uppgift om den metod för lagring, återvinning eller bortskaffande som ska tillämpas samt de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten.

Eftersom deponering och förbränning är former av bortskaffande, eller i vissa fall återvinning, träffas även tillstånd till deponering och förbränning av den föreslagna nya bestämmelsen. Det medför att vissa punkter i nuvarande 25 a och 25 b §§ kan tas bort.

När det gäller kravet på förteckning över avfall används ”typer” av avfall i den nuvarande 25 a § angående deponering av avfall, medan ”avfallskategorier” används i den nuvarande 25 b § angående förbränning av avfall. I rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall (EGT L 182, 16.7.1999, s. 1, Celex 31999L0031) ställs krav på att tillstånd till deponering ska innehålla en förteckning över ”typer” av avfall (artikel 9 b). Inte heller i detta direktiv framgår vad som avses med ”typer” av avfall.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/76/EG av den 4 december 2000 om förbränning av avfall ställs krav på att tillstånd ska innehålla en uttrycklig förteckning över de ”avfallskategorier” som får behandlas. Där preciseras vidare att förteckningen åtminstone ska innehålla avfallskategorierna i Europeiska avfallskatalogen, om detta är möjligt (artikel 4.4 a). Sammantaget bör de befintliga punkterna i 25 a och 25 b §§ om förteckning över typer av avfall respektive förteckning över avfallskategorier kunna tas bort. Det innebär att punkterna ersätts med den nya bestämmelsen om krav på förteckning över kategorier av avfall.

Som tidigare sagts genomförs lämpligen det nya ramdirektivets krav på att tillstånd i vissa fall ska innehålla villkor om hög energieffektivitet genom att krav om detta förs in i 25 b §. I bilaga II till det nya ramdirektivet finns en formel för hur energieffektivitet ska beräknas. Det anges däremot inte vad som avses med hög energieffektivitet, men enligt artikel 38 får kommissionen vid behov specificera hur formeln ska tillämpas. Enligt artikeln får hänsyn tas t.ex. till lokala klimatförhållanden. Bedömningen av vad som ska anses som hög energieffektivitet bör således innebära en prövning i det enskilda fallet, dvs. att kravet kan variera mellan olika anläggningar. Vid bedömningen av vad som i visst fall ska anses som hög energieffektivitet bör man även kunna ta hänsyn till om lokaliseringen möjliggör full avsättning för producerad energi.

I 19 kap. miljöbalken, med bestämmelser om förvaltningsmyndigheters och kommunernas prövning, finns i 5 § andra stycket en hänvisning till bestämmelserna i 22 kap. om vad en tillståndsdom ska innehålla. Bestämmelserna i 19 kap. 5 § bör anpassas till de ändrade bestämmelserna i 22 kap. Av förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd följer att det för viss behandling av avfall inte krävs något tillstånd, en anmälan är i dessa fall tillräcklig. Det nya ramdirektivets krav på vilka uppgifter ett tillstånd ska innehålla gäller för all behandling av avfall, dvs. även för sådan behandling som enligt vår nationella reglering är anmälningspliktig. I den mån även en anmälan bör innehålla sådana uppgifter som krävs enligt 22 kap., kan ett sådant krav föras in direkt i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

7 Utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om att på marknaden släppa ut, tillhandahålla eller ta i drift utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer.

Utkastet till lagförslag var utformat som ett generellt bemyndigande att meddela föreskrifter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer. Regeringens förslag är mer preciserat.

Remissinstanserna: *Arbetsmiljöverket* har framfört att det är viktigt att bemyndigandet, antingen i lag eller på förordningsnivå, begränsas till att omfatta föreskrifter som behövs för att genomföra den aktuella ändringen i maskindirektivet. Verket har också påpekat vikten av att myndigheten pekats ut som tillsynsansvarig för de föreskrifter som är tänkta att antas med stöd av det föreslagna bemyndigandet. *Kemikalieinspektionen* har framfört att bemyndigandet borde begränsas till skäl som avser miljö eller hälsa.

Skälen för regeringens förslag: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/127/EG om ändring av direktiv 2006/42/EG vad gäller maskiner för applicering av bekämpningsmedel antogs den 21 oktober 2009. De nationella bestämmelser som behövs för att genomföra direktivet ska ha antagits senast den 15 juni 2011 och tillämpas från och med den 15 december 2011.

Direktivet innehåller bestämmelser om krav som ska gälla i fråga om utrustning för spridande av bekämpningsmedel. Kraven syftar till att förhindra läckage av bekämpningsmedel vilket kan skada miljön. Direktivet innehåller således bl.a. bestämmelser om riskbedömningar, provningar, bruksanvisningar samt specifika krav avseende utformningen av sådan utrustning.

Direktiv 2006/42/EG, det s.k. maskindirektivet har genomförts med ändringar i arbetsmiljölagen (1977:1160), se prop. 2007/08:65. Andra delar av direktivets krav motsvaras av lagen (1992:1534) om CE-märkning, lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, förvaltningslagen (1986:223), offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter samt ett antal förordningar, bl.a. förordningen (2005:893) om marknads kontroll, förordningen (2005:894) om teknisk kontroll, och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2008:3) om maskiner, Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) föreskrifter (STAFS 2002:6) för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse under EG-rättsliga bestämmelser och Boverkets föreskrifter (BFS 1994:25) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar. Bestämmelser om funktionskontroll av besprutningsutrustning under

användning är av intresse i sammanhanget även om de inte anger krav på spridningsutrustning när sådan utrustning ska släppas ut på marknaden. Sådana bestämmelser finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2006:18) om statsbidrag m.m. för funktionstest av lantbrukssprutor. Dessa bestämmelser har meddelats med stöd av förordningen (1987:1179) om statsbidrag till företag som utför funktionstest av lantbrukssprutor.

Arbetsmiljöverket har tagit fram och remitterat förslag till de nya föreskrifter som behövs för att genomföra direktiv 2009/127/EG om ändring i maskindirektivet. Föreskrifterna avser krav som av miljöskyddsskäl ska ställas på maskiner. Det är därför lämpligt att meddela föreskrifterna med stöd av miljöbalken och inte arbetsmiljölagstiftningen. Det remitterade förslaget syftade till att föreskrifterna skulle meddelas med stöd av befintligt bemyndigande i miljöbalkens kapitel om kemiska produkter och hantering av sådana produkter.

I miljöbalkens mening omfattar ”hantering av kemiska produkter” så gott som all slags befattning med kemiska produkter. Befintliga bemyndiganden i miljöbalken gör det möjligt att meddela föreskrifter om hantering av kemiska produkter. Maskindirektivets krav har dock en annan utgångspunkt. Direkta krav ska ställas på hur utrustning som är avsedd för hantering av en kemisk produkt ska vara utformad. Av direktivet framgår vidare att medlemsstaterna ska förbjuda att produkter som inte uppfyller kraven släpps ut på marknaden. Regler som enbart tar sikte på hantering av kemiska produkter är därför inte tillräckliga för att genomföra direktivets krav. Vid beredningen har detta uppmärksammats. Det bemyndigande i 14 kap. miljöbalken som i beredningen var avsett att användas av regeringen för att låta Arbetsmiljöverket meddela de nödvändiga föreskrifterna bör ändras så att det blir tydligt att det får användas också för att meddela föreskrifter om krav på utrustning som är avsedd för hantering av kemiska produkter. Det nuvarande bemyndigandet i 14 kap. 8 § 8 är avgränsat till att avse föreskrifter som i fråga om hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor behövs till följd av EU-medlemskapet. Det kompletterande bemyndigandet i den föreslagna nionde punkten bör avgränsas på ett liknande sätt. Det bör ge föreskriftsrätt i frågor som rör utsläppande på marknaden, tillhandahållande och tagande i drift av utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer och som behövs till följd av EU-medlemskapet. Den närmare avgränsningen av den normgivningsmakt som delegeras till Arbetsmiljöverket bör göras i den förordning som regeringen tar fram för att genomföra de nu aktuella direktivkraven. När det gäller tillsynsfrågan avser regeringen med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken i den nya miljötillsynsförordningen (2011:13) peka ut Arbetsmiljöverket som ansvarigt för att se till att de föreskrifter som antas med stöd av det föreslagna bemyndigandet följs.

8 Följdändringar

Regeringens förslag: En följdändring görs i miljöbalkens straffbestämmelse om bristfällig miljöinformation med anledning av att en angiven EU-förordning om import och export av farliga kemikalier har fått en ny beteckning.

Miljöbalkens bestämmelser om länsstyrelsernas och kommunernas prövning följdändras med anledning av ändringarna om vad en tillståndsdom ska innehålla. Med anledning av att miljödomstolarna från och med den 2 maj 2011 byter namn till mark- och miljödomstolar görs ändringar i miljöbalken som medför att benämningarna blir korrekta.

Skälen för regeringens förslag: I 29 kap. 6 § första stycket 2 miljöbalken kriminaliseras vissa överträdelser av EU-förordningen om export och import av farliga kemikalier. Med anledning av att den förordningsbeteckning som för närvarande anges i straffbestämmelsen i 6 § har ersatts av en ny behöver en följdändring göras. EU-förordningen har enbart bytt beteckning och är inte ändrad i övrigt. Eftersom hänvisningen till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 om export och import av farliga kemikalier därmed är felaktig behöver den ändras till en hänvisning till den korrekta beteckningen – Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier. I sak är straffbestämmelsen således oförändrad.

I 19 kap. 5 § anges att i ärenden som rör deponering eller förbränning av avfall ska bestämmelserna i 22 kap. 25 a och 25 b §§ om en tillståndsdoms innehåll tillämpas. Genom att bestämmelserna om detta nu föreslås ändras behöver en följdändring göras. På rekommendation av *Lagrådet* föreslås också en språklig justering i bestämmelsen.

I 21 kap. 1 a § och 24 kap. 14 § finns hänvisningar till miljödomstol som förbisetts i ett tidigare lagstiftningsärende. Eftersom miljödomstolarna från den 2 maj 2011 byter namn till mark- och miljödomstolar föreslås följdändringar i dessa bestämmelser.

9 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2011.

Nedskräpningspromemorians förslag: I fråga om nedskräpning stämmer promemorians förslag överens med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har avseende nedskräpning inte haft några synpunkter.

Avfallspromemorians förslag: I avfallspromemorian föreslogs ett tidigare ikraftträdande.

Remissinstanserna: I fråga om förslagen i avfallspromemorian anförde bl.a. *Sveriges Kommuner och Landsting* och *Avfall Sverige* att förändringarna borde träda i kraft senare än vad som föreslogs i den promemorian.

Skälen för regeringens förslag: Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt.

10 Konsekvenser

Nedskräpning

Förslaget bedöms inte medföra några statsfinansiella konsekvenser eller några konsekvenser för myndigheter, kommuner och företag.

De föreslagna lagändringarna medför inte heller i övrigt några direkta konsekvenser men förslaget om en ny straffbestämmelse om nedskräpningsförseelse kan dock genom att bidra till efterlevnaden av regler till skydd för människors hälsa och miljön förväntas ha positiva konsekvenser för allmänheten och för miljön.

Avfall

Förslaget bedöms inte medföra några statsfinansiella konsekvenser.

De föreslagna förändringarna av definitionerna är en anpassning till det nya ramdirektivet. En fråga som ofta har lett till osäkerhet är om en restprodukt som uppkommer vid tillverkningen av en annan produkt är avfall, och ska omfattas av avfallsregelverkets krav, eller får betraktas som vilken råvara som helst för tillverkningen av ytterligare en annan produkt. Genom att bestämmelser om vad som ska anses som biprodukter tas in i definitionen av avfall i miljöbalken bedöms denna osäkerhet minska. Detsamma gäller för bestämmelser om när avfall upphör att vara avfall, som också förs in i samma definition. Regeringens bedömning är att dessa förändringar kommer att möjliggöra för näringslivet att i större utsträckning tillgodogöra sig den resurs som dessa materialströmmar utgör.

Att hänvisningen till avfalls kategorier tas bort bedöms inte få några konsekvenser.

Redan i dag finns ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall (15 kap. 9 § andra stycket miljöbalken). Bemyndigandet föreslås kompletteras med att regeringen även ska kunna meddela föreskrifter om krav på att kommunerna ska informera om de kommunala avfallsplanerna, dvs. informera om alla uppgifter som finns i avfallsplanerna och inte enbart de uppgifter som rör avfallshanteringen. Detta följer av krav i det nya ramdirektivet (artikel 31). I artikeln konstateras att allmänhetens medverkan och information om avfallshanteringen kan säkerställas genom att avfallsplanerna läggs ut på en offentlig webbplats. Regeringen bedömer att detta är ett rimligt krav som minimerar kostnaderna för kommunen för denna åtgärd. Att kommunen sprider information via offentliga webbplatser ligger också i linje med vad regeringen tillsammans med kommunerna arbetar för att modernisera informa-

tionsspridningen från kommunerna och för att bidra till allmänhetens medverkan i kommunala beslut.

Den utökade definitionen av *hantering av avfall* innebär att även de som inte direkt hanterar avfallet, t.ex. handlare och mäklare, omfattas. Det innebär framför allt att kommunernas tillsynsansvar enligt 26 kap. miljöbalken även kommer att omfatta dessa. I dag läggs små resurser på tillsynen av transportörer av avfall. Ändringen kommer troligen att leda till att en del av dessa resurser i stället läggs på tillsyn över handlare och mäklare. Konsekvenserna för kommunerna blir således ett något utökat tillsynsansvar.

Krav på utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer

Sedan tidigare finns i maskindirektivet krav på säkerhet för enskilda arbetstagare och skydd för deras hälsa samt i förekommande fall skydd för husdjur och annan egendom. Genom ändringsdirektivet tillkommer nya miljöskydds krav som vissa maskiner ska uppfylla. Konstruktionen, tillverkningen och underhållet av maskiner för applicering av bekämpningsmedel har stor betydelse för begränsning av bekämpningsmedlens negativa effekter på människors hälsa och miljön. Direktivet har antagits med artikel 95 i EG-fördraget (numera artikel 114 i EUF-fördraget) som rättslig grund och det är därför totalharmoniserande. De materiella bestämmelsernas utformning kan därför inte påverkas ytterligare. En harmoniserad lagstiftning inom EU underlättar handel med den typ av maskiner som direktivet omfattar.

I Sverige finns tre tillverkare av maskiner som omfattas av direktivet. De maskiner som tillverkas är främst riktade mot jordbruks- och handels-trädgårdssektorn. Enligt den konsekvensbedömning som Europeiska kommissionen har gjort kan vissa kostnader för tillverkarna uppkomma på grund av att de exempelvis måste uppdatera teknisk information och bruksanvisningar, men sådana eventuella kostnadsökningar bedöms på sikt försvinna genom de fördelar som uppstår med en harmoniserad marknad.

Det föreslagna bemyndigandet i sig innebär inga andra konsekvenser än att det blir möjligt att med förordningsbestämmelser eller myndighetsföreskrifter besluta om de svenska regler som behövs för att genomföra direktivet. Med stöd av det föreslagna bemyndigandet avser regeringen att bemyndiga Arbetsmiljöverket att föreskriva om närmare krav för att genomföra direktivet. Arbetsmiljöverket ansvarar för övriga delar av regelverket för maskiner och det ökade ansvaret bedöms inte innebära någon betydande arbetsökning. Avsikten är att myndigheten ska bedriva samma typ av tillsyn som den redan i dag utför över övriga maskiner i enlighet med maskinföreskriften. Det faktum att föreskrifterna till viss del kommer att ha sitt stöd i miljölagstiftningen och inte i arbetsmiljölagstiftningen bedöms inte medföra några särskilda konsekvenser utöver att eventuella överklaganden av beslut enligt de nya reglerna kommer att hanteras av miljödomstol och inte av allmän förvaltningsdomstol.

11 Författningskommentar

14 kap. 1 §

Paragrafen anger vad kapitlet innehåller. Till följd av det nya bemyndigandet i 8 § första stycket 9 kompletteras 1 § med en upplysning om att kapitlet även innehåller bestämmelser om utrustning för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

14 kap. 8 §

Paragrafen innehåller ett antal bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter avseende olika aspekter av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor.

Paragrafen utökas med en ny *punkt 9* enligt vilken regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela sådana föreskrifter om utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer som behövs på grund av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Bemyndigandet avser föreskrifter om att på marknaden släppa ut, tillhandahålla eller ta i drift sådan utrustning. Detta kan, utöver krav som måste vara uppfyllda i fråga om utrustningens utformning och funktion, innefatta t.ex. bestämmelser om provningar av utrustningen och om att utrustningen måste åtföljas av bruksanvisningar samt andra krav som måste uppfyllas för att utrustningen ska få släppas ut på marknaden, tillhandahållas eller tas i drift. Det kan också innebära att utrustning som inte uppfyller kraven ska dras tillbaka från marknaden.

De *övriga punkterna* i paragrafen justeras språkligt för att göra tydligt att avgränsningarna avser vilka slags föreskrifter som får meddelas med stöd av bemyndigandet. Någon ändring i sak är inte avsedd.

15 kap. 1 §

Paragrafen innehåller definitionen av ”avfall”. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Första stycket har utformats i överensstämmelse med det nya ramdirektivet och har delvis fått en ny utformning. Någon hänvisning till avfallskategori görs inte och ordet substans har utgått.

I det *andra stycket* regleras när ett ämne eller ett föremål ska anses vara en biprodukt i stället för avfall. Om kraven i bestämmelsen är uppfyllda ska ämnet eller föremålet presumeras vara en biprodukt. Innehavarens avsikt med ämnet eller föremålet behöver då inte utredas ytterligare för att det ska ses som en biprodukt.

Enligt *första punkten* ska ämnet eller föremålet ha uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet. I detta ligger att produktionen av ämnet eller föremålet inte får ske i en separat process, utan produktionen ska vara en integrerad del av den huvudsakliga tillverkningsprocessen.

Av *andra punkten* framkommer att ämnet eller föremålet ska kunna användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som i industriell praxis är normal. Den industriella praxis som avses hänför sig till bearbetningen av den eventuella biprodukten, och inte den huvudsakliga produkten.

I *tredje punkten* anges slutligen att ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är lagligt och hälso- och miljömässigt godtagbart. Det ska alltså kunna konstateras att det finns en planerad faktisk användning av ämnet eller föremålet.

I *tredje stycket* regleras att ett ämne eller föremål som blivit avfall upphör att vara avfall om det har hanterats på ett sätt som innebär återvinning och uppfyller krav i fråga om fortsatt användning enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 eller 28 §. EU-rätten om när avfall upphör att vara avfall består av dels direktivets bestämmelser om att ett ämne eller föremål under vissa förutsättningar inte längre behöver betraktas som avfall (artikel 6 i det nya ramdirektivet), dels EU-förordningar som anger specifika kriterier som ett visst ämne eller föremål måste uppfylla för att inte längre behöva betraktas som avfall (EU-förordningar som kommissionen tar fram enligt direktivets artikel 6). Enligt direktivet ska sådana kriterier utarbetas enligt följande villkor: a) ämnet eller föremålet ska användas allmänt för specifika ändamål, b) det ska finnas en marknad eller efterfrågan för ämnet eller föremålet samt, c) ämnet eller föremålet ska uppfylla de tekniska kraven för de specifika ändamålen samt befintlig lagstiftning och normer för produkter.

Med stöd av 9 § kan regeringen meddela föreskrifter om hanteringen av avfall. När det gäller direktivets regler om när avfall upphör att vara avfall, kan bemyndigandet användas för att meddela föreskrifter om att ett föremål eller ämne som har blivit avfall inte längre behöver hanteras som avfall om vissa förutsättningar eller kriterier är uppfyllda. I den mån sådana kriterier tas fram nationellt, kan kriterierna tas in i föreskrifterna. Kriterier som Europeiska kommissionen beslutar i en EU-förordning kommer däremot inte att återges i några nationella föreskrifter, eftersom sådana kriterier gäller direkt i EU:s medlemsstater. I så fall blir det i stället nödvändigt att anpassa de svenska avfallshanteringsreglerna så att de inte kommer i konflikt med EU-rätten. En sådan anpassning kan göras med dels föreskrifter som i fråga om hanteringen materiellt återspeglar direktivets bestämmelser om att ett ämne eller föremål som blivit avfall inte längre behöver betraktas som avfall, dels föreskrifter som i fråga om kriterierna endast upplyser om EU-förordningarna och inte upprepar innehållet i dem. Föreskrifter som behövs för att anpassa det svenska regelverket till EU-rätten kan meddelas med stöd av 9 eller 28 §.

Om kriterierna är uppfyllda ska detta ses som en presumtion för att ämnet eller föremålet inte är avfall. Någon ytterligare utredning om innehavarens avsikter med föremålet eller ämnet är då inte nödvändig. Bestämmelsen är således inte avsedd att tolkas motsatsvis, dvs. att ämnen och föremål som uppfyller kriterierna inte kan vara avfall.

15 kap. 3 §

I paragrafen, som delvis har utformats enligt Lagrådets förslag, definieras uttrycket ”hantering av avfall”. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Definitionen innebär en ändring i förhållande till den nuvarande definitionen av ”hantering av avfall” på så sätt att den omfattar all fysisk befattning med avfall, även t.ex. förvaring av avfall. Vidare omfattas vissa åtgärder som inte innebär fysisk befattning – bl.a. åtgärder som handlare och mäklare vidtar i syfte att avfall ska byta ägare eller innehavare.

15 kap. 9 §

I paragrafen finns bemyndiganden för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, dels att meddela föreskrifter om hanteringen av avfall, dels att meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna viss information. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Bemyndigandet i *första stycket* innebär ingen ändring, medan bemyndigandet i *andra stycket* innebär att föreskriftsrätten utökas till att omfatta dels en möjlighet för regeringen att delegera föreskriftsrätten vidare till en myndighet, dels meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om allt innehåll i de kommunala avfallsplanerna, dvs. även uppgifter som inte rör hanteringen av avfall.

19 kap. 5 §

Paragrafen innehåller följdändringar till ändringar i 22 kap. samt redaktionella ändringar. Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets förslag*. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Numreringen av punkterna i *första stycket* justeras med anledning av den tidigare införda punkten 2 a som bör få beteckningen 3.

I *andra stycket* införs följdändringar med anledning av ändringarna i 22 kap.

21 kap. 1 a §

Ändringen innebär att en hänvisning till miljödomstol ändrats till att i stället gälla mark- och miljödomstol. I övrigt görs rent språkliga och redaktionella justeringar.

22 kap. 25 a §

I paragrafen, som är ny, finns en bestämmelse om vad en dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall ska innehålla. Paragrafen har utformats enligt *Lagrådets förslag*. Övervägandena finns i avsnitt 6.4. I artikel 23.1 i det nya ramdirektivet finns de uppgifter angivna som ett tillstånd till en verksamhetsutövare som har för avsikt att behandla avfall ska innehålla. Krav i artikeln genomförs med den nya bestämmelsen.

Enligt *punkten 1* ska tillståndet innehålla en förteckning över de kategorier av avfall som får behandlas. Hur dessa kategorier lämpligen preciseras i tillståndet får, i det enskilda fallet, bestämmas av den tillståndsprövande myndigheten. Kategorierna måste avgränsas så att det är möjligt att avgöra vilka villkor som ska gälla för tillståndet. Avgörande kan t.ex. vara vilken behandling tillståndet avser och karaktären av det avfall som ska behandlas. Tillståndet ska även innehålla en uppgift om den totala mängd avfall som får lagras, återvinnas respektive bortskaffas.

Av 4 § avfallsförordningen (2001:1063) framgår att bortskaflande av avfall avser förfaranden som avses i bilaga 5 till förordningen. Av den bilagan framgår att bortskaflningsförfaranden bl.a. omfattar deponering på eller under markytan och förbränning på land eller till havs. Eftersom bortskaflande således innefattar såväl deponering som förbränning innebär den föreslagna bestämmelsen i punkten 1 att 25 b § 2 och 25 c § 2 kan tas bort.

Enligt *punkten 2* ska tillståndet innehålla uppgift om den metod för behandling som ska tillämpas. På samma sätt som i fråga om avfallskategorierna krävs att metoden anges på ett sådant sätt att det är möjligt att avgöra vilka villkor som ska gälla för tillståndet.

Enligt *punkten 3* ska tillståndet även innehålla vissa villkor som behövs i fråga om åtgärder för att övervaka och kontrollera att de skyldigheter som gäller för verksamheten uppfylls. Denna punkt omfattar bl.a. kraven i nuvarande 25 a § 5, om vilka villkor en dom som omfattar tillstånd till deponering ska innehålla. Tillämpningen av den nya bestämmelsen är emellertid vidare eftersom deponering endast är ett av flera möjliga bortskaflningsförfaranden, och eftersom bestämmelsen även omfattar återvinning och lagring.

Bestämmelserna i nuvarande 25 a § har flyttats till nya 25 c §.

22 kap. 25 b §

I paragrafen finns en bestämmelse om ytterligare krav på vad en dom som omfattar tillstånd till att bedriva verksamhet med förbränning av avfall ska innehålla. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

En ändring är att *punkten 2* i den nuvarande bestämmelsen tas bort eftersom detta krav följer av den nya 25 a §. Som en följd får de nuvarande punkterna 3–5 en ny numrering.

Vidare införs som en ny *punkt 5* krav på att ett tillstånd som omfattar energiåtervinning ska innehålla villkor om att energiåtervinningen ska ske med hög energieffektivitet. En formel som anger hur energieffektivitet ska beräknas finns i bilaga II till det nya ramdirektivet. Vad som är att anse som hög energieffektivitet kan variera mellan olika anläggningar. Punkten har utformats enligt Lagrådets förslag.

22 kap. 25 c §

Paragrafen är ny och motsvarar nuvarande 25 a § med de ändringarna att *punkterna 2 och 5* i den nuvarande bestämmelsen tas bort då dessa krav redan följer av den nya 25 a §. De ändringar som i övrigt görs är endast språkliga och redaktionella.

24 kap. 14 §

Ändringen innebär att en hänvisning till miljödomstol ändrats till att i stället gälla mark- och miljödomstol.

En ändring görs i *första stycket 2* med anledning av att den EU-förordning som punkten hänvisar till har bytt beteckning. Ändringen innebär att hänvisningen till EU-förordningen blir korrekt.

En redaktionell ändring görs avseende *första stycket 4* på så sätt att sammanbindningsordet ”eller” mellan punkten 4 och punkten 5 utgår.

29 kap. 7 a §

Paragrafen är ny. Den har utformats i enlighet med Lagrådets förslag. Paragrafen avser brott mot det allmänna förbudet mot nedskräpning i de fall nedskräpningen är att anse som mindre allvarlig. Bestämmelsen avgränsas till sådana överträdelse som innebär att någon skräpar ned på ett sätt som vållar mindre olägenheter än den typ av nedskräpning som regleras i 7 § men som ändå inte är så obetydliga att de är att anse som ringa. Paragrafen reglerar enbart sådana gärningar som tidigare omfattats av 7 § och innebär inte en utökning av det straffbara området.

För att en sådan gärning som avses i den nya paragrafen ska anses föreligga ska nedskräpningen ha varit mindre allvarlig. Med detta avses i första hand att det ska vara fråga om nedskräpning i liten skala och som har den karaktär som typiskt sett innebär ett störande moment på allmänna ytor i samhället. Det rör sig i primärt om visuella störningar men glasflaskor och annat skräp kan även utgöra fara för människors och djurs hälsa. Det är fråga om sådan nedskräpning som i allmänhet skapar otrevnad på allmänna platser där människor vistas men som inte innebär några större ingrepp i miljön eller som skämmer naturen på ett allvarligt sätt. Exempel på nedskräpningsförseelser är överträdelse som består i att någon skräpar ned genom att avhända sig små mängder snabbmatsförpackningar, glas- och plastflaskor, olika typer av dryckesförpackningar, engångsgrillar och andra engångsartiklar och förpackningsmaterial. Sådan nedskräpning kan ofta ses som en del av en större kollektiv nedskräpning som förfular allmänna platser.

För att det ska vara fråga om nedskräpningsförseelse krävs att det ska vara fråga om små mängder skräp. Även om någon skräpar ned med den typ av skräp som nämnts ovan kan det bli fråga om brott av normalgraden. Så kan vara fallet om skräp placeras ut i stora mängder eller om någon skräpar ned i systematisk omfattning. Andra typer av nedskräpning som utgörs av större föremål, stora skräpmängder eller annars varit av större omfattning eller av mera skadlig karaktär kan normalt inte heller anses utgöra nedskräpningsförseelse. Sådana gärningar som i hitillsvarande praxis föranlett dagsböter får anses vara exempel på nedskräpning av normalgraden. Att slänga, byggavfall, möbler, bilar, bildelar och däck, hemelektronik, sopsäckar med olika typer av skräp är sådana exempel.

Nedskräpningsförseelser som är ringa ska inte medföra straffansvar. Gränsdragningen i förhållande till vad som är ringa brott kan i första hand komma att aktualiseras när det gäller mera bagatellartade situationer. Att slänga ifrån sig ett enstaka kolapapper, en enstaka cigarettfimp, biljett eller ett tuggummi bör även i fortsättningen som regel falla utanför det straffbara området. Detta trots att sådana handlingar omfattas av ned-

skräpningsförbudet och innehåller ett visst mått av hänsynslöst och klandervårt beteende. Som anförts i allmänmotiveringen måste frågan om en gärning ska bedömas som ringa och därmed straffri emellertid göras utifrån gärningens förhållande till den aktuella straffbestämmelsens skydds-syfte. Det förhållande att en handling varit en del av en allvarlig kollektiv nedskräpning är en omständighet som det behöver tas hänsyn till inom ramen för denna bedömning. Det straffbara området är oförändrat.

För straffansvar krävs, liksom är fallet i fråga om 7 §, uppsåt eller oaktsamhet.

Paragrafen behandlas i allmänmotiveringens avsnitt 5.

29 kap. 11 §

I paragrafens *första stycke* anges i vilken omfattning ringa brott undantas från det straffbara området. En ändring görs nu till följd av den uppdelning av nedskräpningsbrottet som föreslås. Ändringen innebär att något ringaundantag inte längre ska gälla i förhållande till 29 kap. 7 § men att undantag för ringa brott nu görs i fråga om den nya 29 kap. 7 a §.

Paragrafen behandlas i allmänmotiveringens avsnitt 5.

Nedskräpningspromemorians förslag

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om

dels att 29 kap. 11 § ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas en ny paragraf, 29 kap. 7 a §, av följande lydelse.

29 kap.

7 a § Om ett brott som avses i 7 § innebär att någon skräpar ned i begränsad omfattning döms för *nedskräpningsförseelse* till penningböter.

11 § Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 5 § 1 eller 7 a, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Till ansvar enligt detta kapitel döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar enligt detta kapitel för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Om en gärning som avses i 1-9 §§ kan föranleda miljöstraffavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Förteckning över remissinstanserna för nedskräpningspromemorian

Riksdagens ombudsmän, JO, Svea hovrätt (Miljööverdomstolen), Göta hovrätt, Luleå tingsrätt, Södertörns tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Växjö tingsrätt (miljödomstolen), Brottsförebyggande rådet, Domstolsverket, länsstyrelserna i Skåne, Stockholms, Södermanlands, Västerbottens, Västmanlands och Västra Götalands län, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Rikspolisstyrelsen, Socialstyrelsen, Statens jordbruksverk, Statens veterinärmedicinska anstalt, Åklagarmyndigheten, Luleå tekniska universitet, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Uppsala universitet (juridiska fakulteten), Borgholms, Gällivare, Göteborgs, Haparanda, Hjo, Hudiksvalls, Klippans, Kumla, Kungsörs, Ljusdals, Luleå, Malmö, Mora, Motala, Mölndals, Olofströms, Oxelösunds, Stockholms, Sundsvalls, Svedala, Uddevalla, Ulricehamns, Upplands-Bro, Vänersborgs och Växjö kommuner, Avfall Sverige, Friluftsförbundet, Företagarna, Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI), Lantbrukarnas Riksförbund, Returpack, Stiftelsen Håll Sverige rent, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Landsting, Världsnaturfonden i Sverige, Återvinningsindustrierna.

Avfallspromemorians förslag

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 15 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 22 kap. 25 a § ska betecknas 22 kap. 25 c §,

dels att 19 kap. 5 §, 22 kap. 25 b § och nya 22 kap. 25 c § ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas ett nytt kapitel, 15 kap., samt en ny paragraf, 22 kap. 25 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap. Avfall

Syfte

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel syftar till att förebygga att avfall uppkommer och på det sätt som är mest lämpligt från hälso- och miljösynpunkt hantera det avfall som ändå uppkommer så att

1. det eller de föremål som avfallet utgörs av återanvänds,

2. avfallet återvinns genom kompostering, rötning eller på annat sätt genom att materialet i avfallet tas tillvara, men endast om detta är lämpligare än återanvändning,

3. avfallet återvinns genom att energin i avfallet tas tillvara, men endast om detta är lämpligare än återanvändning eller materialåtervinning, och

4. avfallet bortskaffas, men endast om detta är lämpligare än återanvändning eller återvinning.

Definitioner

2 §

I detta kapitel avses med

avfall: varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med

eller avser eller är skyldig att göra sig av med,

hushållsavfall: avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet, och

utjänt bil: en personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram och som är avfall.

3 §

I detta kapitel avses med

återanvändning: en åtgärd som innebär att ett föremål eller ämne används igen för att fylla väsentligen samma funktion som det ursprungligen var avsett för och utan annan förberedande bearbetning än rengöring eller reparation,

återvinning: en åtgärd som resulterar i att avfall ersätter annat material eller att energin i avfallet tas till vara, och

bortskaffande: en åtgärd som resulterar i att man gör sig av med avfall utan att avfallets innehåll blir återanvänt eller återvunnet.

4 §

Med hantera avfall avses i detta kapitel att

1. samla in, transportera, återvinna, bortskaffa eller på annat sätt fysiskt befatta sig med avfall, eller

2. vidta åtgärder som inte innebär fysisk befattnings med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare.

5 §

Med producent avses i detta kapitel den som

1. yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning, eller

2. i sin yrkesmässiga verksamhet ger upphov till avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl.

6 §

Med fastighetsinnehavare avses i detta kapitel den som i fråga om den fastighet där avfall finns

1. äger fastigheten eller enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare, eller

2. har nyttjanderätt till fastigheten.

7 §

Med bilskrotare avses i detta kapitel den som bedriver en yrkesmässig verksamhet som syftar till att återvinna, återanvända eller bortskaffa uttjänta bilar.

Avfallsinnehavarens ansvar

8 §

Den som innehar avfall ska se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Producentansvar

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för producenter att se till att avfall samlas in, transporteras bort, återvinns, återanvänds eller bortskaffas på ett sätt som kan krävas för en hälso- och miljömässigt godtagbar avfallshantering. Sådana föreskrifter får meddelas i fråga om avfallet från sådan verk-

samhet som producenterna bedriver och avfall som utgörs av sådana varor eller förpackningar som producenterna tillverkar, för in till Sverige eller säljer.

Föreskrifter om skyldighet för en producent att ta hand om avfall som utgörs av varor eller förpackningar som producenten inte har tillverkat, fört in till Sverige eller sålt får endast avse den del av avfallet som motsvarar producentens andel av marknaden för nya sådana varor eller förpackningar eller på annat sätt står i rimlig proportion till producentens verksamhet.

10 §

För att främja en minskad uppkomst av avfall eller en hälso- och miljömässigt godtagbar hantering av avfall får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldigheter för producenterna att

1. märka en vara eller en förpackning,

2. lämna uppgifter av betydelse för producentansvaret om vilka ämnen och material som en vara eller en förpackning innehåller samt om insamling, återanvändningsgrad, återvinningsgrad eller andra förhållanden, och

3. se till att varor eller förpackningar har en viss sammansättning, återanvändbarhet och återvinningsbarhet.

Föreskrifter enligt första stycket 3 får i fråga om andra varor än förpackningar endast avse sådant som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.

11 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för producenter av förpackningar och av papper för tidningar, tidskrifter, direktreklam, kataloger eller andra liknande pappersprodukter att se till att förpackningarna eller papperet omfattas av ett insamlingssystem för återvinning eller återanvändning,

2. skyldighet för producenter av förpackningar för konsumtionsfärdig dryck gjorda av plast eller metall att se till att insamlingssystemen utformas så att de genom utbetalning av pant eller premie uppmuntrar att förpackningar lämnas tillbaka till systemen,

3. förbud för producenter som avses i 2 att överlåta eller saluföra förpackningar som inte ingår i ett insamlingssystem,

4. skyldighet för producenter som avses i 2 att se till att förpackningarna förses med märkning med uppgifter om insamlingssystemet, och

5. avgift vid införsel och annat som behövs för att säkerställa att inhemska och till Sverige införda förpackningar för konsumtionsfärdig dryck gjorda av plast eller metall kan konkurrera på lika villkor.

Kommunens ansvar

12 §

Varje kommun ska svara för att hushållsavfall inom kommunen blir återvunnet eller bortskaftat på det sätt som sägs i 1 § och, om det behövs, transporteras från den fastighet där avfallet finns.

13 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från 12 § i fråga om

1. avfall som omfattas av producentansvar eller hanteras av en producent enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9, 10 eller 11 §,

2. avfall som med hänsyn till fastighetsinnehavarens förmåga att hantera avfallet på det sätt som sägs i 1 § inte behöver återvinnas eller bortskaffas av kommunen

3. transporter som det inte är oskäligt att fastighetsinnehavaren själv ska svara för.

Regeringen får bemyndiga kommunerna att meddela föreskrifter som avses i första stycket 2 och 3.

14 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får i fråga om annat avfall än hushållsavfall meddela föreskrifter om att kommunen ska svara för att avfallet blir återvunnet eller bortskaffat på det sätt som sägs i 1 § och, om det behövs, transporteras från den fastighet där avfallet finns.

Föreskrifter enligt första stycket får

1. endast avse avfall som av hälso- eller miljöskäl behöver hanteras av kommunen, och

2. inte avse avfall som hanteras av producenter enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9, 10 eller 11 §.

15 §

När kommunen fullgör de skyldigheter som följer av 12–14 §§ eller meddelar föreskrifter med stöd av regeringens bemyndigande enligt detta kapitel, ska kommunen ta hänsyn till

1. fastighetsinnehavarnas möjligheter att själva hantera hushållsavfall enligt 13 § 2, och

2. de behov som finns hos olika slag av bebyggelse.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

Förbud för andra att hantera avfall som kommunen ska hantera

16 §

Om kommunen enligt 12 § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 14 § ska svara för en viss hantering av avfall, får den hanteringen inte utföras av någon annan än kommunen eller den som kommunen anlitar.

Trots första stycket får fastighetsinnehavaren återvinna eller bortskaffa avfall på fastigheten, om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

17 §

Kommunen får i det enskilda fallet

1. ge dispens från förbudet i 16 §, om det finns särskilda skäl och den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, och

2. ge tillstånd till en viss avfallshantering även om tillstånd inte krävs.

Förbud mot nedskräpning

18 §

Ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till.

19 §

Inom Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon får avfall inte dumpas eller förbrännas, vare sig som fast ämne, vätska eller gas. Avfall får inte heller dumpas från eller förbrännas på svenska fartyg på eller luftfartyg över det fria havet. Avfall som är avsett att dumpas i eller förbrännas på det fria havet får inte föras ut ur landet eller ur den ekonomiska zonen.

Det som sägs i första stycket om dumpning gäller inte sådana utsläpp av skadliga ämnen från fartyg som regleras genom lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

20 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i det enskilda fallet ge dispens från förbudet mot dumpning i 19 § första stycket, om avfallet kan dumpas utan olägenhet för människors hälsa och miljön.

Den som har gett en dispens enligt första stycket får

1. förelägga den som har fått dispensen att avhjälpa en olägenhet som uppkommer genom dumpningen, om olägenheten inte förutsågs när dispensen gavs, och

2. återkalla dispensen, om ett villkor eller en föreskrift som gäller för dumpningen inte följs eller om en olägenhet som avses med ett föreläggande enligt 1 inte avhjälpes.

21 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det krävs tillstånd för yrkesmässig

1. drift av ett sådant insamlings-system som avses i 11 § 1, och

2. tappning av konsumtionsfärdig dryck i förpackningar gjorda av plast eller metall eller införsel till Sverige av konsumtionsfärdig dryck i sådana förpackningar.

22 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att bilskrotare ska vara auktoriserade och om villkoren för auktorisation av bilskrotare.

23 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller på annat sätt förbehandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska ha personal eller kvalitetssystem som certifierats av ett organ som har ackrediterats för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Föreskrifter enligt första stycket får endast avse åtgärder som krävs av återanvändnings- eller återvinnings-skäl eller andra hälso- eller miljöskäl.

24 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det krävs en anmälan till den myndighet som regeringen bestämmer eller till kommunen för att

1. transportera, samla in, köpa eller sälja avfall,

2. förmedla avfall för bortskaffande eller återvinning,

3. lämna avfall till någon annan än kommunen, eller

4. ta hand om avfall med stöd av 16 § andra stycket.

Regeringen får bemyndiga kommunerna att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 3 och 4.

Uppgifter om och borttransport av avfall som uppkommer i samband med yrkesmässig verksamhet

25 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet ger upphov till avfall att

1. lämna uppgift till kommunen om avfallet och dess hantering, och

2. lämna avfallet till någon som för sin hantering har gjort den anmälan eller har det tillstånd som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 24 § första stycket 1 eller 2 eller med stöd av 9 kap.

Regeringen får bemyndiga kommunerna att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 1.

26 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter

1. om skyldighet för den som har förvärvat en uttjänt bil för skrotning att utfärda ett bevis om att bilen har mottagits för detta syfte (mottagningsbevis) och se till att bilen blir omhändertagen av en auktoriserad bilskrotare samt om utfärdandet av sådana bevis,

2. om skyldighet för bilskrotare att lämna uppgifter om återanvändningsgrad, återvinningsgrad eller andra förhållanden som rör de uttjänta bilar som bilskrotaren har samlat in eller tagit emot, och

3. om skyldighet för auktoriserade bilskrotare att utfärda ett intyg om att åtgärder har vidtagits för en hälso- och miljömässigt godtagbar hantering av en uttjänt bil (skrotningsintyg) samt om utfärdandet av sådana intyg.

Deponering av avfall

27 §

Ett tillstånd till en verksamhet som omfattar deponering av avfall fås endast om verksamhetsutövaren för fullgörandet av de skyldigheter som gäller för deponeringsverksamheten ställer säkerhet enligt 16 kap. 3 § eller vidtar någon annan lämplig åtgärd för sådant säkerställande.

28 §

Den som bedriver en verksamhet med deponering av avfall ska ta betalt för samtliga kostnader som rör avfallsdeponin. I kostnadsberäkningen ska ingå alla kost-

nader för att inrätta och driva deponin samt, så långt det är möjligt, alla kostnader som är nödvändiga för att fullgöra de skyldigheter som gäller för deponeringsverksamheten.

Anordningar för hantering av avfall

29 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om anordningar för hantering av avfall. Regeringen får bemyndiga kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Ytterligare föreskrifter om avfall

30 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. föreskrifter om vilka hanteringar av avfall som utgör återvinning och bortskaffande,

2. föreskrifter som i fråga om avfall behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, och

3. de ytterligare föreskrifter om hur avfall ska hanteras som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Regeringen får bemyndiga kommunerna att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 3.

Kommunal renhållningsordning

31 §

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som ska antas av kommunfullmäktige. Ren-

hållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen meddelar med stöd av regeringens bemyndigande enligt detta kapitel.

Avfallsplanen ska ge en samlad bild av det avfall som förväntas uppkomma och behöva hanteras inom kommunen, hur kommunen fullgör sina skyldigheter enligt detta kapitel samt kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet.

32 §

När ett förslag till renhållningsordning upprättas, ska kommunen på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken.

33 §

Innan kommunen antar förslaget till renhållningsordning, ska kommunen ställa ut förslaget till granskning under minst fyra veckor.

Kommunen ska kungöra att förslaget ställs ut. Kungörelsen ska göras i en ortstidning före utställningstidens början. Kungörelsen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut och inom vilken tid och till vem invändningar mot förslaget ska lämnas.

34 §

När kommunen antar renhållningsordningen ska kommunen beakta de synpunkter som har kommit fram i samrådet och granskningen enligt 32 och 33 §§.

35 §

Bestämmelserna i 32-34 §§ gäller även förslag till ändringar i en renhållningsordning.

En kommun behöver inte ställa ut ett förslag till ändring i renhållningsordningen, om ändringen berör endast ett litet antal fastighetsinnehavare eller annars har en begränsad omfattning.

36 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad en avfallsplan ska innehålla och hur den ska hållas aktuell.

Skyldighet för kommunerna att informera

37 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall och om innehållet i avfallsplanerna.

Föreskrifter för försvaret

38 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, generalläkaren får meddela särskilda föreskrifter för Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt som avviker från det som annars sägs i detta kapitel.

5 §¹

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder *skall tillämpas bestämmelserna i*

1. 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,

2. 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,

2 a. 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,

3. 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,

4. 22 kap. 6 § om talerätt,

5. 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,

6. 22 kap. 12 § om sakkunniga,

7. 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

8. 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,

9. 22 kap. 26 § om särskild dom,

10. 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

11. 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

12. 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som rör *deponering* eller *förbränning* av avfall *skall*

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder *ska man tillämpa*

1. *bestämmelserna i* 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,

2. *bestämmelserna i* 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,

3. *bestämmelserna i* 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,

4. *bestämmelserna i* 22 kap. 3 § om en kungörelses innehåll,

5. *bestämmelserna i* 22 kap. 6 § om talerätt,

6. *bestämmelserna i* 22 kap. 9 § om rätt att företräda en fastighet,

7. *bestämmelserna i* 22 kap. 12 § om sakkunniga,

8. *bestämmelserna i* 22 kap. 13 § om undersökning på platsen,

9. *bestämmelserna i* 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om en tillståndsdoms innehåll,

10. *bestämmelserna i* 22 kap. 26 § om särskild dom,

11. *bestämmelserna i* 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,

12. *bestämmelserna i* 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och

13. *bestämmelserna i* 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.

I ärenden som rör *lagring*, *återvinning* eller *bortskaffande* av

¹ Senaste lydelse 2003:518.

också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a respektive 25 b § om en tillståndsdoms innehåll tillämpas.

avfall *ska* också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a–25 c §§ om en tillståndsdoms innehåll tillämpas.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

22 kap.

25 a §

En dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall ska dessutom alltid innehålla

1. en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd avfall som får återvinnas och den totala mängd avfall som får bortskaffas,

2. uppgift om den metod för återvinning eller bortskaffande som ska tillämpas, och

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten.

25 b §²

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgifter om förbränningsanläggningens totala kapacitet för förbränning av avfall,

2. en förteckning över de avfallskategorier och de avfallsmängder som får förbrännas,

3. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

4. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

2. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

3. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

² Senaste lydelse 2003:518.

5. villkor om längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden.

4. villkor om längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden, *och*

5. villkor om att energiåtervinning ska ske med hög energi-effektivitet.

25 a §

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgift om vilken av deponiklasserna farligt avfall, icke-farligt avfall eller inert avfall som tillståndet avser,

2. *en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd som får deponeras,*

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

4. de villkor som, enligt vad som kan förutses *vid tillståndets beviljande*, behövs i fråga om avslutning av deponin,

5. *de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten,*

6. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

25 c §³

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

2. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

3. de villkor som, enligt vad som kan förutses *när tillståndet ges*, behövs i fråga om avslutning av deponin, *och*

4. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.

³ Senaste lydelse av tidigare 25 a § 2002:175.

Förslag till avfallsförordning

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Denna förordning gäller avfall, avfallets hantering och skyldigheter som har samband med avfallets hantering. För vissa avfallsslag och viss avfallshantering finns det ytterligare bestämmelser i andra förordningar eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av andra förordningar. Om en sådan bestämmelse avviker från denna förordning, gäller den bestämmelsen.

Förordningen är meddelad

1. med stöd av 15 kap. 13 § miljöbalken i fråga om 18 §,
2. med stöd av 15 kap. 14 § miljöbalken i fråga om 47 §,
3. med stöd av 15 kap. 20 § miljöbalken i fråga om 51 och 52 §§,
4. med stöd av 15 kap. 23 § miljöbalken i fråga om 39 och 40 §§,
5. med stöd av 15 kap. 24 § miljöbalken i fråga om 11–16 och 19 §§ samt 57 § 1,
6. med stöd av 15 kap. 25 § miljöbalken i fråga om 20 och 48 §§ samt 57 § 6,
7. med stöd av 15 kap. 29 § miljöbalken i fråga om 57 § 2,
8. med stöd av 15 kap. 30 § miljöbalken i fråga om 2, 21–23, 25–30, 35–38, 41–46, 49–50 och 53 §§, 57 § 3–5 samt 65 och 68 §§,
9. med stöd av 15 kap. 36 § miljöbalken i fråga om 59 §,
10. med stöd av 15 kap. 37 § miljöbalken i fråga om 60 § och 63 § 2,
11. med stöd av 15 kap. 38 § miljöbalken i fråga om 66 §, och
12. i övrigt med stöd av 8 kap. 13 § regeringsformen.

Definitioner

2 § Termer och uttryck som används i denna förordning har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken.

En hantering av avfall som beskrivs i bilaga 3 ska anses vara *återvinning*.

En hantering av avfall som beskrivs i bilaga 4 ska anses vara *bortskaffande*.

3 § I denna förordning avses med

batteri: en källa till elektrisk energi som består av en eller flera battericeller och där energin genereras genom direkt omvandling av kemisk energi,

brännbart avfall: avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen har startat,

farligt avfall: ett ämne eller ett föremål som är avfall och som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 1 eller som har någon av de egenskaper som anges i bilaga 2,

handlare: den som yrkesmässigt köper och säljer avfall,

insamling: insamling, uppsamling, sortering eller inledande lagring av avfall för vidare transport,

mäklare: den som yrkesmässigt förmedlar avfall för återvinning eller bortskaffande,

organiskt avfall: biologiskt avfall, plastavfall och annat avfall som innehåller organiskt kol, och

PCB-produkt: detsamma som i 3 § förordningen (2007:19) om PCB m.m.

4 § Med *elektriska och elektroniska produkter* avses i denna förordning

1. produkter som i sin utformning och för en korrekt funktion är beroende av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält,

2. utrustning för generering, överföring och mätning av elektriska strömmar eller elektromagnetiska fält, och

3. material som ingår eller har ingått i sådana produkter eller utrustning som avses i 1 och 2.

Med elektriska och elektroniska produkter avses inte sammansatta produkter som huvudsakligen använder annan energi än elektrisk energi. Komponenter som ingår i en sådan sammansatt produkt och som där har en elektrisk funktion ska dock anses som elektriska och elektroniska produkter. Även material som används för kylning, värmning eller skydd av sådana komponenter eller som på annat sätt används för sådana komponenters funktion i den sammansatta produkten ska anses som elektriska och elektroniska produkter.

Med elektriska och elektroniska produkter avses inte tillbehör till eller förbrukningsvaror som har använts i en elektrisk eller elektronisk produkt, om tillbehöret eller förbrukningsvaran inte har eller har haft en elektrisk eller elektronisk funktion.

5 § Med *spillolja* avses i denna förordning avfall som utgörs av

1. en hydraulolja, en olja avsedd för förbränningsmotorer eller växellådor, en smörjolja eller en olja för ett industriellt ändamål, om oljan är mineralbaserad, syntetisk eller vegetabilisk, och

2. rester av eldningsolja eller oljehaltigt drivmedel som har förvarats i en cistern eller annat oljehaltigt avfall som uppkommit efter rengöring.

Med spillolja avses inte en olja som är ätlig.

6 § Med *deponering* avses i denna förordning ett bortskaffande som innebär att avfall läggs på en upplagsplats för avfall (deponi).

Som deponi anses inte en plats eller anläggning där avfall

1. omlastas för att beredas för vidare transport till en annan plats där det skall återvinnas, behandlas eller bortskaffas,

2. lagras innan det återvinns eller behandlas, om lagringen sker för en kortare period än tre år, eller

3. lagras innan det bortskaffas, om lagringen sker för en kortare period än ett år.

7 § I denna förordning avses med

direktiv 2002/96/EG: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/96/EG av den 27 januari 2003 om avfall som utgörs av eller innehåller

elektriska eller elektroniska produkter (WEEE)¹, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/112/EG².

direktiv 2008/98/EG: Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv³,

förordning (EG) nr 1774/2002: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1774/2002 av den 3 oktober 2002 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel⁴, och

förordning (EG) nr 1013/2006: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall⁵.

Undantag från förordningens tillämpning

8 § Denna förordning ska inte tillämpas på

1. naturligt material från jord- eller skogsbruk som är avsett att användas inom jord- eller skogsbruk eller för energiproduktion och där användningen inte skadar eller innebär någon olägenhet för människors hälsa eller miljön,

2. icke-förorenad jord och annat naturligt material som har grävts ut i samband med en byggverksamhet, om det är säkerställt att materialet kommer att användas för byggnation i sitt naturliga tillstånd på den plats där grävningen utfördes,

3. använt kärnbränsle eller kärnavfall enligt lagen (1984:3) om kärntechnisk verksamhet,

4. explosiva varor,

5. animaliska biprodukter, inbegripet bearbetade produkter, som omfattas av förordning (EG) nr 1774/2002, om produkterna är avsedda för annat än förbränning, deponering eller biogas- eller komposteringsanläggning, och

6. kroppar från djur som har dött på annat sätt än genom slakt, inbegripet djur som avlivats för att utrota epizootiska sjukdomar, och som bortskaffas enligt förordning (EG) nr 1774/2002.

9 § Denna förordning ska inte tillämpas på ett ämne eller föremål som

1. har uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet men där produktionen av ämnet eller föremålet är en nödvändig del i den huvudsakliga tillverkningsprocessen,

2. kan användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som i industriell praxis är normal, och

3. kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är hälso- och miljömässigt godtagbart och som inte strider mot lag eller annan författning.

¹ EUT L 37, 13.2.2003, s. 24 (Celex 32002L0096).

² EUT L 345, 23.12.2008, s. 68 (Celex 32008L0112).

³ EUT L 312, 22.11.2008, s. 3 (Celex 32008L0098).

⁴ EGT L 273, 10.10.2002, s. 1 (Celex 32002R1774).

⁵ EUT L 190, 12.7.2006, s. 1 (Celex 32006R1013).

10 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om att denna förordning inte ska tillämpas på avfall som har återvunnits med någon sådan hantering som anges i bilaga 3 och utgörs av ett ämne eller föremål som

1. är avsett att allmänt kunna användas för ett visst ändamål,
2. det finns en efterfrågan på,
3. uppfyller de tekniska krav som enligt lag eller annan författning gäller för den avsedda användningen,
4. innebär att den avsedda användningen är hälso- och miljömässigt godtagbar, och
5. uppfyller de kriterier som Europeiska kommissionen har beslutat enligt artikel 6.2 i direktiv 2008/98/EG.

Anmälningsskyldighet

11 § En fastighetsinnehavare som avser att på fastigheten kompostera eller gräva ned eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa annat avfall än trädgårdsavfall, ska anmäla detta till kommunen.

12 § Den som samlar in avfall ska anmäla detta till länsstyrelsen, om insamlingen

1. sker i en yrkesmässig verksamhet där insamling av avfall är normalt och regelbundet förekommande, eller
2. avser avfall som innehåller kvicksilver (med undantag för hela lysrör eller andra ljuskällor), cyanid, kadmium eller en PCB-produkt.

Det som sägs i första stycket 1 om insamling gäller inte om insamlingen sker inom ramen för en annan verksamhet som syftar till annat än insamling men där insamling normalt förekommer.

13 § Den som transporterar avfall ska anmäla detta till länsstyrelsen, om transporterarna

1. sker i en yrkesmässig verksamhet där transport av avfall är normalt och regelbundet förekommande, eller
2. avser avfall som innehåller kvicksilver (med undantag för hela lysrör eller andra ljuskällor), cyanid, kadmium eller en PCB-produkt.

14 § Den som är handlare eller mäklare ska anmäla sin verksamhet till länsstyrelsen.

15 § Anmälningsskyldigheterna i 11–14 §§ gäller inte verksamheter som omfattas av ett tillstånd eller en anmälan enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

16 § En anmälan enligt 11, 12, 13 eller 14 § ska göras till länsstyrelsen i det län där verksamhetsutövaren har sitt säte eller bedriver den huvudsakliga delen av sin verksamhet. Om verksamhetsutövaren har sitt säte och bedriver den huvudsakliga delen av sin verksamhet utomlands, ska anmälan göras till länsstyrelsen i något av de län där avfallet hämtas eller lämnas.

Anmälan ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövarens namn, organisationsnummer och adress.

17 § Länsstyrelsen ska föra ett register över de verksamhetsutövare som är anmälda enligt 11–14 §§ och, när en anmälan görs, underrätta de kommuner där den anmälda verksamheten bedrivs.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

Möjlighet att lämna hushållsavfall till någon annan än kommunen

18 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet och innehar hushållsavfall som har uppkommit i samband med den verksamheten får låta hushållsavfallet transporteras bort och i övrigt tas om hand av någon annan än kommunen eller den som kommunen har anlitat, om den som tar om hand avfallet kan visa att avfallet kommer att hanteras på det sätt som är mest lämpligt enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Första stycket gäller inte hushållsavfall som har uppkommit i andra bostäder än hotell eller institutioner för vård eller tillsyn.

19 § Den som enligt 18 § avser att låta hushållsavfall hanteras av någon annan än kommunen eller den som kommunen anlitar, ska anmäla detta till kommunen.

Anmälan ska innehålla uppgifter om verksamhetsutövarens namn, organisationsnummer och adress samt uppgift om från vilken tidpunkt verksamhetsutövaren avser att använda sig av möjligheten enligt 18 §.

Om förutsättningarna för att lämna avfall till någon annan än kommunen upphör efter en anmälan enligt första stycket, ska den som har gjort anmälan upplysa kommunen om detta.

Kontroll när man lämnar avfall till någon annan

20 § Den som i en yrkesmässig verksamhet lämnar avfall till någon som ska transportera eller på annat sätt hantera avfallet ska kontrollera att transportören eller mottagaren har gjort den anmälan eller har det tillstånd som krävs för hanteringen.

Första stycket gäller inte avfall som lämnas till kommunen eller den som kommunen har anlitat.

Anteckningar om återvinning och bortskaffande

21 § Den som yrkesmässigt bedriver en verksamhet med återvinning eller bortskaffande av avfall ska för varje slag av avfall som hanteras i verksamheten föra anteckningar om

1. varifrån avfallet kommer,
2. de metoder för återvinning eller bortskaffande som används,
3. den mängd avfall som återvinns eller bortskaffas årligen, och
4. vart avfallet lämnas när det återvinns eller bortskaffas.

Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.

Hantering av farligt avfall

22 § Olika slag av farligt avfall får inte blandas med varandra. Farligt avfall får inte heller blandas eller spädas ut med andra slag av avfall eller andra ämnen eller material.

23 § Om det behövs från miljöskyddssynpunkt och är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt, ska

1. olika slag av farligt avfall som har blandats med varandra separeras från varandra,
2. farligt avfall som har blandats med andra slag av avfall separeras från de andra avfallsslagen, och
3. farligt avfall som har blandats med andra ämnen eller material separeras från de andra ämnena och materialen.

24 § Om det vid hantering av farligt avfall har uppkommit skador på människors hälsa eller miljön till följd av särskilda omständigheter eller om det finns risk för sådana skador, får den ansvariga tillsynsmyndigheten meddela de beslut om tillfälliga åtgärder som är nödvändiga för att förhindra eller förebygga sådana skador.

Anteckningar om hantering av farligt avfall

25 § Den som bedriver en verksamhet där farligt avfall uppkommer ska för varje slag av farligt avfall föra anteckningar om den mängd avfall som uppkommer årligen.

26 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet där insamling av farligt avfall är normalt och regelbundet förekommande ska för varje slag av farligt avfall som hanteras i verksamheten föra anteckningar om

1. varifrån avfallet kommer,
2. hur ofta insamling sker, och
3. den mängd som samlas in årligen.

Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.

Första stycket gäller inte om insamlingen sker inom ramen för en annan verksamhet som syftar till annat än insamling men där insamling normalt förekommer.

27 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet där transport av farligt avfall är normalt och regelbundet förekommande ska för varje slag av farligt avfall som transporteras i verksamheten föra anteckningar om

1. varifrån avfallet kommer,
2. den mängd som transporteras årligen,
3. på vilket sätt avfallet transporteras, och
4. vart avfallet transporteras.

Anteckningarna ska bevaras i minst ett år.

28 § Den som är handlare eller mäklare ska för varje slag av farligt avfall som säljs eller förmedlas i verksamheten föra anteckningar om

1. varifrån avfallet kommer,
2. den mängd som säljs eller förmedlas årligen, och
3. till vem avfallet säljs eller förmedlas.

Anteckningarna ska bevaras i minst tre år.

Transportdokument för farligt avfall

29 § När farligt avfall inom landet överförs från en innehavare till en ny innehavare har den som lämnar ifrån sig avfallet (lämnaren) och den som tar emot avfallet (mottagaren) skyldighet att se till att det finns ett transportdokument.

Transportdokumentet ska innehålla uppgifter om vilket slags avfall och vilken mängd avfall som omfattas av överlämnandet samt vem som är lämnare och vem som är mottagare. Om mottagaren är någon som ska transportera avfallet till en tredje person, ska detta framgå transportdokumentet.

Transportdokumentet ska vara undertecknat av lämnaren. Om transportdokumentet är elektroniskt ska undertecknandet ske med lämnarens elektroniska signatur.

30 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om hur transportdokument enligt 29 § ska utformas och hanteras.

Undantag från bestämmelserna om farligt avfall

31 § Bestämmelserna om farligt i avfall i 22 och 23 §§ ska inte tillämpas på hushållsavfall som är farligt avfall, om det farliga avfallet är blandat med annat hushållsavfall.

32 § Bestämmelserna om farligt i avfall i 22 och 23 §§ ska inte tillämpas i fråga om sådan blandning av avfall som har gjorts eller görs

1. av någon vars verksamhet med avfallet omfattas av ett tillstånd eller en anmälan enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd,

2. på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, och

3. med användning av bästa möjliga teknik.

33 § Bestämmelserna om farligt avfall i 25–30 §§ ska tillämpas på hushållsavfall som är farligt avfall endast om det farliga avfallet har

1. sorterats ut från annat hushållsavfall, och

2. tagits om hand av någon vars verksamhet med avfallet omfattas av en anmälan enligt 12–14 §§ eller ett tillstånd eller en anmälan enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

34 § Bestämmelserna om farligt avfall i 22, 23 och 25–30 §§ ska inte tillämpas på oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten från fartyg som tas emot och behandlas enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg eller förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg.

35 § Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från bestämmelserna om farligt avfall i 22, 23 och 25–30 §§. En sådan dispens får ges endast om avfallsinnehavaren visar att avfallet inte har någon av de farliga egenskaper som anges i bilaga 2 och avsaknaden av de farliga egenskaperna inte är en följd av att avfallet har blandats med annat avfall

eller späatts ut i syfte att inte behöva tillämpa bestämmelserna om farligt avfall.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

Elektriska och elektroniska produkter

36 § Den som innehar avfall som innehåller eller utgörs av elektriska eller elektroniska produkter ska

1. sortera ut produkterna och hantera dem skilt från annat avfall, och
2. hantera produkterna på ett sätt som främjar återanvändning av hela eller delar av produkterna och i övrigt underlättar återvinning eller annan hantering som är godtagbar från miljösynpunkt.

Om ett batteri är inbyggt eller på annat sätt ingår i en annan vara och batteriet med lätthet kan avlägsnas från den andra varan, ska batteriet vid tillämpningen av första stycket 1 avlägsnas från den andra varan.

Bestämmelser om skyldighet för producenter att ta hand om avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter finns i förordningen (2000:208) om producentansvar för glödlampor och vissa belysningsarmaturer, förordningen (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter och förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.

37 § Den som yrkesmässigt hanterar avfall som innehåller eller utgörs av batterier ska se till att avfallet inte bränns eller deponeras utan att

1. vätskor och syror har avlägsnats från batterierna för att hanteras skilt från batteriavfallet i övrigt, och
2. de åtgärder har vidtagits som är möjliga och lämpliga för att nå de mål för särskilt omhändertagande och återvinning som anges i 8 § förordningen (2008:834) om producentansvar för batterier.

38 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om sådan yrkesmässig verksamhet som syftar till att genom demontering, sortering eller andra förbehandlande åtgärder säkerställa att återvinning eller bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter kan ske på ett sätt som är lämpligt från hälso- och miljösynpunkt.

Naturvårdsverket får meddela de föreskrifter om återvinning och bortskaffande av avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter som behövs till följd av bilaga II till direktiv 2002/96/EG.

39 § Avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter får återvinnas, fragmenteras, förbrännas, deponeras eller bortskaffas på annat sätt endast om

1. produkterna har förbehandlats i en sådan verksamhet som anges i 38 §, och den förbehandlande verksamheten har personal eller system för kvalitet eller miljöledning som certifierats av ett organ vars kompetens för uppgiften har styrkts genom ackreditering enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, eller
2. produkterna har förbehandlats utomlands på ett sätt som motsvarar kraven i direktiv 2002/96/EG.

Certifieringen enligt första stycket 1 ska avse den kompetens eller det system för kvalitet eller miljöledning som behövs med hänsyn till det

ändamål som anges i 38 § och de föreskrifter som meddelats med stöd av 38 §.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

40 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om undantag från kravet på certifiering i 39 § första stycket 1.

Kvicksilver

41 § Avfall som innehåller minst 0,1 viktprocent kvicksilver och som inte är slutligt deponerat i enlighet med ett tillstånd enligt miljöbalken eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, ska bortskaffas i ett djupt bergförvar.

Första stycket gäller inte avfall som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1102/2008 av den 22 oktober 2008 om exportförbud för metalliskt kvicksilver och vissa kvicksilverföreningar och kvicksilverblandningar och säker förvaring av metalliskt kvicksilver⁶.

42 § Naturvårdsverket får i det enskilda fallet ge dispens från förbudet i 41 §, om det med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att kräva ett bortskaffande i ett djupt bergförvar. Om avfallet innehåller mer än 1 viktprocent kvicksilver får dock en sådan dispens ges endast om det finns synnerliga skäl eller om det är fråga om så små mängder avfall att det är uppenbart att ett bortskaffande i ett djupt bergförvar är oskäligt.

Spillolja

43 § Insamling av spillolja ska göras separat från annat avfall.

44 § En spillolja som är en isolerolja ska hållas åtskild från andra isoleroljor och andra spilloljor till dess halten av PCB-produkter isoleroljan har fastställts.

45 § Utöver det som följer av 43 och 44 §§ ska, i den mån som det är tekniskt genomförbart och ekonomiskt rimligt, den som hanterar en spillolja se till att spilloljan inte blandas med andra slags spilloljor eller blandas med andra typer av avfall eller ämnen på ett sätt som försvårar behandlingen av spilloljan.

46 § Spillolja ska hanteras på det sätt som är mest lämpligt enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

Avfall från fartyg i hamn

47 § Kommunen ska svara för att oljeavfall, toalettavfall, fast avfall och rester av andra skadliga ämnen som det är förbjudet att släppa ut enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen transporterats

⁶ EUT L 304, 14.11.2008, s. 75 (Celex 32008R1102).

från en sådan mottagningsanordning för avfall från fartyg som avses i förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Första stycket gäller inte oljehaltigt barlast- eller tankspolvatten som avses i 3 kap. 1 § lagen om åtgärder mot förorening från fartyg eller barlastvatten eller tankspolvätska som avses i 3 kap. 2 § samma lag.

48 § Den som är innehavare av en hamn ska lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 47 § till kommunen.

Brännbart avfall

49 § Brännbart avfall ska förvaras och transporteras bort skilt från annat avfall.

Bestämmelser med förbud mot att deponera utsorterat brännbart avfall och organiskt avfall finns i 9 och 10 §§ förordningen (2001:512) om deponering av avfall.

50 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om

1. sortering av brännbart avfall, och
2. undantag från kraven i 49 §.

Dispens från förbudet mot dumping

51 § Frågor om dispens från dumpningsförbudet i 15 kap. 19 § miljöbalken prövas av länsstyrelsen i det län där avfallet avses att dumpas. En sådan dispens ska avse en viss mängd av ett visst slag av avfall samt tiden, platsen och sättet för dumpningen.

Innan länsstyrelsen ger en dispens ska länsstyrelsen samråda med Fiskeriverket och Sveriges geologiska undersökning och de myndigheter i övrigt som berörs.

Länsstyrelsen ska varje år till Naturvårdsverket lämna uppgift om de dispenser som länsstyrelsen har meddelat enligt första stycket och om de dumpningar som har utförts med stöd av dispenser enligt första stycket.

52 § Naturvårdsverket får meddela närmare föreskrifter om ansökningar om dispens enligt 51 §.

Införsel och utförsel av avfall

53 § Sådant avfall som avses i någon av bilagorna IV och IV A till (EG) 1013/2006 får föras in till Sverige endast om den som för in avfallet kan visa att avfallet kommer att tas om hand av någon vars hantering av avfallet omfattas av den anmälan eller det tillstånd som krävs för hanteringen enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

54 § Naturvårdsverket är

1. den behöriga myndighet som avses i artikel 53 och det kontaktorgan som avses i artikel 54 i förordning (EG) 1013/2006, och

2. den behöriga myndighet som avses i artikel 5 i Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

55 § Om Naturvårdsverket i sin egenskap av behörig myndighet enligt 54 § får kännedom om eller handlägger ett ärende om en avfallstransport som omfattas av förordning (EG) 1013/2006, ska verket underrätta den eller de berörda länsstyrelserna och den eller de berörda kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

56 § Bestämmelser om transportdokument för transporter av avfall till eller från utlandet finns i artiklarna 4 och 16 i förordning (EG) 1013/2006.

Den kommunala renhållningsordningen

57 § Kommunen får meddela föreskrifter om

1. hur anmälningar enligt 11 och 19 §§ ska göras,
2. hur utrymmen, behållare och andra anordningar för hantering av avfall ska vara beskaffade och skötas,
3. att vissa slag av avfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall,
4. hur hushållsavfall i övrigt ska hanteras,
5. skyldighet att i fråga om förvaring och transport vidta andra åtgärder som behövs av återanvändnings- eller återvinningskäl eller andra hälso- eller miljöskäl, och
6. att den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen ska lämna de uppgifter som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning och avser arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av
 - a) annat avfall än hushållsavfall som uppkommer eller hanteras i verksamheten, eller
 - b) hushållsavfall som uppkommer i eller i samband med verksamheten och tas om hand av någon annan än kommunen.

58 § Föreskrifter enligt 57 § 2–5 får inte avse

1. hur mottagnings- och behandlingsanordningar för avfall i hamnar ska vara beskaffade och skötas, eller
2. hantering av avfall som hanteras genom en producents försorg enligt föreskrifter om producentansvar som har meddelats med stöd av 15 kap. 9–11 §§ miljöbalken.

59 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om vad den kommunala renhållningsordningens avfallsplan enligt 15 kap. 31 § miljöbalken ska innehålla.

Bestämmelser om att avfallsplanen ska innehålla ett särskilt avsnitt om förpackningsavfall finns i förordningen (2006:1273) om producentansvar för förpackningar. Bestämmelser om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program finns i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Regional och nationell avfallsplanering

60 § Kommunen ska sända en kopia av sin avfallsplan till länsstyrelsen. Avfallsplanen får inte vara äldre än fyra år.

När avfallsplanen ändras ska kommunen genast underrätta länsstyrelsen om ändringen.

61 § Länsstyrelsen ska sammanställa de kommunala avfallsplanerna och göra en analys av kapaciteten för avfallsbehandling inom länet. Analysen ska avse förutsättningarna för att hantera avfallet enligt det som sägs i 15 kap. 1 § miljöbalken.

Om det behövs för att åtgärda en befintlig eller förutsebar kapacitetsbrist eller för att tydliggöra ett befintligt eller förutsebart kapacitetsöverskott när det gäller en viss behandlingsmetod, ska länsstyrelsen samråda med berörda kommuner, näringsidkare och andra länsstyrelser.

62 § Länsstyrelsen ska överlämna sin sammanställning och analys enligt 61 § till Naturvårdsverket.

63 § Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om

1. hur sammanställningen och analysen enligt 61 § ska utformas samt hur och när de ska överlämnas enligt 62 §, och

2. skyldighet för kommunerna att underrätta Naturvårdsverket om den avfallshantering som bedrivs och om resultatet av verksamheten jämfört med avfallsplanen.

64 § Naturvårdsverket ska se till att det finns en nationell avfallsplan och ett program för att förebygga uppkomsten av avfall som uppfyller kraven i artiklarna 28–33 i direktiv 2008/98/EG. Naturvårdsverket ska fortlöpande göra de uppdateringar av planen som behövs för att hålla den aktuell.

När planen tas fram eller ändras ska Naturvårdsverket följa direktivets krav i fråga om allmänhetens medverkan och samarbete med övriga berörda medlemsstater och med kommissionen.

Underrättelser till Europeiska kommissionen

65 § Om en tillsynsmyndighet har fått kännedom om en dispens enligt 35 § eller har fått kännedom om ett avfallsslag som inte är farligt avfall enligt bilaga 1 men som har någon av de farliga egenskaper som anges i bilaga 2, ska myndigheten underrätta Naturvårdsverket. Naturvårdsverket ska underrätta Europeiska kommissionen i enlighet med det som följer av artikel 7 i direktiv 2008/98/EG.

Föreskrifter för försvaret

66 § Generalläkaren får meddela föreskrifter som avviker från bestämmelserna i 15 kap. miljöbalken och bestämmelserna i denna förordning i fråga om hantering av hushållsavfall och farligt avfall inom Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk och Försvarets radioanstalt.

Generalläkaren ska samråda med Naturvårdsverket innan sådana föreskrifter meddelas.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

Tillsyn

67 § Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken.

68 § Den som är anteckningsskyldig enligt 21, 25, 26, 27 eller 28 § ska lämna uppgifter ur anteckningarna till den tillsynsmyndighet som begär det.

69 § Tillsynsmyndigheterna ska samråda med Tullverket i frågor som rör tillsynen över att förordning (EG) 1013/2006 följs.

Avgifter

70 § Bestämmelser om avgifter finns i 27 kap. miljöbalken och i förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken.

Överklagande

71 § Bestämmelser om överklagande finns i 19 kap. 1 § och 23 kap. 1 § miljöbalken.

Naturvårdsverkets beslut enligt förordning (EG) 1013/2006 får överklagas hos regeringen.

Straff och förverkande

72 § Bestämmelser om straff finns i 29 kap. miljöbalken.

Bestämmelser om ansvar och förverkande på grund av transporter i strid med förordning (EG) 1013/2006 finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2010 då avfallsförordningen (2001:1063) och förordningen (1993:1268) om spillolja ska upphöra att gälla.

Bilaga 1

Avfallstyper

Denna bilaga innehåller en förteckning över olika typer av avfall. För varje avfallstyp anges en sexsiffrig kod. Med en asterisk (*) efter koden anges att avfallstypen är farligt avfall.

Avfallstyperna är indelade i kapitel (tvåsiffrig kod) och underkapitel (fysiffrig kod).

Att identifiera ett avfall till en viss avfallstyp

För att identifiera en viss typ av avfall går man till väga på följande sätt.

1. Först identifierar man den källa som gett upphov till avfallet (kapitel med tvåsiffrig kod) och sedan via underkapiteln (fysiffrig kod) bestämmer vilken avfallsstyp (sexsiffrig kod) i kapitlet som är den mest passande beskrivningen av avfallet – dock inte någon avfallstyp där den sexsiffriga koden slutar på 99.

2. Om man inte finner någon passande avfallstyp i kapitel 01–12 eller 17–20, undersöker man om avfallet kan identifieras i kapitel 13, 14 eller 15. Om ingen av dessa avfallstyper är passande, undersöker man om avfallet kan identifieras i kapitel 16.

3. Om man efter att ha undersökt enligt 1 och 2 inte har funnit någon passande avfallstyp, ska man identifiera avfallet som den avfallstyp där den sexsiffriga koden slutar på 99 i det underkapitel som i undersökningen enligt 1 passar bäst.

Olika slags avfall som uppkommer vid en och samma anläggning kan behöva identifieras i olika avfallstyper.

Farliga ämnen och tungmetaller

Med *farligt ämne* avses i förteckningen ett ämne som har klassificerats eller som kommer att klassificeras som farligt enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006⁷.

Med *tungmetall* avses i förteckningen en förening av antimon, arsenik, kadmium, krom (VI), koppar, bly, kvicksilver, nickel, selen, tellur, tallium eller tenn, samt dessa ämnen i metallisk form om de är klassificerade som farliga ämnen.

Om en avfallstyp identifieras som farlig genom en specifik eller allmän hänvisning till farliga ämnen, ska avfallet betraktas som farligt endast om det innehåller dessa ämnen i koncentrationer (dvs. viktprocent) som är så höga att avfallet har en eller flera av de egenskaper som anges i bilaga 2.

⁷ EUT L 353, 31.12.2008, s. 1 (Celex 32008R1272).

Definitionen av farligt avfall gäller inte rena legeringar som inte är förorenade med farliga ämnen. För avfall som redan är upptaget i denna förteckning gäller den nuvarande klassificeringen. Prop. 2010/11:125 Bilaga 3

01 Avfall från prospektering, ovan- och underjordsbrytning samt fysikalisk och kemisk behandling av mineral

01 01 Avfall från mineralbrytning:

01 01 01 Avfall från brytning av metallhaltiga material.

01 01 02 Avfall från brytning av icke-metallhaltiga material.

01 03 Avfall från fysikalisk och kemisk behandling av metallhaltiga mineral:

*01 03 04** Syrabildande gruvavfall från bearbetning av sulfidmalm.

*01 01 05** Annat gruvavfall som innehåller farliga ämnen.

*01 03 07** Annat avfall som innehåller farliga ämnen från fysikalisk och kemisk behandling av metallhaltiga mineral.

01 03 08 Annat stoft- och partikelformigt avfall än det som anges i 01 03 07.

01 03 09 Annat avfall som utgörs av annat rödslam från aluminiumoxidproduktion än det som anges i 01 03 07.

01 03 99 Annat avfall än det som anges i 01 03 04–01 03 09.

01 04 Avfall från fysikalisk och kemisk behandling av icke-metallhaltiga mineral:

*01 04 07** Avfall som innehåller farliga ämnen från fysikalisk och kemisk behandling av icke-metallhaltiga mineral.

01 04 08 Annat kasserat grus och krossat bergartsmaterial än det som anges i 01 04 07.

01 04 09 Kasserad sand och lera.

01 04 10 Annat stoft- och partikelformigt avfall än det som anges i 01 04 07–01 04 09.

01 04 11 Annat avfall från tillverkning av pottaska och stensalt än det som anges i 01 04 07–01 04 10.

01 04 12 Annat avfall från tvättning och rensning av mineral än det som anges i 01 04 07–01 04 11.

01 04 13 Annat avfall från stenhuggning och stensågning än det som anges i 01 04 07–01 04 12.

01 04 99 Annat avfall än det som anges i 01 04 07–01 04 13.

01 05 Borrslam och annat borrhavfall:

01 05 04 Slam och avfall från borrhning efter sötvatten.

*01 05 05** Oljehaltigt borrhavfall och annat borrhavfall.

*01 05 06** Borrslam och annat borrhavfall som innehåller farliga ämnen.

01 05 07 Annat barythaltigt borrhavfall och borrhavfall än det som anges i 01 05 05 och 01 05 06.

01 05 08 Annat kloridhaltigt borrhavfall och borrhavfall än det som anges i 01 05 05 och 01 05 06.

01 05 99 Annat borrhavfall än det som anges i 01 05 04–01 05 08.

02 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning och beredning av livsmedel

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

02 01 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske:

02 01 01 Slam från tvättning och rengöring i jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt eller fiske.

02 01 02 Vävnadsdelar från djur.

02 01 03 Växtdelar.

02 01 04 Plastavfall (utom förpackningar).

02 01 06 Spillning och urin från djur, naturgödsel (även använd halm) samt flytande avfall som samlats upp separat och behandlats utanför produktionsstället.

02 01 07 Skogsbruksavfall.

*02 01 08** Avfall som innehåller farliga jordbrukskemikalier.

02 01 09 Annat avfall som innehåller jordbrukskemikalier än det som anges i 02 01 08.

02 01 10 Metallavfall.

02 01 99 Annat avfall än det som anges i 02 01 01–02 01 10.

02 02 Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung:

02 02 01 Slam från tvättning och rengöring.

02 02 02 Vävnadsdelar från djur.

02 02 03 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 02 04 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 02 99 Annat avfall än det som anges i 02 02 01–02 02 04.

02 03 Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass:

02 03 01 Slam från tvättning, rengöring, skalning, centrifugering och separering.

02 03 02 Konserveringsmedelsavfall.

02 03 03 Avfall från vätskeextraktion.

02 03 04 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 03 05 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 03 99 Annat avfall än det som anges i 02 03 01–02 03 05.

02 04 Avfall från sockertillverkning:

02 04 01 Jord från rengöring och tvättning av betor.

02 04 02 Kalciumkarbonat som inte uppfyller uppställda krav.

02 04 03 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 04 99 Annat avfall än det som anges i 02 04 01–02 04 03.

02 05 Avfall från tillverkning av mejeriprodukter:

02 05 01 Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.

02 05 02 Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.

02 05 99 Annat avfall än det som anges i 02 05 01 och 02 05 02.

02 06 Avfall från bagerier och konfektyrfabriker:

- 02 06 01* Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.
- 02 06 02* Konserveringsmedelsavfall.
- 02 06 03* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.
- 02 06 99* Annat avfall än det som anges i 02 06 01–02 06 03.

02 07 Avfall från produktion av alkoholhaltiga och alkoholfria drycker (utom kaffe, te och kakao):

av råvaror.

- 02 07 01* Avfall från tvättning, rengöring och mekanisk fragmentering av råvaror.
- 02 07 02* Avfall från spritdestillation.
- 02 07 03* Avfall från kemisk behandling.
- 02 07 04* Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.
- 02 07 05* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.
- 02 07 99* Annat avfall än det som anges i 02 07 01–02 07 05.

03 Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler, pappersmassa, papper och papp

03 01 Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler:

- 03 01 01* Bark- och korkavfall.
- 03 01 04** Spån, spill, trä, fanér och spånskivor som innehåller farliga ämnen.
- 03 01 05* Annat spån, spill, trä och fanér och andra spånskivor än de som anges i 03 01 04.
- 03 01 99* Annat avfall än det som anges i 03 01 01–03 01 05.

03 02 Avfall från träskyddsbehandling:

- 03 02 01** Icke-halogenerade organiska träskyddsmedel.
- 03 02 02** Träskyddsmedel som innehåller organiska klorföreningar.
- 03 02 03** Träskyddsmedel som innehåller organiska metallföreningar.
- 03 02 04** Oorganiska träskyddsmedel.
- 03 02 05** Andra träskyddsmedel än de som anges i 03 02 01–03 02 04 men som innehåller farliga ämnen.
- 03 02 99* Andra träskyddsmedel än de som anges i 03 02 01–03 02 05.

03 03 Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp:

- 03 03 01* Bark- och träavfall.
- 03 03 02* Grönslutslam (från återvinning av kokvätska).
- 03 03 05* Slam från avsvärtning av returpapper.
- 03 03 07* Mekaniskt avskilt rejekt från tillverkning av pappersmassa från returfiber.
- 03 03 08* Avfall från sortering av papper och papp för återvinning.
- 03 03 09* Kalkslamsavfall.
- 03 03 10* Fiberrejekt, fiber-, fyllmedels- och ytbeläggningsslam från mekanisk avskiljning.
- 03 03 11* Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 03 03 10.
- 03 03 99* Annat avfall än det som anges i 03 03 01–03 03 11.

04 Avfall från läder-, päls- och textilindustri

04 01 Avfall från läder- och pälsindustri:

04 01 01 Avfall från skrapning och spaltning med kalk.

04 01 02 Avfall från kalkbehandling.

*04 01 03** Avfettingsavfall som innehåller lösningsmedel utan flytande fas.

04 01 04 Kromhaltiga garvmedel.

04 01 05 Kromfria garvmedel.

04 01 06 Slam, särskilt från avloppsbehandling på produktionsstället, som innehåller krom.

04 01 07 Slam, särskilt från avloppsbehandling på produktionsstället, som inte innehåller krom.

04 01 08 Garvat läderavfall (avskrap, avskuret material, putspulver) som innehåller krom.

04 01 09 Avfall från beredning och färdigbearbetning.

04 01 99 Annat avfall än det som anges i 04 01 01–04 01 09.

04 02 Avfall från textilindustri:

04 02 09 Sammansatt material (impregnerade textilier, elastomer, plastomer).

04 02 10 Organiskt naturmaterial (t.ex. fett, vax).

*04 02 14** Avfall från appretering som innehåller organiska lösningsmedel.

04 02 15 Annat avfall från appretering än det som anges i 04 02 14.

*04 02 16** Färgämnen och pigment som innehåller farliga ämnen.

04 02 17 Andra färgämnen och pigment än de som anges i 04 02 16.

*04 02 19** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

04 02 20 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 04 02 19.

04 02 21 Oförädlade textiltfibrer.

04 02 22 Förädlade textiltfibrer.

04 02 99 Annat avfall än det som anges i 04 02 09–04 02 22.

05 Avfall från oljeraffinering, naturgasrening och kolpyrolys

05 01 Avfall från raffinering av petroleum:

*05 01 02** Slam från avsaltning.

*05 01 03** Bottenslam från tankar.

*05 01 04** Surt alkylslam.

*05 01 05** Oljespill.

*05 01 06** Oljeslam från underhåll av anläggning eller utrustning.

*05 01 07** Sur tjära.

*05 01 08** Andra former av tjära.

*05 01 09** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

05 01 10 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 05 01 09.

*05 01 11** Avfall från rening av bränslen med baser.

*05 01 12** Oljehaltiga syror.

- 05 01 13 Slam från matarvatten.
- 05 01 14 Avfall från kyltorn.
- 05 01 15* Förbrukad filterlera.
- 05 01 16 Svavelhaltigt avfall från avsvavling av petroleum.
- 05 01 17 Bitumen.
- 05 01 99 Annat avfall än det som anges i 05 01 02–05 01 17.

05 06 Avfall från kolpyrolys:

- 05 06 01* Sur tjära.
- 05 06 03* Andra former av tjära.
- 05 06 04 Avfall från kyltorn.
- 05 06 99 Annat avfall än det som anges i 05 06 01–05 06 04.

05 07 Avfall från rening och transport av naturgas:

- 05 07 01* Kvicksilverhaltigt avfall.
- 05 07 02 Svavelhaltigt avfall.
- 05 07 99 Annat avfall än det som anges i 05 07 01 och 05 07 02.

06 Avfall från oorganisk-kemiska processer

06 01 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av syror:

- 06 01 01* Svavelsyra och svavelsyrlighet.
- 06 01 02* Saltsyra.
- 06 01 03* Fluorvätesyra.
- 06 01 04* Fosforsyra och fosforsyrighet.
- 06 01 05* Salpetersyra och salpetersyrighet.
- 06 01 06* Andra syror.
- 06 01 99 Annat avfall än det som anges i 06 01 01–06 01 06.

06 02 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av baser:

- 06 02 01* Kalciumhydroxid.
- 06 02 03* Ammoniumhydroxid.
- 06 02 04* Natrium- och kaliumhydroxid.
- 06 02 05* Andra baser.
- 06 02 99 Annat avfall än det som anges i 06 02 01–06 02 05.

06 03 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av salter, saltlösningar och metalloxider:

- 06 03 11* Salter i fast form och saltlösningar som innehåller cyanider.
- 06 03 13* Salter i fast form och saltlösningar som innehåller tungmetaller.
- 06 03 14 Andra salter i fast form och andra saltlösningar än de som anges i 06 03 11 och 06 03 13.
- 06 03 15* Metalloxider som innehåller tungmetaller.
- 06 03 16 Andra metalloxider än de som anges i 06 03 15.
- 06 03 99 Annat avfall än det som anges i 06 03 11–06 03 16.

06 04 Annat metallhaltigt avfall än det som anges i 06 03:

- 06 04 03* Arsenikhaltigt avfall.

06 04 04* Kvicksilverhaltigt avfall.

06 04 05* Avfall som innehåller andra tungmetaller.

06 04 99 Annat metallhaltigt avfall än det som anges i 06 04 03–06 04 05.

06 05 Avfall från avloppsbehandling på produktionsstället:

06 05 02* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

06 05 03 Annat slam än det som anges i 06 05 02.

06 06 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av svavelhaltiga kemikalier, samt från kemiska processer där svavelföreningar ingår och avsvavlingsprocesser:

06 06 02* Avfall som innehåller farliga sulfider.

06 06 03 Annat sulfidhaltigt avfall än det som anges i 06 06 02.

06 06 99 Annat avfall än det som anges i 06 06 02 och 06 06 03.

06 07 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av halogener samt från kemiska processer där halogenföreningar ingår:

06 07 01* Asbesthaltigt avfall från elektrolys.

06 07 02* Aktivt kol från klorproduktion.

06 07 03* Kvicksilverhaltigt bariumsulfatslam.

06 07 04* Lösningar och syror, t.ex. svavelsyra från kontaktprocessen.

06 07 99 Annat avfall än det som anges i 06 07 01–06 07 04.

06 08 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av kisel och kiselderivat:

06 08 02* Avfall som innehåller farliga klorsilaner.

06 08 99 Annat avfall än det som anges i 06 08 99.

06 09 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av fosforhaltiga kemikalier samt från kemiska processer där fosforföreningar ingår:

06 09 02 Fosforslagg.

06 09 03* Kalciumbaserat reaktionsavfall som innehåller eller är förorenat med farliga ämnen.

06 09 04 Annat kalciumbaserat reaktionsavfall än det som anges i 06 09 03.

06 09 99 Annat avfall än det som anges i 06 09 02–06 09 04.

06 10 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av kvävehaltiga kemikalier, samt från kemiska processer där kväveföreningar ingår och från tillverkning av gödningsmedel:

06 10 02* Avfall som innehåller farliga ämnen.

06 10 99 Annat avfall än det som anges i 06 10 02.

06 11 Avfall från tillverkning av oorganiska pigment och täckmedel:

06 11 01 Kalciumbaserat reaktionsavfall från tillverkning av titandioxid.

06 11 99 Annat avfall än det som anges i 06 11 01.

06 13 Annat avfall från oorganiska kemiska processer:

Prop. 2010/11:125

*06 13 01** Oorganiska växtskyddsmedel, träskskyddsmedel och andra biocider.

Bilaga 3

*06 13 02** Förbrukat aktivt kol (utom *06 07 02*).

06 13 03 Kimrök.

*06 13 04** Avfall från asbestbearbetning.

*06 13 05** Sot.

06 13 99 Annat avfall än det som anges i *06 13 01–06 13 05*.

07 Avfall från organisk-kemiska processer

07 01 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska baskemikalier:

*07 01 01** Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.

*07 01 03** Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 01 04** Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 01 07** Halogenerade destillations- och reaktionsrester.

*07 01 08** Andra destillations- och reaktionsrester.

*07 01 09** Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 01 10** Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 01 11** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

07 01 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i *07 01 11*.

07 01 99 Annat avfall än det som anges i *07 01 07–07 01 12*.

07 02 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av plast, syntetgummi och konstfibrer:

*07 02 01** Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.

*07 02 03** Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 02 04** Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 02 07** Halogenerade destillations- och reaktionsrester.

*07 02 08** Andra destillations- och reaktionsrester.

*07 02 09** Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 02 10** Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 02 11** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

07 02 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i *07 02 11*.

07 02 13 Plastavfall.

*07 02 14** Avfall från tillsatser som innehåller farliga ämnen.

07 02 15 Annat avfall från tillsatser än det som anges i *07 02 14*.

*07 02 16** Avfall som innehåller farliga silikoner.

07 02 17 Avfall som innehåller andra silikoner än dem som anges i *07 02 16*.

07 02 99 Annat avfall än det som anges i *07 02 01–07 02 17*.

07 03 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska färgämnen och pigment (utom 06 11):

*07 03 01** Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.

*07 03 03** Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 03 04** Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 03 07** Halogenerade destillations- och reaktionsrester.

*07 03 08** Andra destillations- och reaktionsrester.

*07 03 09** Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 03 10** Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 03 11** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

07 03 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 03 11.

07 03 99 Annat avfall än det som anges i 07 03 01–07 03 12.

07 04 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av organiska växtskyddsprodukter (utom 02 01 08 och 02 01 09), träskyddsprodukter (utom 03 02) och andra biocider:

*07 04 01** Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.

*07 04 03** Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 04 04** Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 04 07** Halogenerade destillations- och reaktionsrester.

*07 04 08** Andra destillations- och reaktionsrester.

*07 04 09** Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 04 10** Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 04 11** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

07 04 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 04 11.

*07 04 13** Fast avfall som innehåller farliga ämnen.

07 04 99 Annat avfall än det som anges i 07 04 01–07 04 13.

07 05 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av farmaceutiska produkter:

*07 05 01** Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.

*07 05 03** Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 05 04** Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.

*07 05 07** Halogenerade destillations- och reaktionsrester.

*07 05 08** Andra destillations- och reaktionsrester.

*07 05 09** Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 05 10** Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.

*07 05 11** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

07 05 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 05 11.

- 07 05 13* Fast avfall som innehåller farliga ämnen.
- 07 05 14 Annat fast avfall än det som anges i 07 05 13.
- 07 05 99 Annat avfall än det som anges i 07 05 01–07 05 14.

07 06 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av fetter, smörjmedel, såpa, rengöringsmedel, desinfektionsmedel och kosmetika:

- 07 06 01* Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.
- 07 06 03* Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.
- 07 06 04* Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.
- 07 06 07* Halogenerade destillations- och reaktionsrester.
- 07 06 08* Andra destillations- och reaktionsrester.
- 07 06 09* Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.
- 07 06 10* Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.
- 07 06 11* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.
- 07 06 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 06 11.
- 07 06 99 Annat avfall än det som anges i 07 06 01–07 06 12.

07 07 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av finkemikalier och kemiska produkter, som inte anges på annan plats:

- 07 07 01* Tvättvatten och vattenbaserad moderlut.
- 07 07 03* Halogenerade organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.
- 07 07 04* Andra organiska lösningsmedel, tvättvätskor och moderlutar.
- 07 07 07* Halogenerade destillations- och reaktionsrester.
- 07 07 08* Andra destillations- och reaktionsrester.
- 07 07 09* Halogenerade filterkakor och förbrukade absorbermedel.
- 07 07 10* Andra filterkakor och förbrukade absorbermedel.
- 07 07 11* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.
- 07 07 12 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 07 11.
- 07 07 99 Annat avfall än det som anges i 07 07 01–07 07 12.

08 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av ytbeläggningar (färg, lack och porslinsemalj), lim, fogmassa och tryckfärg

08 01 Avfall från tillverkning, formulering, distribution, användning och borttagning av färg och lack:

- 08 01 11* Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.
- 08 01 12 Annat färg- och lackavfall än det som anges i 08 01 11.

*08 01 13** Slam från färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 01 14 Annat slam från färg eller lack än det som anges i 08 01 13.

*08 01 15** Vattenhaltigt slam innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 01 16 Annat vattenhaltigt slam innehållande färg eller lack än det som anges i 08 01 15.

*08 01 17** Avfall från färg- och lackborttagning som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 01 18 Annat avfall från färg- och lackborttagning än det som anges i 08 01 17.

*08 01 19** Vattensuspensioner innehållande färg eller lack som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 01 20 Andra vattensuspensioner innehållande färg eller lack än de som anges i 08 01 19.

*08 01 21** Avfall från färg- och lackborttagningsmedel.

08 01 99 Annat avfall än det som anges i 08 01 11–08 01 21.

08 02 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av andra ytbeläggningsmedel (även keramiska material):

08 02 01 Pulverlackavfall.

08 02 02 Vattenhaltigt slam som innehåller keramiska material.

08 02 03 Vattensuspensioner som innehåller keramiska material.

08 02 99 Annat avfall än det som anges i 08 02 01–08 02 03.

08 03 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av tryckfärg:

08 03 07 Vattenhaltigt slam som innehåller tryckfärg.

08 03 08 Vattenhaltigt flytande avfall som innehåller tryckfärg.

*08 03 12** Tryckfärgsavfall som innehåller farliga ämnen.

08 03 13 Annat tryckfärgsavfall än det som anges i 08 03 12.

*08 03 14** Tryckfärgsslam som innehåller farliga ämnen.

08 03 15 Annat tryckfärgsslam än det som anges i 08 03 14.

*08 03 16** Etsbad.

*08 03 17** Toneravfall som innehåller farliga ämnen.

08 03 18 Annat toneravfall än det som anges i 08 03 17.

*08 03 19** Dispergerad olja.

08 03 99 Annat avfall än det som anges i 08 03 07–08 03 19.

08 04 Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av lim och fogmassa (även impregneringsmedel):

*08 04 09** Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 04 10 Annat lim och annan fogmassa än de som anges i 08 04 09.

*08 04 11** Lim- och fogmasseslam som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 04 12 Annat lim- och fogmasseslam än det som anges i 08 04 11.

*08 04 13** Vattenhaltigt slam innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen.

08 04 14 Annat vattenhaltigt slam innehållande lim eller fogmassa än det som anges i 08 04 13.

08 04 15* Vattenhaltigt flytande avfall innehållande lim eller fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen. Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

08 04 16 Annat vattenhaltigt flytande avfall innehållande lim eller fogmassa än det som anges i 08 04 15.

08 04 17* Hartsolja.

08 04 99 Annat avfall än det som anges i 08 04 09–08 04 17.

08 05 Avfall som inte anges på annan plats i kapitel 08.

08 05 01* Avfall som utgörs av isocyanater.

09 Avfall från fotografisk industri

09 01 Avfall från fotografisk industri:

09 01 01* Vattenbaserad framkallare och aktivator.

09 01 02* Vattenbaserad framkallare för offsetplåtar.

09 01 03* Lösningsmedelsbaserad framkallare.

09 01 04* Fixerbad.

09 01 05* Blekbad och blek-fixerbad.

09 01 06* Silverhaltigt avfall från behandling av fotografiskt avfall på produktionsstället.

09 01 07 Fotografisk film och fotopapper som innehåller silver eller silverföreningar.

09 01 08 Fotografisk film och fotopapper som inte innehåller silver eller silverföreningar.

09 01 10 Engångskameror utan batterier.

09 01 11* Engångskameror med batterier inbegripna under 16 06 01, 16 06 02 eller 16 06 03.

09 01 12 Engångskameror med andra batterier än de som anges i 09 01 11.

09 01 13* Annat vattenhaltigt flytande avfall från återvinning av silver än det som anges i 09 01 06.

09 01 99 Annat avfall än det som anges i 09 01 01–09 01 13.

10 Avfall från termiska processer

10 01 Avfall från kraftverk och andra förbränningsanläggningar (utom 19):

10 01 01 Bottenaska, slagg och pannaska (utom pannaska som anges i 10 01 04).

10 01 02 Flygaska från kolförbränning.

10 01 03 Flygaska från förbränning av torv och obehandlat trä.

10 01 04* Flygaska och pannaska från oljeförbränning.

10 01 05 Kalciumbaserat reaktionsavfall i fast form från rökgasavsvavling.

10 01 07 Kalciumbaserat reaktionsavfall i slamform från rökgasavsvavling.

10 01 09* Svavelsyra.

10 01 13* Flygaska från emulgerade kolväten som används som bränsle.

*10 01 14** Bottenaska, slagg och pannaska från samförbränning som innehåller farliga ämnen.

10 01 15 Annan bottenaska, slagg och pannaska från samförbränning än den som anges i 10 01 14.

*10 01 16** Flygaska från samförbränning som innehåller farliga ämnen.

10 01 17 Annan flygaska från samförbränning än den som anges i 10 01 16.

*10 01 18** Avfall från rökgasrening som innehåller farliga ämnen.

10 01 19 Annat avfall från rökgasrening än det som anges i 10 01 05, 10 01 07 och 10 01 18.

*10 01 20** Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

10 01 21 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 10 01 20.

*10 01 22** Vattenhaltigt slam från rengöring av pannor som innehåller farliga ämnen.

10 01 23 Annat vattenhaltigt slam från rengöring av pannor än det som anges i 10 01 22.

10 01 24 Sand från fluidiserade bäddar.

10 01 25 Avfall från lagring och bearbetning av bränsle för koleldade kraftverk.

10 01 26 Avfall från kylvattenbehandling.

10 01 99 Annat avfall än det som anges i 10 01 01–10 01 26.

10 02 Avfall från järn- och stålindustri:

10 02 01 Avfall från slaggbehandling.

10 02 02 Obehandlad slagg.

*10 02 07** Fast avfall från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.

10 02 08 Annat fast avfall från rökgasbehandling än det som anges i 10 02 07.

10 02 10 Glödska.

*10 02 11** Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.

10 02 12 Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 02 11.

*10 02 13** Slam och filterkakor från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.

10 02 14 Annat slam och andra filterkakor från rökgasbehandling än de som anges i 10 02 13.

10 02 15 Annat slam och andra filterkakor.

10 02 99 Annat avfall än det som anges i 10 02 01–10 02 15.

10 03 Avfall från aluminiumsmältverk:

10 03 02 Anodrester.

*10 03 04** Slagg från primär smältning.

10 03 05 Aluminiumoxidavfall.

*10 03 08** Saltslag från sekundär smältning.

*10 03 09** Svart slagg från sekundär smältning.

*10 03 15** Avdraget material som är brandfarligt eller som vid kontakt med vatten utvecklar brandfarliga gaser i farliga mängder.

- 10 03 16* Annat avdraget material än det som anges i 10 03 15.
- 10 03 17** Tjårhaltigt avfall från anodtillverkning.
- 10 03 18* Annat kolhaltigt avfall från anodtillverkning än det som anges i 10 03 17.
- 10 03 19** Stoft från rökgasrening som innehåller farliga ämnen.
- 10 03 20* Annat stoft från rökgasrening än det som anges i 10 03 19.
- 10 03 21** Annat partikelformigt material och stoft (även stoft från kulkvarnar) som innehåller farliga ämnen.
- 10 03 22* Annat partikelformigt material och stoft (även stoft från kulkvarnar) än det som anges i 10 03 21.
- 10 03 23** Fast avfall från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 03 24* Annat fast avfall från rökgasbehandling än det som anges i 10 03 23.
- 10 03 25** Slam och filterkakor från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 03 26* Annat slam och andra filterkakor från rökgasbehandling än de som anges i 10 03 25.
- 10 03 27** Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.
- 10 03 28* Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 03 27.
- 10 03 29** Avfall från behandling av saltslagg och svart slagg som innehåller farliga ämnen.
- 10 03 30* Annat avfall från behandling av saltslagg och svart slagg än det som anges i 10 03 29.
- 10 03 99* Annat avfall än det som anges i 10 03 02–10 03 30.

10 04 Avfall från blysmältverk:

- 10 04 01** Slagg från primär och sekundär smältning.
- 10 04 02** Slagg och avdraget material från primär och sekundär smältning.
- 10 04 03** Kalciumarsenat.
- 10 04 04** Stoft från rökgasrening.
- 10 04 05** Annat partikelformigt material och stoft.
- 10 04 06** Fast avfall från rökgasbehandling.
- 10 04 07** Slam och filterkakor från rökgasbehandling.
- 10 04 09** Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.
- 10 04 10* Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 04 09.
- 10 04 99* Annat avfall än det som anges i 10 04 01–10 04 10.

10 05 Avfall från zinksmältverk:

- 10 05 01* Slagg från primär och sekundär smältning.
- 10 05 03** Stoft från rökgasrening.
- 10 05 04* Annat partikelformigt material och stoft.
- 10 05 05** Fast avfall från rökgasbehandling.
- 10 05 06** Slam och filterkakor från rökgasbehandling.
- 10 05 08** Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.
- 10 05 09* Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 05 08.

10 05 10* Slagg och avdraget material som är brandfarligt eller som vid kontakt med vatten utvecklar brandfarliga gaser i farliga mängder.

10 05 11 Annan slagg och annat avdraget material än det som anges i 10 05 10.

10 05 99 Annat avfall än det som anges i 10 05 01–10 05 11.

10 06 Avfall från kopparsmältverk:

10 06 01 Slagg från primär och sekundär smältning.

10 06 02 Slagg och avdraget material från primär och sekundär smältning.

10 06 03* Stoff från rökgasrening.

10 06 04 Annat partikelformigt material och stoft.

10 06 06* Fast avfall från rökgasbehandling.

10 06 07* Slam och filterkakor från rökgasbehandling.

10 06 09* Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.

10 06 10 Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 06 09.

10 06 99 Annat avfall än det som anges i 10 06 01–10 06 10.

10 07 Avfall från silver-, guld- och platinasmältverk:

10 07 01 Slagg från primär och sekundär smältning.

10 07 02 Slagg och avdraget material från primär och sekundär smältning.

10 07 03 Fast avfall från rökgasbehandling.

10 07 04 Annat partikelformigt material och stoft.

10 07 05 Slam och filterkakor från rökgasbehandling.

10 07 07* Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.

10 07 08 Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 07 07.

10 07 99 Annat avfall än det som anges i 10 07 01–10 07 08.

10 08 Avfall från andra icke-järnsmältverk:

10 08 04 Partikelformigt material och stoft.

10 08 08* Saltslagg från primär och sekundär smältning.

10 08 09 Annan slagg.

10 08 10* Slagg och avdraget material som är brandfarligt eller som vid kontakt med vatten utvecklar brandfarliga gaser i farliga mängder.

10 08 11 Annan slagg och annat avdraget material än det som anges i 10 08 10.

10 08 12* Tjårhaltigt avfall från anodtillverkning.

10 08 13 Annat kolhaltigt avfall från anodtillverkning än det som anges i 10 08 12.

10 08 14 Anodrester.

10 08 15* Stoff från rökgasrening som innehåller farliga ämnen.

10 08 16 Annat stoft från rökgasrening än det som anges i 10 08 15.

10 08 17* Slam och filterkakor från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.

10 08 18 Annat slam och andra filterkakor från rökgasbehandling än de som anges i 10 08 17.

10 08 19* Avfall från kylvattenbehandling som innehåller olja.

10 08 20 Annat avfall från kylvattenbehandling än det som anges i 10 08 19. Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

10 08 99 Annat avfall än det som anges i 10 08 04–10 08 20.

10 09 Avfall från järngjuterier:

10 09 03 Ugnsslagg.

10 09 05* Oanvända gjutkärnor och gjutformar som innehåller farliga ämnen.

10 09 06 Andra oanvända gjutkärnor och gjutformar än de som anges i 10 09 05.

10 09 07* Använda gjutkärnor och gjutformar som innehåller farliga ämnen.

10 09 08 Andra använda gjutkärnor och gjutformar än de som anges i 10 09 07.

10 09 09* Stoft från rökgasrening som innehåller farliga ämnen.

10 09 10 Annat stoft från rökgasrening än det som anges i 10 09 09.

10 09 11* Annat partikelformigt material som innehåller farliga ämnen.

10 09 12 Annat partikelformigt material än det som anges i 10 09 11.

10 09 13* Bindemedelsavfall som innehåller farliga ämnen.

10 09 14 Annat bindemedelsavfall än det som anges i 10 09 13.

10 09 15* Avfall av sprickindikeringsvätska som innehåller farliga ämnen.

10 09 16 Annat avfall av sprickindikeringsvätska än det som anges i 10 09 15.

10 09 99 Annat avfall än det som anges i 10 09 03–10 09 16.

10 10 Avfall från andra metallgjuterier än järngjuterier:

10 10 03 Ugnsslagg.

10 10 05* Oanvända gjutkärnor och gjutformar som innehåller farliga ämnen.

10 10 06 Andra oanvända gjutkärnor och gjutformar än de som anges i 10 10 05.

10 10 07* Använda gjutkärnor och gjutformar som innehåller farliga ämnen.

10 10 08 Andra använda gjutkärnor och gjutformar än de som anges i 10 10 07.

10 10 09* Stoft från rökgasrening som innehåller farliga ämnen.

10 10 10 Annat stoft från rökgasrening än det som anges i 10 10 09.

10 10 11* Annat partikelformigt material som innehåller farliga ämnen.

10 10 12 Annat partikelformigt material än det som anges i 10 10 11.

10 10 13* Bindemedelsavfall som innehåller farliga ämnen.

10 10 14 Annat bindemedelsavfall än det som anges i 10 10 13.

10 10 15* Avfall av sprickindikeringsmedel som innehåller farliga ämnen.

10 10 16 Annat avfall av sprickindikeringsmedel än det som anges i 10 10 15.

10 10 99 Annat avfall än det som anges i 10 10 03–10 10 16.

10 11 Avfall från tillverkning av glas och glasprodukter:

- 10 11 03* Glasfiberavfall.
- 10 11 05* Partikelformigt material och stoft.
- 10 11 09** Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt och som innehåller farliga ämnen.
- 10 11 10* Annat avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt än de som anges i 10 11 09.
- 10 11 11** Glasavfall i form av små partiklar och glasmjöl som innehåller tungmetaller (t.ex. från katodstrålerör).
- 10 11 12* Annat glasavfall än det som anges i 10 11 11.
- 10 11 13** Slam från polering och slipning av glas som innehåller farliga ämnen.
- 10 11 14* Annat slam från polering och slipning av glas än det som anges i 10 11 13.
- 10 11 15** Fast avfall från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 11 16* Annat fast avfall från rökgasbehandling än det som anges i 10 11 15.
- 10 11 17** Slam och filterkakor från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 11 18* Annat slam och andra filterkakor från rökgasbehandling än de som anges i 10 11 17.
- 10 11 19** Fast avfall från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.
- 10 11 20* Annat fast avfall från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 10 11 19.
- 10 11 99* Annat avfall än det som anges i 10 11 03–10 11 20.

10 12 Avfall från tillverkning av keramikvaror, tegel, klinker och byggmaterial:

- 10 12 01* Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt.
- 10 12 03* Partikelformigt material och stoft.
- 10 12 05* Slam och filterkakor från rökgasbehandling.
- 10 12 06* Kasserade formar.
- 10 12 08* Keramikavfall, tegel, klinker och byggmaterial (efter termisk behandling).
- 10 12 09** Fast avfall från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 12 10* Annat fast avfall från rökgasbehandling än det som anges i 10 12 09.
- 10 12 11** Avfall från glasering som innehåller tungmetaller.
- 10 12 12* Annat avfall från glasering än det som anges i 10 12 11.
- 10 12 13* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället.
- 10 12 99* Annat avfall än det som anges i 10 12 01–10 12 13.

10 13 Avfall från tillverkning av cement, kalk och puts samt produkter baserade på dessa:

- 10 13 01* Avfall från råvarublandningar som inte behandlats termiskt.
- 10 13 04* Avfall från bränning och släckning av kalk.
- 10 13 06* Partikelformigt material och stoft (utom 10 13 12 och 10 13 13).

- 10 13 07* Slam och filterkakor från rökgasbehandling.
- 10 13 09** Avfall från tillverkning av asbestcement som innehåller asbest.
- 10 13 10* Annat avfall från tillverkning av asbestcement än det som anges i 10 13 09.
- 10 13 11* Andra cementbaserade kompositmaterial än de som anges i 10 13 09 och 10 13 10.
- 10 13 12** Fast avfall från rökgasbehandling som innehåller farliga ämnen.
- 10 13 13* Annat fast avfall från rökgasbehandling än det som anges i 10 13 12.
- 10 13 14* Betongavfall och betongslam.
- 10 13 99* Annat avfall än det som anges i 10 13 01–10 13 14.

10 14 Avfall från krematorier:

- 10 14 01** Kvicksilverhaltigt avfall från rökgasrening.

11 Avfall från kemisk ytbehandling och ytbehandling av metaller och andra material; hydrometallurgiska processer, exklusive järnmetaller

11 01 Avfall från kemisk ytbehandling och ytbeläggning av metaller och andra material (t.ex. galvanisering, förzinkning, betning, etsning, fosfatering, alkalisk avfettning och eloxidering):

- 11 01 05** Betningssyror.
- 11 01 06** Syror som inte anges på annan plats.
- 11 01 07** Betningsbaser.
- 11 01 08** Slam från fosfatering.
- 11 01 09** Slam och filterkakor som innehåller farliga ämnen.
- 11 01 10* Annat slam och andra filterkakor än de som anges i 11 01 09.
- 11 01 11** Vattenbaserade sköljvätskor som innehåller farliga ämnen.
- 11 01 12* Andra sköljvätskor än de som anges i 11 01 11.
- 11 01 13** Avfettningsavfall som innehåller farliga ämnen.
- 11 01 14* Annat avfettningsavfall än det som anges i 11 01 13.
- 11 01 15** Eluat eller slam från membransystem eller jonbytessystem som innehåller farliga ämnen.
- 11 01 16** Mättade eller förbrukade jonbytesshartser.
- 11 01 98** Annat avfall som innehåller farliga ämnen.
- 11 01 99* Annat avfall än det som anges i 11 01 05–11 01 98.

11 02 Avfall från hydrometallurgiska processer där järn inte ingår:

- 11 02 02** Slam från zinkbaserade hydrometallurgiska processer (även jarosit, götit).
- 11 02 03* Avfall från tillverkning av anoder för hydroelektrolytiska processer.
- 11 02 05** Avfall från kopparbaserade hydrometallurgiska processer som innehåller farliga ämnen.
- 11 02 06* Annat avfall från kopparbaserade hydrometallurgiska processer än det som anges i 11 02 05.

11 02 07* Annat avfall som innehåller farliga ämnen.
11 02 99 Annat avfall än det som anges i 11 02 02–11 02 07.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

11 03 Slam och fast avfall från härdning:

11 03 01* Cyanidhaltigt avfall.
11 03 02* Annat avfall än det som anges i 11 03 01.

11 05 Avfall från varmförzinkning:

11 05 01 Hård zink.
11 05 02 Zinkaska.
11 05 03* Fast avfall från rökgasrening.
11 05 04* Förbrukat flussmedel.
11 05 99 Annat avfall än det som anges i 11 05 01–11 05 04.

12 Avfall från formning samt fysikalisk och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster

12 01 Avfall från formning samt fysikalisk och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster:

12 01 01 Fil- och svarvspån av järnmetall.
12 01 02 Stoft och partiklar av järnmetall.
12 01 03 Fil- och svarvspån av andra metaller än järn.
12 01 04 Stoft och partiklar av andra metaller än järn.
12 01 05 Fil- och svarvspån av plast.
12 01 06* Mineralbaserade halogenhaltiga bearbetningsoljor (utom emulsioner och lösningar).
12 01 07* Mineralbaserade halogenfria bearbetningsoljor (inte emulsioner och lösningar).
12 01 08* Halogenhaltiga bearbetningsemulsioner och -lösningar.
12 01 09* Halogenfria bearbetningsemulsioner och -lösningar.
12 01 10* Syntetiska bearbetningsoljor.
12 01 12* Använda vaxer och fetter.
12 01 13 Svetsavfall.
12 01 14* Slam från bearbetningsprocesser som innehåller farliga ämnen.
12 01 15 Annat slam från bearbetningsprocesser än det som anges i 12 01 14.
12 01 16* Blästringmaterial som innehåller farliga ämnen.
12 01 17 Annat blästringmaterial än det som anges i 12 01 16.
12 01 18* Oljehaltigt metallslam (slam från slipning och polering).
12 01 19* Biologiskt lättnedbrytbar bearbetningsolja.
12 01 20* Förbrukade slipkroppar och slipmaterial som innehåller farliga ämnen.
12 01 21 Andra förbrukade slipkroppar och slipmaterial än de som anges i 12 01 20.
12 01 99 Annat avfall än det som anges i 12 01 01–12 01 21.

12 03 Avfall från vatten- och ångavfettning (utom 11):

12 03 01* Vattenbaserad tvättvätska.
12 03 02* Avfall från ångavfettning.

13 Oljeavfall och avfall från flytande bränslen (utom ätliga oljor och oljor i kapitel 05, 12 och 19)

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

13 01 Hydrauloljeavfall:

- 13 01 01** Hydrauloljor som innehåller en PCB-produkt.
- 13 01 04** Klorerade emulsioner.
- 13 01 05** Icke-klorerade emulsioner.
- 13 01 09** Mineralbaserade klorerade hydrauloljor.
- 13 01 10** Mineralbaserade icke-klorerade hydrauloljor.
- 13 01 11** Syntetiska hydrauloljor.
- 13 01 12** Biologiskt lättnedbrytbara hydrauloljor.
- 13 01 13** Andra hydrauloljor.

13 02 Motorolje-, transmissionsolje- och smörjoljeavfall:

- 13 02 04** Mineralbaserade klorerade motor-, transmissions- och smörjoljor.
- 13 02 05** Mineralbaserade icke-klorerade motor-, transmissions- och smörjoljor.
- 13 02 06** Syntetiska motor-, transmissions- och smörjoljor.
- 13 02 07** Biologiskt lättnedbrytbara motor-, transmissions- och smörjoljor.
- 13 02 08** Andra motor-, transmissions- och smörjoljor.

13 03 Avfall av isoler- och värmeöverföringsoljor:

- 13 03 01** Isoler- eller värmeöverföringsoljor som innehåller en PCB-produkt.
- 13 03 06** Andra mineralbaserade klorerade isoler- och värmeöverföringsoljor än de som anges i 13 03 01.
- 13 03 07** Mineralbaserade icke-klorerade isoler- och värmeöverföringsoljor.
- 13 03 08** Syntetiska isoler- och värmeöverföringsoljor.
- 13 03 09** Biologiskt lättnedbrytbara isoler- och värmeöverföringsoljor.
- 13 03 10** Andra isoler- och värmeöverföringsoljor.

13 04 Maskinrumsolja:

- 13 04 01** Maskinrumsolja från sjöfart på inre vattenvägar.
- 13 04 02** Maskinrumsolja från mottagningsanläggningar för maskinrumsolja.
- 13 04 03** Maskinrumsolja från annan sjöfart.

13 05 Material från oljeavskiljare:

- 13 05 01** Fast avfall från sandfång och oljeavskiljare.
- 13 05 02** Slam från oljeavskiljare.
- 13 05 03** Slam från slamavskiljare.
- 13 05 06** Olja från oljeavskiljare.
- 13 05 07** Oljehaltigt vatten från oljeavskiljare.
- 13 05 08** Blandning av avfall från sandfång och oljeavskiljare.

13 07 Avfall av flytande bränslen och drivmedel:

- 13 07 01** Eldningsolja och diesel.

13 07 02* Bensin.
13 07 03* Andra bränslen (även blandningar).

Prop. 2010/11:125
Bilaga 3

13 08 Annat oljeavfall:

13 08 01* Avsaltningsslam eller avsaltningsemulsioner.
13 08 02* Andra emulsioner.
13 08 99* Annat avfall än det som anges i 13 01–13 08 02.

14 Avfall bestående av organiska lösningsmedel, köldmedier och drivmedel (utom 07 och 08)

14 06 Avfall bestående av organiska lösningsmedel, köldmedier och drivmedel för skum eller aerosoler:

14 06 01* Klorfluorkarboner, HCFC, HFC.
14 06 02* Andra halogenerade lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar.
14 06 03* Andra lösningsmedel och lösningsmedelsblandningar.
14 06 04* Slam och fast avfall som innehåller halogenerade lösningsmedel.
14 06 05* Slam och fast avfall som innehåller andra lösningsmedel.

15 Förpackningsavfall; absorbermedel, torkdukar, filtermaterial och skyddskläder som inte anges på annan plats

15 01 Förpackningar (även förpackningsavfall som anges i 20 01 men som har samlats in separat):

15 01 01 Pappers- och pappförpackningar.
15 01 02 Plastförpackningar.
15 01 03 Träförpackningar.
15 01 04 Metallförpackningar.
15 01 05 Förpackningar av kompositmaterial.
15 01 06 Blandade förpackningar.
15 01 07 Glasförpackningar.
15 01 09 Textilförpackningar.
15 01 10* Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen.
15 01 11* Metallförpackningar som innehåller en farlig, fast, porös fyllning (t.ex. asbest), även tomma tryckbehållare.

15 02 Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder:

15 02 02* Absorbermedel, filtermaterial (även oljefilter som inte anges på annan plats), torkdukar och skyddskläder förorenade av farliga ämnen.
15 02 03 Andra absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder än de som anges i 15 02 02.

16 Avfall som inte anges på annan plats i förteckningen

16 01 Uttjänta fordon från olika transportslag (även maskiner som inte är avsedda att användas på väg) och avfall från demontering av uttjänta fordon och från underhåll av fordon (utom 13, 14, 16 06 och 16 08):

16 01 03 Uttjänta däck.

*16 01 04** Uttjänta fordon.

16 01 06 Uttjänta fordon som varken innehåller vätskor eller andra farliga komponenter.

*16 01 07** Oljefilter.

*16 01 08** Komponenter som innehåller kvicksilver.

*16 01 09** Komponenter som innehåller en PCB-produkt.

*16 01 10** Explosiva komponenter (t.ex. krockkuddar).

*16 01 11** Bromsbelägg som innehåller asbest.

16 01 12 Andra bromsbelägg än de som anges i 16 01 11.

*16 01 13** Bromsvätskor.

*16 01 14** Fryspunktsnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen.

16 01 15 Andra fryspunktsnedsättande vätskor än de som anges i 16 01 14.

16 01 16 Gasoltankar.

16 01 17 Järnmetall.

16 01 18 Icke-järnmetaller.

16 01 19 Plast.

16 01 20 Glas.

*16 01 21** Andra farliga komponenter än de som anges i 16 01 07–16 01 11, 16 01 13 och 16 01 14.

16 01 22 Andra komponenter.

16 01 99 Annat avfall än det som anges i 16 01 03–16 01 22.

16 02 Avfall från elektrisk och elektronisk utrustning:

*16 02 09** Transformatorer och kondensatorer som innehåller en PCB-produkt.

*16 02 10** Annan kasserad utrustning än den som anges i 16 02 09 som innehåller eller som är förorenad av en PCB-produkt.

*16 02 11** Kasserad utrustning som innehåller klorfluorkarboner, HCFC eller HFC.

*16 02 12** Kasserad utrustning som innehåller fri asbest.

*16 02 13** Kasserad utrustning som innehåller andra farliga komponenter än de som anges i 16 02 09–16 02 12. Farliga komponenter från elektrisk och elektronisk utrustning kan omfatta sådana ackumulatörer och batterier som anges i 16 06 och som är märkta som farliga; kvicksilverbrytare, glas från katodstrålerör och annat aktiverat glas m.m.

16 02 14 Annan kasserad utrustning än den som anges i 16 02 09–16 02 13.

*16 02 15** Farliga komponenter som avlägsnats från kasserad utrustning.

16 02 16 Andra komponenter än de som anges i 16 02 15 som avlägsnats från kasserad utrustning.

16 03 Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter:

- 16 03 03** Oorganiskt avfall som innehåller farliga ämnen.
- 16 03 04* Annat oorganiskt avfall än det som anges i 16 03 03.
- 16 03 05** Organiskt avfall som innehåller farliga ämnen.
- 16 03 06* Annat organiskt avfall än det som anges i 16 03 05.

16 04 Kasserade sprängämnen:

- 16 04 01** Kasserad ammunition.
- 16 04 02** Kasserade fyrverkeripjäser.
- 16 04 03** Andra kasserade sprängämnen.

16 05 Gaser i tryckbehållare och kasserade kemikalier:

*16 05 04** Gaser i tryckbehållare (även haloner) som innehåller farliga ämnen.

16 05 05 Andra gaser i tryckbehållare än de som anges i 16 05 04.

*16 05 06** Laboratoriekemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen, även blandningar av laboratoriekemikalier.

*16 05 07** Kasserade oorganiska kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen.

*16 05 08** Kasserade organiska kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen.

16 05 09 Andra kasserade kemikalier än de som anges i 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08.

16 06 Batterier och ackumulatorer:

*16 06 01** Blybatterier.

*16 06 02** Nickel-kadmiumbatterier.

*16 06 03** Kvicksilverhaltiga batterier.

16 06 04 Alkaliska batterier (utom 16 06 03).

16 06 05 Andra batterier och ackumulatorer.

*16 06 06** Separat insamlad elektrolyt från batterier och ackumulatorer.

16 07 Avfall från rengöring av transporttankar, lagertankar och tunnor (utom 05 och 13):

*16 07 08** Oljehaltigt avfall.

*16 07 09** Avfall som innehåller andra farliga ämnen.

16 07 99 Annat avfall än det som anges i 16 07 08 och 16 07 09.

16 08 Förbrukade katalysatorer:

16 08 01 Förbrukade katalysatorer som innehåller guld, silver, renium, rodium, palladium, iridium eller platina (utom 16 08 07).

*16 08 02** Förbrukade katalysatorer som innehåller farliga övergångsmetaller eller farliga föreningar av övergångsmetaller.

16 08 03 Förbrukade katalysatorer som innehåller övergångsmetaller eller föreningar av övergångsmetaller som inte anges på annan plats.

16 08 04 Förbrukade katalysatorer från fluidiserad katalytisk crackning (utom 16 08 07).

*16 08 05** Förbrukade katalysatorer som innehåller fosforsyra.

*16 08 06** Förbrukade vätskor använda som katalysatorer.

*16 08 07** Förbrukade katalysatorer förorenade av farliga ämnen.

Med övergångsmetaller avses skandium, vanadin, mangan, kobolt, koppar, yttrium, niob, hafnium, volfram, titan, krom, järn, nickel, zink, zirkonium, molybden och tantal. Dessa metaller och deras föreningar är farliga om de är klassificerade som farliga ämnen. Klassificeringen av farliga ämnen skall avgöra vilka av dessa övergångsmetaller och föreningar av övergångsmetaller som är farliga.

16 09 Oxidationsmedel:

*16 09 01** Permanganater, t.ex. kaliumpermanganat.

*16 09 02** Kromater, t.ex. kaliumkromat, kalium- eller natriumdikromat.

*16 09 03** Peroxider, t.ex. väteperoxid.

*16 09 04** Andra oxidationsmedel.

16 10 Vattenhaltigt avfall avsett att behandlas utanför produktionsstället:

*16 10 01** Vattenhaltigt avfall som innehåller farliga ämnen.

16 10 02 Annat vattenhaltigt avfall än det som anges i 16 10 01.

*16 10 03** Vattenhaltiga koncentrat som innehåller farliga ämnen.

16 10 04 Andra vattenhaltiga koncentrat än de som anges i 16 10 03.

16 11 Förbrukad infodring och förbrukade eldfasta material:

*16 11 01** Kolbaserad infodring och kolbaserade eldfasta material från metallurgiska processer som innehåller farliga ämnen.

16 11 02 Annan kolbaserad infodring och andra kolbaserade eldfasta material från metallurgiska processer än de som anges i 16 11 01.

*16 11 03** Annan infodring och andra eldfasta material från metallurgiska processer som innehåller farliga ämnen.

16 11 04 Annan infodring och andra eldfasta material från metallurgiska processer än de som anges i 16 11 03.

*16 11 05** Infodring och eldfasta material från icke-metallurgiska processer som innehåller farliga ämnen.

16 11 06 Annan infodring och andra eldfasta material från icke-metallurgiska processer än de som anges i 16 11 05.

17 Bygg- och rivningsavfall (även uppgrävda massor från förorenade områden)

17 01 Betong, tegel, klinker och keramik:

17 01 01 Betong.

17 01 02 Tegel.

17 01 03 Klinker och keramik.

*17 01 06** Blandningar eller separata fraktioner av betong, tegel, klinker och keramik som innehåller farliga ämnen.

17 01 07 Andra blandningar av betong, tegel, klinker och keramik än de som anges i 17 01 06.

17 02 Trä, glas och plast:

17 02 01 Trä.

17 02 02 Glas.

17 02 03 Plast.

*17 02 04** Glas, plast och trä som innehåller eller som är förorenade med farliga ämnen.

17 03 Bitumenblandningar, stenkoltjära och tjärprodukter:

*17 03 01** Bitumenblandningar som innehåller stenkoltjära.

17 03 02 Andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01.

*17 03 03** Stenkoltjära och tjärprodukter.

17 04 Metaller (även legeringar av dessa).

17 04 01 Koppar, brons, mässing.

17 04 02 Aluminium.

17 04 03 Bly.

17 04 04 Zink.

17 04 05 Järn och stål.

17 04 06 Tenn.

17 04 07 Blandade metaller.

*17 04 09** Metallavfall som är förorenat av farliga ämnen.

*17 04 10** Kablar som innehåller olja, stenkoltjära eller andra farliga ämnen.

17 04 11 Andra kablar än de som anges i 17 04 10.

17 05 Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor:

*17 05 03** Jord och sten som innehåller farliga ämnen.

17 05 04 Annan jord och sten än den som anges i 17 05 03.

*17 05 05** Muddermassor som innehåller farliga ämnen.

17 05 06 Andra muddermassor än de som anges i 17 05 05.

*17 05 07** Spårballast som innehåller farliga ämnen.

17 05 08 Annan spårballast än den som anges i 17 05 07.

17 06 Isolermaterial och byggmaterial som innehåller asbest:

*17 06 01** Isolermaterial som innehåller asbest.

*17 06 03** Andra isolermaterial som består av eller som innehåller farliga ämnen.

17 06 04 Andra isolermaterial än de som anges i 17 06 01 och 17 06 03.

*17 06 05** Byggmaterial som innehåller asbest.

17 08 Gipsbaserade byggmaterial:

*17 08 01** Gipsbaserade byggmaterial som är förorenade med farliga ämnen.

17 08 02 Andra gipsbaserade byggmaterial än de som anges i 17 08 01.

17 09 Annat bygg- och rivningsavfall:

*17 09 01** Bygg- och rivningsavfall som innehåller kvicksilver.

17 09 02* Bygg- och rivningsavfall som innehåller en PCB-produkt (t.ex. fogmassor, hartsbaserade golv, isolerrutor och kondensatorer som innehåller en PCB-produkt). Prop. 2010/11:125 Bilaga 3

17 09 03* Annat bygg- och rivningsavfall (även blandat avfall) som innehåller farliga ämnen.

17 09 04 Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01–17 09 03.

18 Avfall från sjukvård och veterinärverksamhet eller därmed förknippad forskning (utom köks- och restaurangavfall utan direkt anknytning till patientbehandling)

18 01 Avfall från förlossningsavdelningar, diagnos, behandling eller förebyggande av sjukdomar hos människor:

18 01 01 Skärande och stickande avfall (utom 18 01 03).

18 01 02 Kroppsdelar och organ (även blodpreparat) (utom 18 01 03).

18 01 03* Avfall där det ställs särskilda krav på insamling och bortskaflande på grund av smittofara.

18 01 04 Annat avfall där det inte ställs särskilda krav på insamling och bortskaflande på grund av smittofara (t.ex. förband, gipsbandage, linne, engångskläder, blöjor).

18 01 06* Kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen.

18 01 07 Andra kemikalier än de som anges i 18 01 06.

18 01 08* Cytotoxiska läkemedel och cytostatika.

18 01 09 Andra läkemedel än de som anges i 18 01 08.

18 01 10* Avfall som utgörs av amalgam från tandvård.

18 02 Avfall från forskning, diagnos, behandling eller förebyggande av djursjukdomar:

18 02 01 Skärande och stickande avfall (utom 18 02 02).

18 02 02* Avfall där det ställs särskilda krav på insamling och bortskaflande på grund av smittofara.

18 02 03 Avfall där det inte ställs särskilda krav på insamling och bortskaflande på grund av smittofara.

18 02 05* Kemikalier som består av eller som innehåller farliga ämnen.

18 02 06 Andra kemikalier än de som anges i 18 02 05.

18 02 07* Cytotoxiska läkemedel och cytostatika.

18 02 08 Andra läkemedel än de som anges i 18 02 07.

19 Avfall från avfallshanteringsanläggningar, externa avloppsreningsverk och framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål

19 01 Avfall från förbränning eller pyrolys av avfall:

19 01 02 Järnhaltigt material som avlägsnats från bottenaskan.

19 01 05* Filterkaka från rökgasrening.

19 01 06* Vattenhaltigt flytande avfall från rökgasrening och annat vattenhaltigt flytande avfall.

- 19 01 07* Fast avfall från rökgasrening.
- 19 01 10* Förbrukat aktivt kol från rökgasrening.
- 19 01 11* Bottenaska och slagg som innehåller farliga ämnen.
- 19 01 12 Annan bottenaska och slagg än den som anges i 19 01 11.
- 19 01 13* Flygaska som innehåller farliga ämnen.
- 19 01 14 Annan flygaska än den som anges i 19 01 13.
- 19 01 15* Pannaska som innehåller farliga ämnen.
- 19 01 16 Annan pannaska än den som anges i 19 01 15.
- 19 01 17* Avfall från pyrolys som innehåller farliga ämnen.
- 19 01 18 Annat avfall från pyrolys än det som anges i 19 01 17.
- 19 01 19 Sand från fluidiserade bäddar.
- 19 01 99 Annat avfall än det som anges i 19 01 02–19 01 19.

19 02 Avfall från fysikalisk eller kemisk behandling av avfall (även avlägsnande av krom eller cyanid samt neutralisering):

- 19 02 03 Avfall som blandats, bestående endast av icke-farligt avfall.
- 19 02 04* Avfall som blandats, bestående av minst en sorts farligt avfall.
- 19 02 05* Slam från fysikalisk eller kemisk behandling som innehåller farliga ämnen.
- 19 02 06 Annat slam från fysikalisk eller kemisk behandling än det som anges i 19 02 05.
- 19 02 07* Olja och koncentrat från avskiljning.
- 19 02 08* Flytande brännbart avfall som innehåller farliga ämnen.
- 19 02 09* Fast brännbart avfall som innehåller farliga ämnen.
- 19 02 10 Annat brännbart avfall än det som anges i 19 02 08 och 19 02 09.
- 19 02 11* Annat avfall som innehåller farliga ämnen.
- 19 02 99 Annat avfall än det som anges i 19 02 03–19 02 11.

19 03 Stabiliserat eller solidifierat avfall:

- 19 03 04* Avfall, klassificerat som farligt, som delvis stabiliserats.
 - 19 03 05 Annat stabiliserat avfall än det som anges i 19 03 04.
 - 19 03 06* Avfall, klassificerat som farligt, som solidifierats.
 - 19 03 07 Annat solidifierat avfall än det som anges i 19 03 06.
- Med stabilisering avses att avfallsbeståndsdelarnas farlighet ändras, varvid farligt avfall omvandlas till icke-farligt avfall. Vid solidifiering är det endast avfallets aggregationstillstånd som ändras (t.ex. från flytande till fast form) genom tillsatser utan att avfallets kemiska egenskaper påverkas.
- Avfall betraktas som delvis stabiliserat om det efter stabiliseringsprocessen fortfarande innehåller farliga beståndsdelar som inte fullständigt omvandlas till icke-farliga beståndsdelar och som kan avges till miljön på kort, medellång eller lång sikt.

19 04 Förglasat avfall och avfall från förglasning:

- 19 04 01 Förglasat avfall.
- 19 04 02* Flygaska och annat avfall från rökgasrening.
- 19 04 03* Icke-förglasad fast fas.
- 19 04 04 Vattenhaltigt flytande avfall från härdning av förglasat avfall.

19 05 Avfall från aerob behandling av fast avfall:

19 05 01 Icke-komposterad fraktion av kommunalt avfall och liknande avfall.

19 05 02 Icke-komposterad fraktion av animaliskt och vegetabiliskt avfall.

19 05 03 Kompost som inte uppfyller uppställda krav.

19 05 99 Annat avfall än det som anges i 19 05 01–19 05 03.

19 06 Avfall från anaerob behandling av avfall:

19 06 03 Vätska från anaerob behandling av kommunalt avfall.

19 06 04 Rötrest från anaerob behandling av kommunalt avfall.

19 06 05 Vätska från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall.

19 06 06 Rötrest från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall.

19 06 99 Annat avfall än det som anges i 19 06 03–19 06 06.

19 07 Lakvatten från avfallsupplag:

*19 07 02** Lakvatten från avfallsupplag som innehåller farliga ämnen.

19 07 03 Annat lakvatten från avfallsupplag än det som anges i 19 07 02.

19 08 Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen:

19 08 01 Rens.

19 08 02 Avfall från sandfång.

19 08 05 Slam från behandling av hushållsavloppsvatten.

*19 08 06** Mättade eller förbrukade jonbytestarter.

*19 08 07** Lösningar och slam från regenerering av jonbytare.

*19 08 08** Tungmetallhaltigt avfall från membransystem.

19 08 09 Fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare som endast innehåller ätliga oljor och fetter.

*19 08 10** Andra fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare än de som anges i 19 08 09.

*19 08 11** Slam som innehåller farliga ämnen från biologisk behandling av industriavloppsvatten.

19 08 12 Annat slam från biologisk behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 11.

*19 08 13** Slam som innehåller farliga ämnen från annan behandling av industriavloppsvatten.

19 08 14 Annat slam från annan behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 13.

19 08 99 Annat avfall än det som anges i 19 08 01–19 08 14.

19 09 Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål:

19 09 01 Fast avfall från primär filtrering eller rensning.

19 09 02 Slam från klarning av dricksvatten.

19 09 03 Slam från avkalkning.

19 09 04 Förbrukat aktivt kol.

19 09 05 Mättade eller förbrukade jonbytestarter.

19 09 06 Lösningar och slam från regenerering av jonbytare.

19 09 99 Annat avfall än det som anges i 19 09 01–19 09 06.

Prop. 2010/11:125

Bilaga 3

19 10 Avfall från fragmentering av metallhaltigt avfall:

19 10 01 Järn- och stålavfall.

19 10 02 Avfall av andra metaller än järn.

19 10 03* ”Fluff” – lättfraktioner och stoft som innehåller farliga ämnen.

19 10 04 Annat ”fluff” – lättfraktioner och stoft än det som anges i 19 10 03.

19 10 05* Andra fraktioner som innehåller farliga ämnen.

19 10 06 Andra fraktioner än de som anges i 19 10 05.

19 11 Avfall från oljeregenerering:

19 11 01* Förbrukad filterlera.

19 11 02* Sur tjära.

19 11 03* Vattenhaltigt flytande avfall.

19 11 04* Avfall från rengöring av bränslen med baser.

19 11 05* Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen.

19 11 06 Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 19 11 05.

19 11 07* Avfall från rökgasrening.

19 11 99 Annat avfall än det som anges i 19 11 01–19 11 07.

19 12 Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex. sortering, krossning, komprimering, sintring):

19 12 01 Papper och papp.

19 12 02 Järnmetall.

19 12 03 Icke-järnmetaller.

19 12 04 Plast och gummi.

19 12 05 Glas.

19 12 06* Trä som innehåller farliga ämnen.

19 12 07 Annat trä än det som anges i 19 12 06.

19 12 08 Textilier.

19 12 09 Mineraler (t.ex. sand, sten).

19 12 10 Brännbart avfall (avfallsfraktion behandlad för förbränning - RDF).

19 12 11* Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall som innehåller farliga ämnen.

19 12 12 Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall än det som anges i 19 12 11.

19 13 Avfall från efterbehandling av jord och grundvatten:

19 13 01* Fast avfall från efterbehandling av jord som innehåller farliga ämnen.

19 13 02 Annat fast avfall från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 01.

19 13 03* Slam från efterbehandling av jord som innehåller farliga ämnen.

19 13 04 Annat slam från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 03.

19 13 05* Slam från efterbehandling av grundvatten som innehåller farliga ämnen.

19 13 06 Annat slam från efterbehandling av grundvatten än det som anges i 19 13 05.

19 13 07* Vattenhaltigt flytande avfall och vattenhaltiga koncentrat från efterbehandling av grundvatten som innehåller farliga ämnen.

19 13 08 Annat vattenhaltigt flytande avfall och andra vattenhaltiga koncentrat från efterbehandling av grundvatten än de som anges i 19 13 07.

20 Hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall (även separat insamlade fraktioner)

20 01 Separat insamlade fraktioner (utom 15 01):

20 01 01 Papper och papp.

20 01 02 Glas.

20 01 08 Biologiskt nedbrytbart köks- och restaurangavfall.

20 01 10 Kläder.

20 01 11 Textilier.

20 01 13* Lösningsmedel.

20 01 14* Syror.

20 01 15* Basiskt avfall.

20 01 17* Fotokemikalier.

20 01 19* Bekämpningsmedel.

20 01 21* Lysrör och annat kvicksilverhaltigt avfall.

20 01 23* Kasserad utrustning som innehåller klorfluorkarboner.

20 01 25 Ätlig olja och ätligt fett.

20 01 26* Annan olja och annat fett än de som anges i 20 01 25.

20 01 27* Färg, tryckfärg, lim och hartser som innehåller farliga ämnen.

20 01 28 Annan färg, tryckfärg, lim och hartser än de som anges i 20 01 27.

20 01 29* Rengöringsmedel som innehåller farliga ämnen.

20 01 30 Andra rengöringsmedel än de som anges i 20 01 29.

20 01 31* Cytotoxiska läkemedel och cytostatika.

20 01 32 Andra läkemedel än de som anges i 20 01 31.

20 01 33* Batterier och ackumulatorer inbegripna under 16 06 01, 16 06 02 eller 16 06 03 samt osorterade batterier och ackumulatorersom omfattar dessa batterier.

20 01 34 Andra batterier och ackumulatorer än de som anges i 20 01 33.

20 01 35* Annan kasserad elektrisk och elektronisk utrustning än den som anges i 20 01 21 och 20 01 23 som innehåller farliga komponenter. Farliga komponenter från elektrisk och elektronisk utrustning kan omfatta sådana ackumulatorer och batterier som anges i 16 06 och som är märkta som farliga; kvicksilverbrytare, glas från katodstrålerör och annat aktiverat glas m.m.

20 01 36 Annan kasserad elektrisk och elektronisk utrustning än den som anges i 20 01 21, 20 01 23 och 20 01 35.

20 01 37* Trä som innehåller farliga ämnen.

20 01 38 Annat trä än det som anges i 20 01 37.

20 01 39 Plaster.

20 01 40 Metaller.

20 01 41 Avfall från sotning av skorstenar.

20 01 99 Andra fraktioner än de som anges i 20 01 01–20 01 41.

20 02 Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser):

20 02 01 Biologiskt nedbrytbart avfall.

20 02 02 Jord och sten.

20 02 03 Annat icke biologiskt nedbrytbart avfall.

20 03 Annat hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall än det som anges i 20 01 och 20 02:

20 03 01 Blandat avfall.

20 03 02 Avfall från torghandel.

20 03 03 Avfall från gatuhållning.

20 03 04 Slam från septiska tankar.

20 03 06 Avfall från rengöring av avlopp.

20 03 07 Skrymmande avfall.

20 03 99 Annat avfall än det som anges i 20 03 01–20 03 99.

Bilaga 2

Farliga egenskaper

Denna bilaga innehåller en förteckning över egenskaper som gör att avfall ska anses vara farligt avfall.

H 1 *Explosivt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som kan explodera vid kontakt med öppen eld eller som är mer känsligt för stötar eller friktion än dinitrobensen.

H 2 *Oxiderande*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat ger upphov till en kraftig exoterm reaktion i kontakt med andra ämnen, särskilt brännbara ämnen.

H 3-A *Mycket brandfarligt*: Avfallet innehåller

1. en synnerligen brandfarlig vätska eller ett annat flytande ämne eller preparat med en flampunkt under 21 °C,

2. ett ämne eller preparat som vid kontakt med luft vid normal temperatur och utan annan energitillförsel kan utveckla värme och slutligen fatta eld,

3. ett fast ämne eller preparat som lätt kan fatta eld vid kortvarig kontakt med en antändningskälla och som fortsätter att brinna eller förbrännas efter det att antändningskällan har avlägsnats,

4. ett gasformigt ämne eller preparat som är brandfarligt i luft vid normalt tryck, eller

5. ett ämne eller preparat som i kontakt med vatten eller fuktig luft utvecklar mycket brandfarliga gaser i farliga mängder.

H 3-B *Brandfarligt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat i flytande form med en flampunkt på 21–55 °C.

H 4 *Irriterande*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som inte är frätande men som vid direkt, långvarig eller upprepad kontakt med hud eller slemhinnor kan orsaka inflammation.

H 5 *Hälsoskadligt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid inandning, förtäring eller upptag genom huden kan medföra begränsade hälsoskador.

H 6 *Giftigt eller mycket giftigt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid inandning, förtäring eller upptag genom huden kan orsaka allvarliga akuta eller kroniska hälsorisker eller till och med död.

H 7 *Cancerframkallande*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid inandning, förtäring eller upptag genom huden kan ge upphov till cancer eller öka dess förekomst.

H 8 *Frätande*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid kontakt kan förstöra levande vävnad.

H 9 *Smittfarligt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som innehåller mikroorganismer eller deras toxiner och enligt vetenskap eller grundad misstanke förorsakar sjukdom hos människor eller andra levande organismer.

H 10 *Reproduktionstoxiskt*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid inandning, förtäring eller upptag genom huden kan förorsaka icke ärftliga medfödda missbildningar eller öka förekomsten av dessa.

H 11 *Mutagent*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som vid inandning, förtäring eller upptag genom huden kan förorsaka ärftliga genetiska skador eller öka deras förekomst.

H 12 Avfallet avger giftiga eller mycket giftiga gaser i kontakt med vatten, luft eller syra.

H 13 *Allergiframkallande*: Avfallet innehåller ett ämne eller preparat som – enligt tillgängliga testmetoder – vid inandning eller upptag genom huden kan framkalla en överkänslighetsreaktion, så att det vid ytterligare exponering för ämnet eller preparatet uppstår karakteristiska skadliga symtom.

H 14 *Ekotoxiskt*: Avfallet utgör – omedelbart eller på sikt – en risk för en eller flera miljösektorer.

H 15 Avfall som på något sätt efter bortskaffande kan ge upphov till ett annat ämne, t.ex. en lakvätska, med någon av de egenskaper som förtecknas ovan.

Bilaga 3

Hantering av avfall som utgör återvinning

R 1 Användning främst som bränsle eller annan energikälla.

Detta omfattar förbränningsanläggningar avsedda för hushållsavfall där anläggningens energieffektivitet uppgår till

1. minst 0,60, om anläggningen före den 1 januari 2009 har tagits i drift och omfattas av en anmälan eller ett tillstånd enligt förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, och

2. minst 0,65, om anläggningen omfattas av en anmälan som har gjorts eller ett tillstånd som har getts enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd efter den 31 december 2008.

Den energieffektivitet som avses i andra stycket ska beräknas enligt formeln $energieffektivitet = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$ där E_p är den energi som årligen produceras i form av värme eller elektricitet beräknad genom att energin i form av elektricitet multipliceras med 2,6 och den värme som produceras för ett kommersiellt ändamål multipliceras med 1,1 (GJ/år), E_f är den årliga energitillförseln till systemet från sådana bränslen som bidrar till produktionen av ånga (GJ/år), E_w är den energi som kan utvinnas från det behandlade avfallet under ett år beräknad utifrån avfallets nettovärmevärde (GJ/år), E_i är den energi som importeras under ett år bortsett från E_w och E_f (GJ/år) och 0,97 är den faktor som motsvarar energiförlusterna på grund av bottenaska och strålning. Formeln ska tillämpas i enlighet med det som är bästa möjliga teknik vid förbränning av avfall.

R 2 Återvinning eller regenerering av lösningsmedel.

R 3 Materialåtervinning av organiska ämnen som inte används som lösningsmedel

Detta omfattar kompostering och andra biologiska omvandlingsprocesser samt förgasning och pyrolys med utnyttjande av komponenterna som kemikalier.

R 4 Materialåtervinning av metaller eller metallföreningar.

R 5 Materialåtervinning av andra oorganiska material.

Detta omfattar jordtvätt som medför återställande av mark och återvinning av oorganiska byggmaterial.

R 6 Regenerering av syror eller baser.

R 7 Återvinning av komponenter som används för att minska föroreningar.

R 8 Återvinning av katalysatorkomponenter.

R 9 Omraffinering av olja eller annan återanvändning av olja.

R 10 Markspridning med positiva effekter på jordbruket eller ekologin.

R 11 Användning av avfall som har uppkommit genom någon sådan hantering som avses i R 1–R 10.

R 12 Utväxling av avfall som ska bli föremål för någon sådan hantering som avses i R 1–R 11.

Detta omfattar – om hanteringen inte lämpligen kan hänföras till någon av R 1–R 11 – inledande hantering före återvinning, inklusive förbehandling (t.ex. demontering, sortering, krossning, komprimering, pelletering, torkning, fragmentering, konditionering, omförpackning, separering, sammansmältning eller blandning för överlämnande till någon sådan hantering som avses i R 1–R 11).

R 13 Lagring av avfall före någon sådan hantering som avses i R 1–R 12.

Detta omfattar inte tillfällig lagring, före insamling, på den plats där avfallet har uppkommit.

Bilaga 4

Hantering av avfall som utgör bortskaffande

D 1 Deponering på eller under markytan.

D 2 Behandling i markbädd.

Detta omfattar t.ex. biologisk nedbrytning av flytande avfall och slam i jord eller liknande.

D 3 Djupinjicering.

Detta omfattar t.ex. insprutning av pumpbart avfall i källor, saltgruvor eller naturligt förekommande förvaringsrum och liknande.

D 4 Invallning.

Detta omfattar t.ex. placering av flytande avfall och slam i dagbrott, dammar eller laguner och liknande.

D 5 Särskilt utformad markdeponering.

Detta omfattar t.ex. placering i inklädda, separata förvaringsutrymmen som är täckta och avskilda från varandra och från den omgivande miljön.

D 6 Utsläpp till andra vatten än hav och oceaner.

D 7 Utsläpp till hav eller oceaner.

Detta omfattar deponering under havsbotten.

D 8 Biologisk behandling som inte omfattas av någon annan punkt i denna bilaga och som leder till en slutprodukt i form av en förening eller blandning som bortskaffas med någon sådan hantering som anges i D 1–D 12.

D 9 Fysikalisk kemisk behandling som inte omfattas av någon annan punkt i denna bilaga och som leder till en slutprodukt i form av en förening eller blandning som bortskaffas med någon sådan hantering som anges i D 1–D 12 (t.ex. avdunstning, torkning eller kalcinering).

D 10 Förbränning på land.

D 11 Förbränning till havs.

D 12 Permanent lagring.

Detta omfattar t.ex. placering av behållare i en gruva och liknande.

D 13 Sammansmältning eller blandning före en hantering som anges i D 1–D 12.

Detta omfattar – om hanteringen inte lämpligen kan hänföras till någon av D 1–D 12 – inledande hantering före bortskaffande, inklusive förbehandling (t.ex. sortering, krossning, komprimering, pelletering, torkning, fragmentering, konditionering eller separering för överlämnande till något sådant bortskaffande som anges i D 1–D 12).

D 14 Omförpackning före något sådant bortskaffande som anges i D 1–D 13.

D 15 Lagring före något sådant bortskaffande som anges i D 1–D 14.

Detta omfattar inte tillfällig lagring, före insamling, på den plats där avfallet har uppkommit.

Förteckning över remissinstanserna för avfallspromemorian

Riksrevisionen, Svea hovrätt (Miljööverdomstolen), Vänersborgs tingsrätt (miljödomstolen), Arbetsmiljöverket, Banverket, Boverket, Ekonomistyrningsverket, Fiskeriverket, Kammarkollegiet, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Kustbevakningen, länsstyrelserna i Blekinge, Dalarnas, Gotlands, Gävleborgs, Hallands, Jämtlands, Jönköpings, Kalmar, Kronobergs, Norrbottens, Skåne, Stockholms, Södermanlands, Uppsala, Värmlands, Västerbottens, Västernorrlands, Västmanlands, Västra Götalands, Örebro och Östergötlands län, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Regelrådet, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Statens geologiska undersökning, Statens jordbruksverk, Statskontoret, Tillväxtverket, Tullverket, Vägverket, Åklagarmyndigheten, Arvidsjaurs, Borlänge, Borås, Ekerö, Eksjö, Falköpings, Falu, Filipstads, Gotlands, Gävle, Göteborgs, Halmstads, Helsingborgs, Huddinge, Härjedalens, Kalmar, Karlstads, Kiruna, Klippans, Kristianstads, Köpings, Laholms, Landskrona, Lindesbergs, Linköpings, Luleå, Malmö, Malung-Sälens, Nacka, Norrtälje, Nyköpings, Sjöbo, Solna, Stockholms, Storumans, Sundsvalls, Tanums, Uddevalla, Umeå, Uppsala, Uppvidinge, Vaxholms, Vänersborgs, Västerviks, Ånge, Örebro och Östersunds kommuner, Jernkontoret, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Svenska Naturskyddsföreningen, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO), Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Landsorganisationen i Sverige (LO), Näringslivets regelnämnd (NNR), AB Svenska Returpack, Avfall Sverige, Batteriföreningen, Elkretsen i Sverige AB, Föreningen för gruvor, mineral- och metallproducenter i Sverige (SveMin), Företagarna, Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI), Greenpeace, IL Recycling, Kretsloppsrådet, Livsmedelsföretagen, Plast- och kemiföretagen, Ragn Sells AB, Renova AB, SAKAB AB, SITA Sverige AB, SJ AB, Skogsindustrierna, Stena metall AB, Svensk Däckåtervinning AB, Sveriges allmännyttiga bostadsföretag (SABO), Sveriges Bilskrotares Riksförbund (SBR), Sveriges hamnar, Sveriges Transportindustriförbund, Sveriges Åkeriföretag, Teknikföretagen, Återvinningsindustrierna, Bil Sweden, Sveriges Byggindustrier, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR), Max Hamburgerrestauranger AB, Svenska Petroleum Institutet, Kemisk-Tekniska Leverantörförbundet

Svar har även inkommit från Uddevalla Energi AB, Kommunförbundet Stockholms län, Vafab Miljö, NCC Teknik, Y-renhållare, Kristinehamns kommun, Gästrikre återvinnare, Tekniska verken Linköping, Hyresgästföreningen, Transportstyrelsen, SRV Återvinning AB, Mjölby kommun, Västervik Miljö & Energi AB, Kumla kommun, Hallstahammars kommun, KSRR Kalmarsundsregionens Renhållare, Christina Ronquist, Statens Kriminaltekniska Laboratorium, Region Västerbotten, Svensk Dagligvaruhandel, Lars Löfstedt, Sörab Söderhalls Renhållningsverk AB, Svenska Transportarbetareförbundet, Cementa AB, Heidelberg Cement Miljö AB, Stena Line, Samsa (Samarbete om skänkt avfall),

Regeringskansliets förslag

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer.

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer. *I kapitlet finns också bestämmelser om hantering av sådana produkter, organismer och varor samt om utrustning som är avsedd för hanteringen.*

8 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *föreskrifter om*

1. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,

2. *att det krävs tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

3. särskilda villkor för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, *om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. *föreskrifter om hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,*

2. *sådana föreskrifter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt om krav på tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,*

3. *föreskrifter om sådana särskilda villkor som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,*

¹ Senaste lydelse 2008:240.

4. förbud mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, *om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

5. undantag från kravet på godkännande i 4 §, *om det finns särskilda skäl,*

6. krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,

7. införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet, *om det behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön, och*

8. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, *om det behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.*

4. *föreskrifter om sådana förbud som är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt* mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,

5. *föreskrifter om sådana undantag från kravet på godkännande i 4 § som det finns särskilda skäl för,*

6. *föreskrifter om krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,*

7. *sådana föreskrifter om införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet som behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön,*

8. *sådana föreskrifter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, och*

9. *sådana föreskrifter som behövs på grund av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om utrustning som är avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer.*

Föreskrifter om varor enligt första stycket 1, 2, 3, 4 eller 8 får meddelas endast i fråga om varor som på grund av sitt innehåll av en kemisk produkt eller på grund av att de har behandlats med en kemisk produkt kan befaras medföra skada på människor eller miljön eller andra intressen som skyddas genom denna balk.

Regeringen får överlåta åt en kommun att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 7.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om miljöbalken

dels att 22 kap. 25 a § ska betecknas 22 kap. 25 c §,

dels att 14 kap. 1 och 8 §§, 15 kap. 1, 3 och 9 §§, 19 kap. 5 §, 22 kap. 25 b och 25 c §§ samt 29 kap. 6 och 11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i balken ska införas två nya paragrafer, 22 kap. 25 a § och 29 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer.

I detta kapitel finns bestämmelser om kemiska produkter och biotekniska organismer och om varor som på grund av sitt innehåll eller behandling har sådana egenskaper att de behöver regleras som kemiska produkter eller biotekniska organismer. *I kapitlet finns också bestämmelser om utrustning avsedd för hantering av kemiska produkter och biotekniska organismer.*

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *föreskrifter om*

1. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,

2. *att det krävs tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

3. särskilda villkor för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela

1. *föreskrifter om hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor i frågor som avses i 2 kap. 2–4 §§,*

2. *föreskrifter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt om krav på tillstånd eller godkännande för hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,*

3. *föreskrifter om särskilda villkor som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt för hantering,*

vara, *om det behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

4. förbud mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara, *om det är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt,*

5. undantag från kravet på godkännande i 4 §, *om det finns särskilda skäl,*

6. krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,

7. införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet, *om det behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön, och*

8. hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, *om det behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.*

införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,

4. *föreskrifter om förbud som är av särskild betydelse från hälso- eller miljöskyddssynpunkt* mot hantering, införsel och utförsel av en kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara,

5. *föreskrifter om sådana undantag från kravet på godkännande i 4 § som det finns särskilda skäl för,*

6. *föreskrifter om krav på anmälan innan ett bekämpningsmedel saluhålls eller används,*

7. *föreskrifter om införsel, överlåtelse och förbränning av bränsle, handel med bränsle samt bränsles egenskaper och kvalitet som behövs för att motverka utsläpp i luften av ämnen som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön,*

8. *föreskrifter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter, biotekniska organismer och varor, och*

9. *föreskrifter som behövs till följd av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen om att på marknaden släppa ut, tillhandahålla eller ta i drift utrustning som är avsedd för hantering av kemiska produkter eller biotekniska organismer.*

Föreskrifter om varor enligt första stycket 1, 2, 3, 4 eller 8 får meddelas endast i fråga om varor som på grund av sitt innehåll av en kemisk produkt eller på grund av att de har behandlats med en kemisk produkt kan befaras medföra skada på människor eller miljön eller andra intressen som skyddas genom denna balk.

Regeringen får överlåta åt en kommun att meddela sådana föreskrifter som avses i första stycket 7.

15 kap.

1 §

Med avfall avses varje föremål, ämne *eller substans som ingår i en*

Med avfall avses varje föremål *eller* ämne som innehavaren gör

avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Regeringen meddelar föreskrifter om avfallskategorier enligt första stycket.

sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Ett ämne eller föremål ska anses vara en biprodukt i stället för avfall om ämnet eller föremålet

1. har uppkommit i en tillverkningsprocess där huvudsyftet inte är att producera ämnet eller föremålet,

2. kan användas direkt utan någon annan bearbetning än den bearbetning som är normal i industriell praxis, och

3. kommer att fortsätta att användas på ett sätt som är hälso- och miljömässigt godtagbart och som inte strider mot lag eller annan författning.

Ett ämne eller föremål som blivit avfall upphör att vara avfall om det har hanterats på ett sätt som innebär återvinning och uppfyller krav i fråga om fortsatt användning enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 eller 28 §.

3 §

Med hantering av avfall avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall.

Med hantera avfall avses att

1. samla in, transportera, återvinna, bortskaffa eller på annat sätt fysiskt befatta sig med avfall, eller

2. vidta åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare.

9 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hanteringen av avfall. Regeringen får överlåta åt kommunerna att meddela sådana föreskrifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för kommunerna att lämna information om hanteringen av avfall

Lydelse enligt SFS 2010:923

Föreslagen lydelse

19 kap.

5 §

I ärenden som prövas av länsstyrelser eller kommunala nämnder ska tillämpas bestämmelserna

1. i 22 kap. 1 § första stycket om ansökans form och innehåll,
 2. i 22 kap. 2 § om en ansökans ingivande och brister i den,
 - 2 a. i 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,
 3. i 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,
 4. i 22 kap. 6 § om talerätt,
 5. i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,
 6. i 22 kap. 12 § om sakkunniga,
 7. i 3 kap. 4 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om undersökning på platsen,
 8. i 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,
 9. i 22 kap. 26 § om särskild dom,
 10. i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,
 11. i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och
 12. i 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.
 3. i 22 kap. 2 a § om prövningar som avses i 24 kap. 3, 5 och 8 §§,
 4. i 22 kap. 3 § om kungörelses innehåll,
 5. i 22 kap. 6 § om talerätt,
 6. i 22 kap. 9 § om rätt att företräda fastighet,
 7. i 22 kap. 12 § om sakkunniga,
 8. i 3 kap. 4 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om undersökning på platsen,
 9. i 22 kap. 25 § första stycket 1–3 och 5–11 samt andra stycket sista meningen och tredje stycket om tillståndsdoms innehåll,
 10. i 22 kap. 26 § om särskild dom,
 11. i 22 kap. 27 § första stycket, andra stycket andra meningen samt tredje stycket första meningen om uppskjutna frågor och provisoriska föreskrifter,
 12. i 22 kap. 28 § första stycket första meningen om verkställighetsförordnande, och
 13. i 23 kap. 3 § när det gäller särskild överklagan i frågor om sakkunniga som avses i 22 kap. 12 §.
- I ärenden som rör *deponering* eller *förbränning* av avfall ska också de bestämmelser som anges i 22 kap. 25 a *respektive* 25 b § om en tillståndsdoms innehåll tillämpas.

22 kap.*25 a §*

En dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskaffa avfall ska dessutom alltid innehålla

1. en förteckning över de kategorier av avfall och den totala mängd avfall som får lagras, återvinnas respektive bortskaffas,

2. uppgift om den metod för lagring, återvinning eller bortskaffande som ska tillämpas, och

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten.

25 b §

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgifter om förbränningsanläggningens totala kapacitet för förbränning av avfall,

2. *en förteckning över de avfallskategorier och de avfallsmängder som får förbrännas,*

3. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

4. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

5. villkor om längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden.

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

2. en förteckning över de mängder av olika kategorier av farligt avfall som får förbrännas,

3. i fråga om det farliga avfall som får förbrännas, villkor om avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar,

4. villkor om *den* längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden, *och*

25 a §

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *skall* dessutom alltid innehålla

1. uppgift om vilken av deponiklasserna farligt avfall, icke-farligt avfall eller inert avfall som tillståndet avser,

2. en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd avfall som får deponeras,

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

4. de villkor som, enligt vad som kan förutses vid tillståndets beviljande, behövs i fråga om avslutning av deponin,

5. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten,

6. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

25 c §

En dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med deponering av avfall *ska* dessutom alltid innehålla

1. uppgift om vilken av deponiklasserna farligt avfall, icke-farligt avfall eller inert avfall som tillståndet avser,

2. en förteckning över de typer av avfall och den totala mängd avfall som får deponeras,

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder före och under driften av deponin,

4. de villkor som, enligt vad som kan förutses när tillståndet ges, behövs i fråga om avslutning av deponin, och

5. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för övervakning och kontroll av att de skyldigheter uppfylls som gäller för verksamheten,

6. de villkor som behövs i fråga om skyldighet att rapportera om typer och mängder av avfall som har deponerats.

29 kap.

6 §

För bristfällig miljöinformation döms till böter eller fängelse i högst två år den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. i fråga om kemiska produkter eller biotekniska organismer bryter mot bestämmelserna om produktinformation i 14 kap. genom att

a) felaktigt klassificera eller låta bli att klassificera en produkt enligt vad som krävs i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap.,

b) låta bli att märka en produkt eller att lämna annan produktinformation enligt vad som krävs i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 14 kap.,

c) låta bli att med en lämplig symbol eller beteckning för fara eller risk eller med annan tydlig varningstext märka en produkt eller på annat sätt lämna produktinformation, om märkningen eller informationen behövs till skydd för människors hälsa eller miljön, eller

d) lämna oriktig eller bristfällig produktinformation,

2. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 304/2003 av den 28 januari 2003 om export och import av farliga kemikalier genom att

a) låta bli att märka en produkt med en farosymbol, en farobeteckning, en riskfras eller ett varningsmärke enligt vad som krävs i förordningens artikel 16.1,

b) låta bli att lämna säkerhetsdatablad enligt vad som krävs i förordningens artikel 16.3, eller

c) lämna oriktig uppgift i märkningen eller säkerhetsdatabladet,

3. i fråga om tvätt- eller rengöringsmedel bryter mot förordning (EG) nr 648/2004 genom att låta bli att märka förpackningar enligt vad som krävs i förordningens artikel 11,

4. i fråga om produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser bryter mot förordning (EG) nr 842/2006 genom att låta bli att märka produkter och utrustning enligt vad som krävs i förordningens artikel 7, eller

2. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 689/2008 av den 17 juni 2008 om export och import av farliga kemikalier genom att

4. i fråga om produkter och utrustning som innehåller fluorerade växthusgaser bryter mot förordning (EG) nr 842/2006 genom att låta bli att märka produkter och utrustning enligt vad som krävs i förordningens artikel 7,

5. i fråga om kemiska produkter bryter mot en bestämmelse i förordning (EG) nr 1907/2006 genom att

a) låta bli att förse mottagaren av ett ämne eller en blandning med ett säkerhetsdatablad enligt kraven i artikel 31,

b) lämna oriktig eller bristfällig uppgift i säkerhetsdatabladet, eller

c) låta bli att tillhandahålla en mottagare eller konsument information om namn på ett ämne som ingår i varan enligt kraven i artikel 33, eller

6. i fråga om kemiska produkter och explosiva föremål bryter mot en bestämmelse i förordning (EG) nr 1272/2008 genom att

a) felaktigt klassificera eller låta bli att klassificera ett ämne, en blandning eller ett explosivt föremål enligt vad som krävs i artiklarna 4.1, 4.2, 4.3 eller 4.8, eller

b) felaktigt märka eller låta bli att märka ett ämne, en blandning eller ett explosivt föremål enligt vad som krävs i artiklarna 4.4, 4.7 eller 4.8.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf, om underlåtenheten eller den oriktiga eller bristfälliga informationen varit sådan att den inte kunnat försvåra bedömningen av risken för skada på människors hälsa eller i miljön. Ansvar ska inte heller dömas ut enligt denna paragraf om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt 9 § första stycket 9.

Om ett brott som avses i 7 § innebär att någon skräpar ned i begränsad omfattning döms för nedskräpningsföreläggelse till penningböter.

11 §¹

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 5 § 1 eller 7, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Om en gärning som avses i 2, 2 a, 2 b, 3, 3 a eller 3 b §, 4 § första stycket 2, 5 § 1 eller 7 a, 8 eller 9 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar. En gärning är att anse som ringa om den framstår som obetydlig med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas genom straffbestämmelsen.

Till ansvar enligt detta kapitel döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken eller om ansvar för gärningen kan dömas ut enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar enligt detta kapitel för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Om en gärning som avses i 1–9 §§ kan föranleda miljösanktionsavgift och inte kan antas föranleda annan påföljd än böter, får åtal väckas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

¹ Senaste lydelse 2006:1014.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-03-21

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, f.d. regeringsrådet Leif Lindstam och justitierådet Ann-Christine Lindeblad.

Nedskräpning

Enligt en lagrådsremiss den 17 februari 2011 (Miljödepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i miljöbalken.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Åsa Marklund Andersson och departementssekreteraren Johan Fallenius.

Förslaget föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

En ny straffbestämmelse om nedskräpningsförseelse föreslås bli införd i miljöbalken. Dessutom föreslås bestämmelser i balken för att genomföra nya EU-regler på avfallsområdet och i fråga om utrustning avsedd för spridning av bekämpningsmedel.

14 kap. 1 §

Lagrådet föreslår att ordet ”avsedd” utgår såsom överflödigt.

15 kap. 3 §

Lagrådet föreslår att ordet ”hantering” behålls med hänsyn till bl.a. att det ordet används i 9 § i samma kapitel. Formuleringarna i punkt 1 och 2 bör dessutom formuleras mera enhetligt. Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Med hantering av avfall avses att

1. samla in, transportera, återvinna, bortskaffa eller på annat sätt fysiskt befatta sig med avfall, eller
2. vidta åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att samla in, transportera, återvinna eller bortskaffa avfall eller som medför att avfall byter ägare eller innehavare.

19 kap. 5 §

Lagrådet föreslår att ingressen förtydligas genom att orden ”ska tillämpas bestämmelserna” byts mot ”ska styrelsen eller nämnden tillämpa”.

22 kap. 25 a §

I paragrafen anges vad som ska ingå i en dom som omfattar tillstånd att lagra, återvinna eller bortskafta avfall. Innebörden av verbet bortskafta framgår inte av lagen och förklaras inte heller i författningskommentaren. Av 4 § avfallsförordningen (2001:1063) framgår att bortskaftande av avfall avser förfaranden som anges i bilaga 5 till förordningen. Av den bilagan punkt D 10 framgår att bortskaftningsförfaranden omfattar förbränning på land. Eftersom denna innebörd av bortskaftning inte framstår som självklar förordar Lagrådet att innebörden anges i vart fall i författningskommentaren.

Punkterna 2 och 3 i paragrafen bör i konsekvens med hur ingressen och punkt 1 i paragrafen är utformade ges följande lydelse:

2. uppgift om den metod för att lagra, återvinna eller bortskafta avfall som ska tillämpas, och

3. de villkor som behövs i fråga om åtgärder för att övervaka och kontrollera att de skyldigheter som gäller för verksamheten uppfylls.

22 kap. 25 b §

I paragrafen anges vad som utöver annat alltid ska ingå i en dom som omfattar tillstånd att bedriva verksamhet med förbränning av avfall. I en ny punkt 5 anges att en sådan dom ska innehålla villkor om att energiåtervinning ska ske med hög energieffektivitet. Bestämmelsen ger enligt Lagrådets mening intrycket att sådana villkor alltid ska ingå, särskilt som paragrafens ingress också anger vad domen alltid ska innehålla.

Enligt vad som upplysts vid föredragningen i Lagrådet är avsikten med bestämmelsen i stället att ange att i det fall en dom avser tillstånd som omfattar energiåtervinning, tillståndet ska villkoras så att återvinningen ska ske med hög energieffektivitet.

Lagrådet förordar att punkt 5 ges följande lydelse:

5. i fråga om tillstånd som omfattar energiåtervinning, villkor om att energiåtervinningen ska ske med hög energieffektivitet.

29 kap. 6 §

I första stycket 5 c) ska ordet ”varan” rätteligen vara ”en vara”.

29 kap. 7 a §

I paragrafen föreslås att om ett brott som avses i 7 § innebär att någon skräpar ned i begränsad omfattning så ska gärningsmannen dömas för nedskräpningsförseelse till penningböter. Lagrådet kan inte finna att gärningsbeskrivningen är träffande. Orden ”i begränsad omfattning” ger intrycket att frågan huruvida en nedskräpningsförseelse har begåtts ska prövas med hänsyn främst till omfattningen av det område som berörs. Avsikten är emellertid att döma av 11 § första stycket andra meningen att man vid prövningen ska ta hänsyn till samtliga omständigheter och ställa

dem mot straffbestämmelsens skyddssyfte. Det skulle komma till tydligare uttryck om lagtexten anger att nedskräpningen varit mindre allvarlig.

Prop. 2010/11:125
Bilaga 7

Om man vid en samlad bedömning finner att gärningen i och för sig utgör ett brott som avses i 7 § men är mindre allvarlig och därför kan anses som nedskräpningsförseelse, ska man i ett ytterligare steg pröva huruvida gärningen är att anse som ringa brott. Paragrafens tillämpningsområde avgränsas sålunda uppåt av 7 § och nedåt av 11 § första stycket. Lagrådet föreslår att paragrafen ges följande lydelse:

Den som begår en gärning som avses i 7 § döms för nedskräpningsförseelse till penningböter, om nedskräpningen är att anse som mindre allvarlig.

Miljödepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 mars 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Olofsson, Erlandsson, Carlgren, Hägglund, Carlsson, Borg, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors, Björling, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Ullenhag, Hatt

Föredragande: statsrådet Carlgren

Regeringen beslutar proposition 2010/11:125 Nedskräpning

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EU-regler
Lag om ändring i miljöbalken	14 kap. 8 § 15 kap. 9 §	32008R0689
